

MAANDBLAD
03-2023
5^e JAARGANG • NR. 49

groot bolsward-ijsselmeerkust meer dan nieuws

Het gevarieerde leven van Femke Ritchi uit Hindeloopen

EN VERDER IN
DIT NUMMER:

RONALD ROSENAU DOET
IN GITAREN EN VERF

FACE TO FACE MET
PETER VAN LIERE

FOTO: JELLY MELLEMA FOTOGRAFIE

KKFH

Kozijnen
Gevels
Dakkapellen

De producent voor de consument!

Kunststof Kozijnen Fabriek Heerenveen

☎ 0513 76 90 51

✉ info@kkfh.nl

📍 Jousterweg 22, 8447 RH Heerenveen

Voor al uw kunststof
kozijnen, deuren,
gevelbekleding en
dakkapellen

www.kkfh.nl

Ronde vormen

Pastelpower

Licht

Maximalisme

Voorjaarskriebels woonevent

24 februari t/m 12 maart

Kom je alle nieuwe
voorjaarstrends
ontdekken in de
woonpassage?

Hi, ik ben **Willy de wasbeer** ik heb een
huisje, maar mijn meubels zijn verstopt!
Help je mee zoeken? Kom dan langs bij
de Woonboulevard Sneek.

van 24 februari t/m 5 maart 2023

Willy de wasbeer - woonspeurtocht

Woonboulevard Sneek - www.woonboulevardsneek.nl - Afrit 20 de Hemmen
Smidsstraat 10-12-14 - 36.000 m² woonwinkelplezier - Gratis parkeren

EDITORIAL

Overpeinzingen van een 'ouwe lul'

In de onderliggende uitgave van GrootBolsward-IJsselmeerkust staan senioren centraal. Aangezien ik zelf ook al tot die 'bloedgroep' behoor, begon ik, gezeten in mijn comfortabele ergonomische bureaustoel, voor het schrijven van deze editorial te filosoferen over het woord 'senior'.

'Senior' blijkt volgens het etymologisch woordenboek (geeft de herkomst van woorden aan) een leenwoord te zijn uit het Latijn, in de betekenis van 'de oudste, oudere (achter namen)' als tegenhanger van 'junior' en werd voor het eerst in geschriften aangetroffen in 1807. In de daaropvolgende eeuwen zijn er echter meer betekenissen aan vastgeknoopt, zoals de hogere in rang en/of ervaring. En dat kan, even doorredenerend, Babylonische spraakverwarrringen opleveren. Theoretisch zou een junior-verkoper senioriteit kunnen hebben ontwikkeld op zijn vakgebied die de kennis van zijn senior-verkoopleider overtreft. Of een senior-adviseur bij een adviesbureau kan jonger zijn dan een junior-adviseur die net in dienst is getreden bij de firma. En zo zijn er meer prachtige Babylonische constructies te bedenken.

Maar ik dwaal af. Senior in de betekenis van 'oudere' wordt in de hedendaagse 'cancel-maatschappij' vaak als iets negatiefs gezien. Ouderen doen een meer dan gemiddeld beroep op de gezondheidszorg, dragen niet meer bij aan het productieproces, zijn tergend langzaam bij het afrekenen in de supermarkt, weten minder goed hoe ze met de digitalisering om moeten gaan, neuzelen continu over vroeger toen alles beter was. Zet dat tegenover jongeren: dynamisch leven, presteren, vooruitgang en snelheid!

Omdat we als mensen geneigd zijn om in hokjes te denken en in tegenstellingen (oud-jong, lief-stout, arm-rijk, et cetera) betekent dat automatisch dat positivisme over jong zijn resulteert in een negatieve associatie met oud worden. Terecht? In mijn optiek niet, want we hebben juist tegenstellingen nodig om zaken op waarde te kunnen schatten. Geen liefde zonder haat, geen licht zonder donker, geen goed zonder kwaad, geen jongeren zonder ouderen. Ouderen hebben de jongeren op de wereld gezet, ze liefdevol opgevoed, ze karaktereigenschappen, al dan niet genetisch bepaald, meegegeven. Ze hebben levenservaring opgedaan en geven dat graag door aan een jongere generatie. Dat daar niet altijd even goed naar geluisterd en gehandeld wordt, blijkt wel uit het aantal fouten die we keer op keer herhalen en de vele wielen die elke keer weer opnieuw worden uitgevonden.

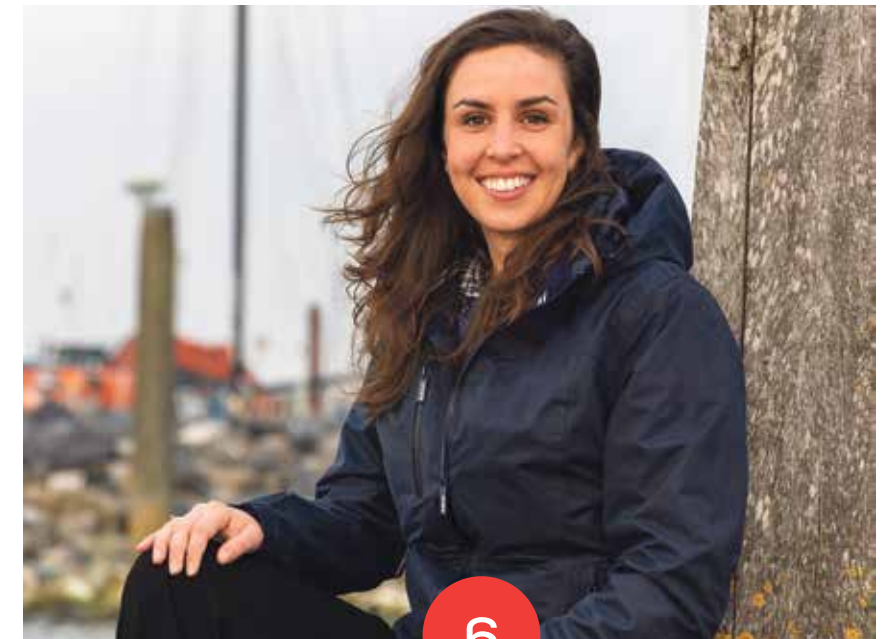
We zijn in ieder geval
geen ezels want die
stoten zich geen twee
keer aan dezelfde
steen.

Veel leesplezier!

Wim Walda
redacteur

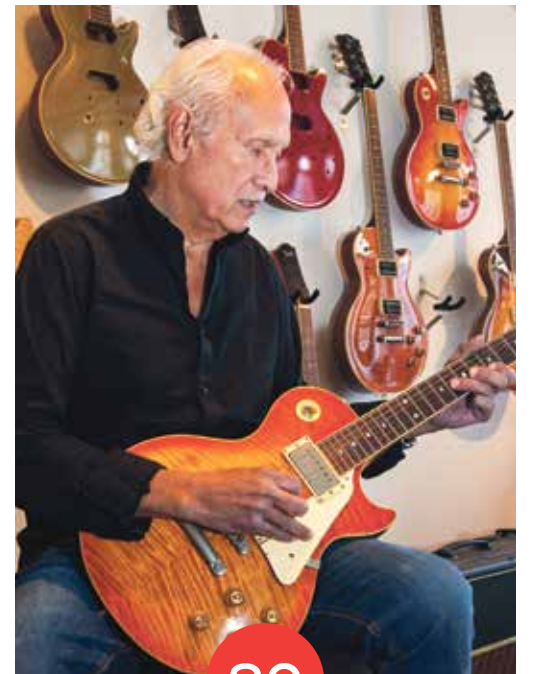
Inhoud

groot bolsward-ijsseleermeerkust • nr. 03-2023

6

16

30

35

LEKKER LEZEN

- 6. HET GEVARIEERDE LEVEN VAN FEMKE RITCHI
- 16. FACE TO FACE MET PETER VAN LIERE
- 30. RONALD ROSENAU ZIT IN DE GITAREN EN IN DE VERF

CULTUUR & UITGAAN

- 39. 'T GALA 2023: WAT IS DE MOOIESTE STRAAT VAN SÚDWEST?
- 44. UITGAANSAGENDA WATERLAND VAN FRIESLAND

MAATSCHAPPIJ & SAMENLEVING

- 24. THEMA-AVOND VOOR WERKGEVERS: GELDZORGEN OP DE WERKVLOER
- 24. DE ROLPEAL LAAT HEEL WORKUM SPORTEN
- 35. PEUTERKORFBAL: LEREN SAMENSPLEN EN REKENING HOUDEN MET ELKAAR

SPORT

- 36. RINTJE RITSMA TERUG OP HET IJS: "IT GEFOEL IS HIEL WICHTICH"

KIJK VOOR HET LAATSTE NIEUWS OP:

WWW.GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

VOLG OOK OP SOCIAL MEDIA

Matineeconcert koperensemble Koperguod

BOLSWARD - Zondag 12 maart om 15.30 uur verzorgt Koperguod een gevarieerd concert in de Gasthuiskerk te Bolsward. Gastmusici zijn sopraan Melissa van Voorst en een bugelchoir onder leiding van Bienze IJlstra.

Koperguod is een koperensemble, dat in 2004 werd opgericht door een drietal vrienden, en timmert al jaren muzikaal op hoog niveau aan de weg. Het ensemble treedt deze middag op in een uitgebreide symfonische bezetting en brengt een gevarieerd programma ten gehore met arrangementen van onder andere een suite uit ‘The Godfly’ van Dimitri Shostakovich, en van de Australische componist Percy Grainger wordt het oorspronkelijk voor Windband gecomponeerde ‘Lincolnshire Posy’ gespeeld, in een schitterend arrangement van Tim Higgins.

Gratis houtsnippers

BOLSWARD - De gemeente Súdwest-Fryslân heeft weer houtsnippers beschikbaar. Tot en met zaterdag 4 maart kun je gratis houtsnippers ophalen op de milieustraat in Bolsward.

Houtsnippers kunnen worden gebruikt als bodembedekking onder planten, of als wandelpad in de tuin. Het ziet er mooi uit en is nuttig, want houtsnippers nemen water op en houden dit vast. Heel handig voor als we weer een droge zomer krijgen. Als je houtsnippers in de tuin hebt, heb je minder onkruid en je helpt de vogels ermee: zij gebruiken houtsnippers graag voor hun nestjes. Wie houtsnippers wil halen, mag op een eigen aanhanger zelf per huishouden tot één kuub meenemen, voor eigen gebruik. De houtsnippers liggen op de Milieustraat van Bolsward, aan de Exmorraweg 3a. De milieustraat is open van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 16.30 uur en op zaterdag van 9.00 tot 13.00 uur.

25 jaar vrolijk uit toeren met V.U.T. fietsclub Bolsward

BOLWARD- De V(rolijk) U(it)T(oeren) fietsclub in Bolsward werd op 5 februari 1998 opgericht met als doel om één keer per week gezellig met elkaar in een groep een leuke route te fietsen, en bestaat deze maand alweer 25 jaar. Er staan dit jaar 35 verschillende routes op het programma, met afstanden tussen de 25 en 40 kilometer.

Inmiddels is de V.U.T. fietsgroep een bekend verschijnsel op de fietspaden en wegen rond Bolsward en wijde omgeving. Het fietsseizoen van de club duurt van begin maart tot eind oktober. Niet de snelheid staat voorop maar het gezelligheidsaspect. Tijdens de fietstocht wordt er ook geregeld gewisseld zodat men steeds weer nieuwe gesprekstof heeft. Uiteraard wordt er ook een paar

keer gepauzeerd, op mooie plekjes in de natuur of in een dorp. Heb je ook belangstelling om eens mee te fietsen, kom dan op een gewone of elektrische fiets op een donderdagmiddag om half twee naar Plein 1455 in Bolsward. Als het slecht weer is op donderdag, dan wordt er op vrijdagmiddag gefietst.

Duurzaam verbouwen met behoud historisch karakter woning

KOUDUM - Frans en Tryntsje kochten in 2017 een karakteristieke jaren twintig-woning in Koudum. Het huis is in de jaren tachtig samengevoegd, van twee woningen tot één woning. Het paar wilde eerst een tijd in het huis wonen om aan te voelen wat ze aan wilden pakken.

In 2021 gingen ze op zoek naar een architect. Frans: “We wilden graag veel licht en ruimte in ons huis. Ook moest het van deze tijd zijn, maar wel met oog voor de historische uitstraling van het huis. Het behoud van de historische uitstraling vinden we belangrijk. Eerder hebben we al een schuur gebouwd met Friese geeltjes en Oud-Hollandse dakpannen.” Al snel kwamen ze op het punt van verduurzamen. Maar waar begin je bij oude panden? Meestal komen de maten niet overeen met de standaard maten van tegenwoordig. Frans en Tryntsje wilden ook graag een warmtepomp. Na advies van een installatiebedrijf kozen ze voor een aardwarmtepomp en airco voor de bovenverdieping om te verwarmen en te koelen.

Frans en Tryntsje maakten gebruik van het Duurzaam Bouwloket van de gemeente. Wil je je jouw woning ook duurzaam verbouwen? Kijk dan voor meer informatie op de website van het Duurzaam Bouwloket Súdwest-Fryslân.

Vallinga Bouw Bolsward vernieuwt wagenpark

BOLSWARD / SNEEK - Door een wijziging in de bedrijfsnaam, ‘voorheen Bouwbedrijf Huitema Vallinga’, is Vallinga Bouw uit Bolsward het jaar 2023 van start gegaan met een geheel nieuw wagenpark, met maar liefst negen stuks Ford Transit Custom.

De bussen zijn voorzien van een gloednieuwe reclame. Deze verjonging en verfrissing qua uitstraling past geheel bij de instroom van de jonge heren Wesley en Danny Vallinga, die sinds 2021 samen met vader Domien het bedrijf aansturen. De dames van Wander Auto zijn blij met de snelle levering van maar slechts enkele weken. Zij staan samen met hun team de komende jaren weer klaar voor het onderhoud van het wagenpark.

GrootBolsward-IJsselmeerkust wijzigt haar naam op Instagram in GrootFryslân

BOLSWARD - Per 1 maart gaan @grootsneek, @grootheerenveen, @grootdefryskemarren en @grootbolswardijsselmeerkust op Instagram verder onder de naam @grootfryslan.

We willen jou met onze content inspireren, activeren en laten zien hoe mooi de regio's zijn waarin wij wonen. Wat speelt er en wat is er te doen? Volg ons op Instagram@grootfryslan en geniet mee!

Zaterdag 4 maart Steunactie aardbevingsslachtoffers

BOLSWARD - Op zaterdag 4 maart organiseert de Turkse Culturele Vereniging in Bolsward van tien uur 's ochtends tot acht uur 's avonds een steunactie voor de aardbevingsslachtoffers in Turkije en Syrië.

De opbrengst van de verkoop van heerlijke Turkse gerechten komen geheel ten goede aan de nabestaanden van de aardbevingsslachtoffers. Plaats van handeling is de Broerekerk in Bolsward.

Bigband Cue in De Klink in Koudum

KOUDUM - Jazzy Koudum presenteert - onder de vleugels van Centrum Traditionele Jazz Harlingen – op zaterdag 18 maart om acht uur Bigband Cue in De Klink in Koudum. ‘Geboren’ in Koudum en ‘getogen’ in de regio heeft Bigband Cue al heel wat mensen vermaakt met hun swingende muziek.

Eind 2021 stapte Willem Aukema van de bok af en gaf de leiding over aan saxofonist Tim de Vries, die evenwel de saxofoon is blijven bespelen. Meewerkend voorman dus. Wie 18 maart naar De Klink in Koudum komt zal kunnen genieten van heerlijk swingende jazzmuziek. Voor wie wil dansen wordt ruimte gemaakt. Bandleider Tim de Vries is 29 jaar en dat toont aan dat jazz muziek is voor oud en jong. Kaarten zijn in de voorverkoop verkrijgbaar via www.jazzykoudum.nl.

Makkumers swimme graach yn iepen wetter

MAKKUM - In groep Makkumers stapt graach by Avondrust oan de Harlingerdiijk de dyk oer om dêr yn iepen wetter te swimmen. In lang bestende tradysje wêr koartlyn in ein oan like te kommen. It soe ferbean gebiet wêze. Reden foar Makkumer Joep Bergsma om oan de bel te lûken: “Wat is hjir oan ‘e hân?”

Bergsma is ien fan de FNP-ambassadeurs dy't yn de 89 doarpen en stêden yn de gemeente Súdwest-Fryslân aktyf is. FNP riedslid Sicco Rypma: “Sy binne ús eagen en earen, we krije faak sinjalen fan harren en pakke dat dan op. Krekt as de fraach oer it swimmen by Makkum.” Der kaam dúdlikens fan It Fryske Gea: “Benammen mei de simmertiid kin der by Avondrust swommen wurde at de minsken mar net binnen it ferbeane gebiet komme en fûgels fersteure. Dit gebiet wurdt oanjûn mei buorden yn it wetter. Yn ‘e winter sil der net folle swommen wurde, mar dan wurde de buorden fuorthelle fanwegen eventuele iisgong. Elts foarjier wurde de buorden werom setten.” Ek de stichting Ald Makkum spile yn op de aktuele fraach oer it swimmen en levere inkele fraaie foto's fan it ‘Achterdijkje’. Sicco Rypma ta beslút: “De Makkumers kinne harren tradysje fuortsette en yn iepen wetter swimmen bliuwe.”

Eelke's vinger op de zere plek

Ofspraken

Gülend lei Avine Fokkens te stampen yn har bedsje. Sa bot, dat in dichter sei “dat it bedsje skokte en Avine snokte,” Der wie hielendal neat mear oer fan har oars sa typyske tante Kaag-hâlding. In fikse robúste frou dy't alle rotsaoi fan dy manlju wol ekes opromje sil.

No wie it ek wol ferrekte sneu foar har. Bin je Deputearre, en dan hear je dat der te min jild is om de slûs fan Koarnwerter sân te ferbreedzjen. Dan tink je ynienen oan in soartemint lease-konstruksje. Hê, at je no tsjin dy idioate ûndernimmers yn Makkum en Oerisel, dy't bredere skippen bouwe as dat de slûs breed is, sizze: as jim der aanst trochhinne farre kinne, wol jim dan wol wat slûsjild betelje? Sa ferneuke we de kiezers lekker, troch te sizzen dat we de ynfestearing úteinlik wolris werom krije.

Dy ûndernimmers hearden neat oars as dat it aardige frommiske in bredere slûs bouwe soe; se harken amper nei dat oare polityke gejeuzel. Moai leave, bou mar gau. En ja, wy ha der wol in pear sinten foar oer. Ea. Misskien. At it ús útkomt.

Avine gie nei de telefyzje en kranten en waard op in fuotstik setten. Har handige babbel soe de slûs dan einliks útwreidzje. Ja, wy soene de kommende trije jier net oer de Ofslútdyk kinne. Mar we soenen net meibetlje hoege oan 26,5 miljoen fan it totale bedrach fan 180 miljoen wat de ferbreeding kostet. Dat soenen de ûndernimmers dwaan. Wat moai, Avine soe fan de ûndertekening fan it ferdrach fan Koarnwerter sân in grandioas barren meitsje. Krekt foar de ferkiezingen efkes wat sjen litte fan dy glânzgjende gearwurking fan VVD en ûndernimmers.

Mar no, in dei foardat dy show opfierd wurde soe, ha dy ûndernimmers sein dat se dat ferdrach fan Koarnwerter sân net ûnderskriuwe sille. It is harren dochs wat te djoer. Gjin wûnder dat Avine skriemt. Wat at je as VVD'ster ek al gjin ôfspraken mear meitsje kinne mei de lju dy't tanksij godfather Rutte en konsorten al tsien jier sa- en tefolle stipe hân ha, de ûndernimmers. Dan brekt der wat yn je.

Eelke Lok. Als journalist van Omrop Fryslân draait hij al veertig jaar mee en is hij met name bekend van zijn verslagen van het skûtsjesilen, maar je zou hem tekort doen door hem het stempel sportjournalist te geven, want Lok is allround. Door zijn originele non-nonsense kijk op de wereld weet hij ogenschijnlijk ingewikkelde zaken vaak te relativieren en tot de essentie te herleiden. En dat is ook wat u in de columns van Eelke kunt verwachten.

De vinger op de zere plek....

TEKST WIM WALDA // FOTO'S JELLY MELLEMA FOTOGRAFIE

“Ik kan in het buitenland zomaar iemand bellen voor onderdak”

Het gevarieerde leven van Femke Ritchi uit Hindeloopen

Femke Ritchi, 30 jaar, vrijgezel, goedlachs, woonachtig in Hindeloopen met uitzicht op de haven en de KNRM-accommodatie, “had last van keuzestress”, zoals een voormalig vriendje van haar het eens verwoordde. “Jij bent een meester in het steeds weer ontdekken van dingen die je leuk vindt, maar je hebt moeite met het maken van keuzes.”

“

Daarmee sloeg hij de spijker op zijn kop”, reageert Femke lachend. “Soms heb ik best wel moeite met het maken van grote keuzes: over relaties, over waar ik wil wonen en wat ik met mijn leven wil. Vandaar ook dat je momenteel tegen een meer dan gemiddeld rijkgescha-keerd CV aankijkt.”

EEN ONVERVALSTE RANDSTEDELIJKE ÈRRR

Femke, ‘Fem’ voor haar buitenlandse vrienden omdat dat beter ‘bek’ in het Engels, is de jongste dochter van Jeannette en John Ritchi. Ze heeft twee oudere zussen, Eline en Bianca, die in respectievelijk Rijnsburg en Amsterdam wonen. Toen Femke zes was is de familie Ritchi verhuisd van Oegstgeest naar Sneek. “Dat was best wennen”, volgens Femke. “Ik klonk alsof ik regelrecht uit ‘Kinderen voor Kinderen’ kwam, met een onvervalste Randstedelijke ‘èrrr’” (De Randstedelijke of Gooise letter r wordt als klank niet uitgesproken – red.) “We hadden een leuke en onbezorgde jeugd en waren veel op en rond het water te vinden. Mijn ouders zeilden wedstrijden in de Randmeer en de ‘kids’ in de Flits en de Optimist.”

MUZZT

“Op de middelbare school was ik een twijfelgeval tussen havo en vmbo. Het werd het vmbo, waar ik mij stierlijk vervelde en mij daar dan ook naar gedroeg. Lichtpunt in die periode was MUZZT, de musicalopleiding van het Sneker Kunstencentrum. Ik zat in de allereerste lichting en ben regisseur Irene Martin, dansleraar Raymond Guzman en zangdocent Dennis Dronkers nog steeds dankbaar voor hun waardevolle lessen. In de laatste uitvoering speelde ik de geest in de musical Aladdin. Na de Toerisme opleiding aan het Friesland College heb ik auditie gedaan bij de Frank Sanders Academie. Omdat er maar een beperkt aantal plaatsen was, werd er gewerkt met afvalrondes. Pas in de finaleronde viel ik net buiten de boot. Op dat moment stort je wereld een klein beetje in; maar liever een illusie armer wanneer iets niet lukt, dan twijfel achteraf doordat ik iets niet heb geprobeerd. Ik had dit tenminste geprobeerd en was nu wel een passie voor theater en cultuur rijker.”

BOMVOL CV

De paragraaf ‘werkervaring’ in haar CV over de periode 2006 tot en met 2022 beslaat ruim een pagina, met veel verschillende banen. Variërend van activiteitenbegeleidster bij Vinea, telefoniste en tandartsassistente bij een tandart-

senpraktijk, nanny, deckhand op een Caribisch jacht, gids sneeuwactiviteiten in Lapland, via schipper en flottielje-begeleider tot landelijk bemonsteraar (Covid-testafnemer) bij de GGD en lid van de staf van een cruiseschip van Royal Caribbean International en nu, sinds september 2022, haar huidige ‘grote mensen-baan’ als afdelingsassistent montage bij De Vries Scheepsbouw Makkum.

Femke: “Ik vind heel veel dingen die op mijn pad komen leuk en ik wil later nooit hoeven te zeggen: ‘Hoe zou mijn leven er uit hebben gezien als ik die baan wel zou hebben genomen?’ De keerzijde van de medaille is natuurlijk wel dat je een bomvol CV krijgt, zoals bij mij het geval is. Nu hoop ik wel een rustpunt gevonden te hebben bij Feadship. Wat een mooi bedrijf is dat! En wat maken we mooie jachten, daar. Daar kan Nederland trots op zijn.”

Scheepsbouw, jachten, zeilboten, het is de wereld van Femke Ritchi. “Tijdens een vakantie met de hele familie in Griekenland maakte ik kennis met flottieljezeilen. Ik kreeg toen door dat ‘schipperen en flottieljes begeleiden’ een baan was en heb, eenmaal terug in Nederland, meteen een sollicitatiebrief geschreven. In 2014 ben ik begonnen als schipper en in de jaren daarna promoveerde ik tot flottieljebegeleider. Daar heb ik echt de kneepjes van het vak geleerd.”

EEN TAXI VOOR ‘DANIEL UIT TRINIDAD’

“Een hele bijzondere oversteek was die van Panama naar de San Blas eilanden in 2018. Ik was ‘deckhand’ aan boord van een jacht, waarmee gecharterd werd. Elf uren stampen over een ‘boze’ zee. De boot kraakte aan alle kanten en overal gingen alarmen af. Het Amerikaanse eigenaarschap was op zijn zachtst gezegd nogal opmerkelijk. Ze probeerden tevens mij te bekeren tot hun geloof. Ik zag het op een gegeven moment helemaal niet meer zitten op die boot en ben afgestapt.

Terug op de vaste wal stonden er taxi’s tot zover het oog reikte, maar nog langere rijen mensen die op een taxi wachtten. Daar zag ik een man waarop ik van het ene op het andere moment verliefd werd. Toen dacht ik: ‘Als ik niets doe, heb ik straks een taxi en zie ik hem nooit weer.’ Dus ben ik op hem afgestapt met de vraag of hij een plekje over had in zijn auto’. Gezellig gekletst, tot ik in mijn kraag werd gegrepen door de Panamese ‘regelneef’, die een

ZATERDAG 18 MAART 2023

OPEN DAG

10:00 - 16:00 UUR

TOERIST VI JOUSTERKADE SNEEK

KOM JIJ ONS TEAM VERSTERKEN?

Maak kennis met ons en het werken aan boord van een rondvaartboot. Ben je minimaal 15 jaar dan ben je van harte welkom! We vertellen je graag wat ons werk inhoudt.

ZIEN WE JE 18 MAART?

Feestje geven of dagje weg organiseren?

KOM 18 MAART EEN KIIKJE NEMEN

Ontdek Friesland vanaf het water en maak kennis met de vele mogelijkheden voor een feest of dagje weg aan boord van de Toerist VI. Wij vertellen je graag meer!

Wij maken buiten mooi

De mooiste materialen

Het beste advies

De juiste vakman

Webshop met meer dan 10.000 artikelen ook online te bestellen.

HEGO Buiten is dé specialist in buiteninrichting! Of het nu gaat om je tuin, patio, landgoed, balkon of bedrijfsterrein, wij verzorgen de complete inrichting van A tot Z.

Wij maken buiten mooi! **Kom langs en laat je inspireren.** Bezoek onze **15.000 m² showtuin** en ontdek het ruime aanbod aan tuinmaterialen dat **direct uit voorraad leverbaar** is. Heb je advies nodig? Onze professionele buiteninrichters denken met je mee en helpen je graag bij het realiseren van jouw wensen.

📍 HEGO Buiten | Jeltewei 244, 8622 DC Hommerts | hegobuiten.nl

Scan de code of kijk op hegobuiten.nl en ontdek de nieuwste buitentrends.

de buiten
JAAR inrichters

groot bolsward-ijsselemeerkust

NUMMER 03 • 2023
GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

9

→ *vervolg van pagina 6*

taxi voor mij had geregeld en mij meetrok. Ik dacht nog even: 'Daar gaat mijn toekomst'. Het enige wat ik van hem wist was dat hij Daniel heette en uit Trinidad kwam. Eenmaal thuis heb ik op internet dagen gezocht naar 'Daniel uit Trinidad'. Net toen ik ermee op wilde houden zag ik hem op Google afbeeldingen. Ik sprong een gat in de lucht. Hij bleek schipper te zijn en ik vond zijn contactgegevens. We hebben zes weken dagelijks contact gehad. Hij had geen geld om naar Nederland te komen, dus besloot ik om, voordat mijn seizoen bij Sunny Sailing in Griekenland zou beginnen, naar Trinidad te reizen. Best een onderneming want Trinidad staat niet bekend om zijn veiligheid. Daar heb ik tien heerlijke dagen beleefd met hem, zijn twee kinderen en zijn familie. We waren onwijs verliefd, maar het is bij deze reis gebleven...

Waarom ik dit verhaal vertel? Omdat het illustreert hoe ik in het leven sta. Ik kende de man nauwelijks, maar ging toch als vrouw in mijn eentje op pad naar Trinidad. Als ik dat niet zou hebben gedaan, zou ik mijzelf de rest van mijn leven hebben afgevraagd hoe mijn leven zou zijn verlopen als ik het wél zou hebben gedaan. We zijn nog steeds goede vrienden."

EEN CRUISESCHIP IN DE CARAÏBEN TIJDENS CORONA

"Een andere opmerkelijke baan was die als bemanning op een cruiseschip in de Caraïben. Na anderhalve maand barstte de coronapandemie in al zijn hevigheid los. Niemand wist waar we mee te maken hadden, onzekerheid alom. Wij moesten dertig dagen zonder gasten varen. Om alles door en door schoon te maken en te ontsmetten. Twee weken nadat we waren vertrokken moesten we in quarantaine. In eerste instantie een week, maar dat werden er drie. Uiteindelijk heeft dit 2,5 maand geduurd. Een absurdistische situatie; een vloot cruiseschepen die rondjes voer of ergens voor anker lag voor de kust van Miami, want we mochten geen haven binnen.

FOTO: PRIVE ARCHIEF

Ik zat in een gastenhut ergens op de elfde verdieping. Af en toe zag je vanaf je balkon een vogel en riep je keihard: 'Bird!', want dat was zo'n beetje het enige dat we zagen. Aan de ene kant was het op sommige punten lachwekkend, maar aan de andere kant was het ook een enge periode. Uiteindelijk ben ik naar een ander schip overgeplaatst en via Barbados en London naar huis gevlogen. Terugkijkend een turbulente periode. Aan boord maakte ik vrienden voor het leven.

Na nog twee van dergelijke door corona verkorte contracten in de toeristische sector was ik zo klaar met corona, dat ik besloot iets te zoeken dat als gevolg van Covid was ontstaan en werd ik bemonsteraar, afnemer van testen, bij de GGD. Door heel Nederland; dat was best leuk, eigenlijk. Ik trof er veel mensen uit de toeristische sector."

GROTE MENSEN-LEVEN

"Een van mijn hobby's is cultuur. Dat uit zich momenteel voornamelijk in theaterbezoek, maar ik zou best willen meespelen met een gezelschap. Dat lijkt me heerlijk. Als ik een gezelschap vind waarbij het klikt, dan zou ik geen seconde twijfelen. Voor alle

duidelijkheid; voor de hobby, hè? Ik ben dus aan het zoeken, proberen uit te vogelen hoe ik mijn privéleven in kan richten, wat ik leuk vind. Ik ben wel altijd bezig met creatieve dingen: schilderen, armbandjes maken en ik ga morgen naar een workshop breien. Dat heeft weliswaar een wat 'mutsig' imago, maar je kunt er heel erg leuke dingen mee doen, waarbij je fantasie de grenzen aangeeft. Ik heb volgende week een proefles gitaar om te kijken of ik dat

“Water is wel de rode draad in mijn leven”

leuk vind en doe binnenkort mee met een proefles dansen in Bolsward. Zo probeer ik een beetje een gevarieerd leven te creëren.

Water is wel de rode draad in mijn leven. Dit voorjaar gaan we trainen met een team op een Lemster aak om aan verschillende wedstrijden deel te nemen. Daarnaast ben ik 'opstapper' van de KNRM, de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, waar ik vanuit mijn huis om uitkijk. Zodra mijn pieper gaat kan ik er als een van de eersten zijn. We oefenen iedere dinsdagavond, waarbij eenvoudige tot zeer gecompliceerde situaties aan de orde komen. In de praktijk krijgen we in onze hoek meestal te maken met boten die vast zijn komen te liggen op het Vrouwenzand, of een motorprobleem hebben. Ik ben erbij gekomen in de coronaperiode; we hebben toen erg weinig kunnen oefenen, maar dat is nu weer helemaal los en we zijn klaar voor het seizoen."

SOCIAAL LEVEN IN OPBOUW

"Omdat ik in de afgelopen jaren zo veel in het buitenland ben geweest, ben ik nu bezig om in Nederland een sociaal leven op te bouwen en ben ik af en toe best wel eens eenzaam. Ik heb meer vrienden in de rest van de wereld dan in Nederland. Ik kan in het buitenland zomaar iemand bellen voor onderdak. Maar dat is allemaal in opbouw. Ik verheug me op de zomer en zeilen op het IJsselmeer, nu eens niet voor mijn beroep, maar als hobby."

“Liever een illusie armer wanneer iets niet lukt, dan twijfel achteraf doordat ik iets niet heb geprobeerd”

Molenmaker Techniek B.V.

Molenmaker Techniek B.V. is een vooruitstrevend bedrijf en volop in ontwikkeling. Wij richten ons op het ontwerpen en maken van hydraulische systemen in de ruimst mogelijk zin van het woord. Te denken valt daarbij aan brug- en sluisbedieningen, speciale cilinders, scheepshydrauliek, off-shore en speciaal machines.

In verband met uitbreiding van onze orderportefeuille zijn wij op zoek naar een:

- > **HYDRAULIEK MONTEUR**
- > **AANKOMEND HYDRAULIEK MONTEUR**
- > **CNC DRAAIER**

Meer informatie kunt u vinden op onze site
www.molenmaker-techniek.nl

Wij bieden voor genoemde functies:

Een uitdagende en volop in ontwikkeling zijnde werkomgeving in een groeiend bedrijf, waar binnen ruimte is voor eigen inbreng en ideeën.

Heb je belangstelling voor een van deze functies? Stuur dan jouw sollicitatiebrief met c.v. naar Molenmaker Techniek B.V., Wagenmakersstraat 14, 8601 VA Sneek of via mail c.molenmaker@molenmaker-techniek.nl

Hydraulische aandrijvingen, engineering en machinebouw

Vertrouwd afscheid nemen

J. A. de Boer & Zn.
UITVAART
1921 • 2021

Harinxmalaan 1 • 8602 CN Sneek
Telefoon (0515) 416 114
E-mail info@deboeruitvaart.nl
deboeruitvaart.nl

INFORMATIE-AVOND OP 28 MAART IN SNEEK

‘Financieel Gezond SWF’ wil geldzorgen op de werkvloer bespreekbaar maken

Geldzorgen op de werkvloer, een taboe om over te praten? Het zou best eens kunnen, maar net doen of het probleem niet bestaat is als werkgever je kop in het zand steken. Het aantal werknemers met financiële problemen is de laatste jaren gestegen en dat heeft zijn weerslag op de werkvloer. Volgens verschillende onderzoekers blijkt dat bij drie op de vijf bedrijven mensen werken met geldproblemen. En steeds meer werkgevers worden geconfronteerd met loonbeslag door de deurwaarder.

Speelt die problematiek ook in Súdwest-Fryslân? We maakten een afspraak met Sibold Jellema, eigenaar en directeur van Rooth Multiservice in Sneek, en directeur Sjouke Kuindersma van Metaal 2000 uit Bolsward op wiens bedrijf we gastvrij werden ontvangen. Beide heren waren onlangs te gast op en bijeenkomst die door de gemeente Súdwest-Fryslân over dit onderwerp werd georganiseerd.

Taboe?

"Dat het geldprobleem er op de werkvloer is, beaam ik meteen", zegt Kuindersma. "Het is er voor 100%. In overleggen benoem ik die problematiek altijd. Ik weet ook dat het een teer onderwerp is; mensen praten niet graag over hun financiën. Bovendien moet je signalen krijgen. En die zijn er echt. Als iemand zich steeds op het eind van de maand ziek meldt, dan zou dat wel eens te maken kunnen hebben dat ze het laatste stukje maand niet meer kunnen overbruggen. Praktisch gezegd: er is geen geld meer om de benzine van de auto te betalen. Verder krijg ik meldingen van instanties, die loonbeslag laten leggen, maar dan is het in feite al te laat. Wat ik als werkgever wil, is dat wij geldzorgen in een vroeg stadium kunnen signaleren. Na die bijeenkomst van de gemeente ben ik nog alerter om de geldproblematiek in beeld te krijgen. Ik heb sowieso al iemand die nu in een traject met de gemeente zit om de problemen op te lossen."

Tactisch

Sibold Jellema knikt bevestigend als zijn collega-werkgever uit Bolsward over het taboe praat. Jellema: "Ja, er is zeker schaamte om over deze sores te praten. Vaak duurt het ook veel te lang voordat mensen aan de bel trekken dat er financiële problemen zijn. Hier nog wat lenen, bij een familielid aankloppen om steun en ga zo maar door. Er hoeft dan ook maar iets te gebeuren en ze kunnen geen kant meer op. Dan zijn wij als directie toch vaak weer de laatste die het te horen krijgen. Mee om die reden hebben wij bij Rooth één keer per jaar een coachinggesprek en daarbij gaat het om zaken als hoe iemand zich voelt; of ze zich nog thuis voelen op hun werk. Ik stel dan ook altijd wel wat tactische vragen over financiën. Daarbij is de basis uiteraard 100% vertrouwen. Want de werkgever blijft de werkgever en dan kan ik nóg zo vaak roepen dat er geen drempel is, maar die is er toch. Of je dat nu wilt of niet. Zeker bij oudere werknemers, die dat van vroeger mee hebben gekregen. Als er vertrouwen is komen de financiële problemen ook wel op tafel. Voor sommige mensen is de maand altijd te lang.

Ik schat zo in dat in ons bedrijf 50% tot 60% van de mensen rond kunnen komen, maar die hebben geen financiële buffer."

Dat inflatie, het steeds duurder worden van alledaagse producten in de supermarkt, niet alleen bij werknemers speelt, maar ook bij werkgevers, is voor Sibold geen taboe. "Zeker de laatste tijd heeft het mijn ogen óók geopend dat de prijzen echt zijn gestegen. Daar waren mijn werknemers blijbaarder al veel langer mee bezig."

Vertrouwen

Zowel Jellema als Kuindersma geven aan dat ze daarbij hulp krijgen van de gemeente die budgetcoaches in dienst heeft om te adviseren. Het project 'Financieel Gezond SWF' van de gemeente helpt volgens hen de werkgevers enorm. 'Financieel Gezond SWF' wil in Súdwest-Fryslân een groeiend en sluitend netwerk worden, met een focus op het behouden van financiële gezondheid, door het vroegtijdig in beeld krijgen van financiële problemen en adequate, passende hulp aan te bieden bij schulden. Zowel Sibold Jellema als Sjouke Kuindersma zien in het project 'Financieel Gezond SWF' ook zeker hun rol als ambassadeur. Inmiddels zijn er al veel bedrijven partner in het project van de gemeente.

Meer uren willen werken

Heel vaak komt het voor dat werknemers naar Jellema en Kuindersma toestappen met de vraag of ze meer uren mogen werken. Dat lijkt soms geweldig betrokken, maar voor de beide werkgevers gaan er dan alarmbelletjes af. Het zou een eerste signaal kunnen zijn dat de financiële eindjes niet meer aan elkaar geknoopt kunnen worden. Dat hoeft niet altijd zo te zijn, trouwens.

Het kan ook zomaar zo zijn dat iemand wat extra vakantiegeld nodig heeft. Een loonvoorschot of een gedeelte van het vakantiegeld vragen, is ook iets wat steeds vaker voorkomt.

"De praktijk is echter dat dat negen van de tien keer niet zo is", volgens Kuindersma. "Ik vermoed vaak al dat er meer aan de hand is en dan ga ik het gesprek meteen aan. Bij sommigen gebeurt dat structureel en ik bied dan aan om gezamenlijk tot een oplossing te komen. Je moet ervoor zorgen dat mensen uit die rotsituatie komen."

Budgetcoaches

Zowel Jellema als Kuindersma geven aan dat ze daarbij hulp krijgen van de gemeente die budgetcoaches in dienst heeft om te adviseren. Het project 'Financieel Gezond SWF' van de gemeente helpt volgens hen de werkgevers enorm. 'Financieel Gezond SWF' wil in Súdwest-Fryslân een groeiend en sluitend netwerk worden, met een focus op het behouden van financiële gezondheid, door het vroegtijdig in beeld krijgen van financiële problemen en adequate, passende hulp aan te bieden bij schulden. Zowel Sibold Jellema als Sjouke Kuindersma zien in het project 'Financieel Gezond SWF' ook zeker hun rol als ambassadeur. Inmiddels zijn er al veel bedrijven partner in het project van de gemeente.

Op dinsdag 28 maart is er een informatieve bijeenkomst over het project 'Financieel Gezond SWF', op de locatie Machinefabriek Ruiter in Sneek. De gemeente organiseert de bijeenkomst; Machinefabriek Ruiter stelt een prachtige ruimte beschikbaar. Vanuit de

‘Geldzorgen op de werkvloer’ 28 maart 2023

Veel werkgevers hebben te maken met werknemers die zich zorgen maken over hun financiële situatie. Wil je meer informatie over hoe je om kunt gaan met geldzorgen van je medewerkers? Kom dan op dinsdag 28 maart van 8.30 – 11.30 uur naar de bijeenkomst 'Geldzorgen op de werkvloer' bij Ruiter Machinefabriek in Sneek.

In maart zijn ook de volgende bijeenkomsten voor ondernemers:

14 maart 2023 CULTUURSENITIEF ONDERNEMEN

Hoe herken je interculturele dilemma's en kun je hier passend op reageren?

20 maart 2023 ENERGIE-BIJEENKOMST VOOR ONDERNEMERS

Hoe kun je besparen op je energieverbruik en je onderneming toekomstbestendig maken?

Meer informatie over de ondernemersbijeenkomsten? Check de QR code!

gemeente is er een informatief programma samengesteld en werkgevers krijgen ook een zogenaamde toolkit overhandigd, waarmee het voor hen gemakkelijker wordt geldzorgen van werknemers eerder te herkennen, bespreekbaar te maken en de weg te wijzen naar passende hulp.

Ben jij diegene die we zoeken?

Heb jij passie voor mode?
Vind jij het leuk om klanten echt blij te maken?
En wil je graag in een gezellig team werken?

Wij zoeken versterking

+/- 15 uur per week

Stuur dan je sollicitatie naar:
vacature.hendriksen@gmail.com

HENDRIKSEN

Fashion Marktstraat 8
8701JT Bolsward

Dak en Gevelbeplating De IJzeren Man bv is een specialistisch bedrijf welke zich bezig-houdt met het leveren en aanbrengen van stalen en aluminium dak- en gevelbeplating. Sinds kort resulteert het bedrijf onder de Cold Care Group. Diverse toonaangevende projecten zijn de afgelopen jaren door ons bedrijf gerealiseerd. De werkzaamheden vinden hoofdzakelijk plaats op diverse projectlocaties in Noord Nederland.

Vanwege een constante groei van onze orderportefeuille zijn er binnen ons bedrijf een aantal vacatures ontstaan voor de functies van:

Monteur dak- en gevelbeplating en Leerling monteur dak- en gevelbeplating (interne opleiding)

In deze functies draag je zorg voor o.a.:

- Het monteren van dak- en gevelbeplating op locatie
- Het uitvoeren van de werkzaamheden binnen de VCA** regelgeving

Voor deze functie vragen wij:

- Goede contactuele eigenschappen
- VOL-VCA diploma (of bereid dit te halen)
- Collegialiteit en stressbestendig

Kandidaten die ervaring hebben in de staalbouw en in het bijzonder met dak- en gevelbeplating genieten de voorkeur.

Voor deze functies bieden wij:

- Een salaris hetgeen in overeenstemming met de zwaarte van de functie en ervaring
- Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden

Belangstelling voor één van deze functies? Stuur dan een sollicitatiebrief met CV naar: Montagebedrijf De IJzeren Man bv, t.a.v. dhr. S. Veenstra, Brandemeer 8, 8502TV Joure Of per mail naar: sieger@deijzerenman.nl

SOSJAAL EN SÛN

Samen praten over wat u belangrijk vindt in het leven

Gezond ouder worden gaat niet alleen over lichamelijke gezondheid. Het betekent ook dat u tevreden bent over de dingen die belangrijk voor u zijn. Het kan fijn zijn om daar eens met een ander over te praten. Daarom gaan vrijwilligers in de gemeente Súdwest-Fryslân vanuit het project Sosjaal en Sûn op bezoek bij oudere inwoners.

Sociaal en gezond zijn is voor iedereen belangrijk, en zeker ook voor ouderen. Toch kan een gevorderde leeftijd zo zijn uitdagingen hebben. "Veel ouderen moeten omgaan met verlies of lopen tegen fysieke beperkingen aan", zo zegt Janny Zondervan (66), vrijwilliger bij Stichting Sociaal Collectief. "Anderen zijn mantelzorger voor hun partner of ervaren gevoelens van eenzaamheid. Wat iemand ook meemaakt, het is fijn om er even met een ander over te kunnen praten."

Horen hoe het gaat

Vandaar het project Sosjaal en Sûn. Dit is een project binnen het programma Gezond Ouder Worden en een initiatief van Sociaal Collectief, in samenwerking met gemeente Súdwest-Fryslân. Vrijwilligers gaan op bezoek bij ouderen die zelfstandig wonen. Iedereen van 75 jaar of ouder in de regio Wommels, Witmarsum, Bolsward, Makkum en binnenkort ook Sneek krijgt hiervoor persoonlijk per brief een uitnodiging. "Het idee van zo'n bezoek is om te horen hoe het gaat", legt Janny Zondervan uit. "Als vrijwilliger fungeren we als luisterend oor. Dat doet vaak al heel goed. Met deze gesprekken stimuleren we de bewustwording van ouderen. Wat of wie is voor hen belangrijk? Waar beleven zij plezier aan? Wat gaat goed en wat kan beter? De vrijwilliger kijkt dan samen met de oudere wat hij of zij zelf kan doen om het beter te krijgen. Zo kunnen oudere inwoners binnen hun mogelijkheden bijdragen aan hun eigen 'Sosjaal en Sûn' zijn."

Je verhaal kwijt kunnen

Veel ouderen vinden het fijn om hun verhaal kwijt te kunnen, ervaart Janny. "Vaak komen er verrassende en boeiende gesprekken los waarin mensen open vertellen wat ze

"Deze gesprekken stimuleren de bewustwording van ouderen. Hoe waarderen zij hun leven?"

bezighoudt." Sommigen zijn tevreden over hoe het gaat, terwijl anderen dingen graag anders zouden zien. "Sommige mensen merken bijvoorbeeld dat ze het sinds het overlijden van hun partner lastig vinden om alleen te zijn. Alleen al het delen van zo'n gevoel kan een opluchting zijn. Als vrijwilligers zijn wij geen professionele zorgverleners, maar we kunnen luisteren en meedenken. Misschien zijn er wel personen in hun omgeving met wie ze samen iets kunnen ondernemen, zoals fietsen of wandelen. Soms zeggen mensen dan: 'O ja, ik sjoch dy en dy wolris kuieren.' Goede ideeën zijn soms dichtbij te vinden. Ook

kunnen we eventueel doorverwijzen naar organisaties of voorzieningen."

Herkenning en verbinding

Een ander initiatief binnen gemeente Súdwest-Fryslân zijn de UPI-themagesprekken. In kleine groepjes praten ouderen met elkaar over thema's als familie, vriendschap, toekomst, spijt en afscheid. "Dat zijn geen zware gesprekken hoor", vertelt Janny, die vrijwillig gespreksleider is. "Het is juist ontspannen. Iedereen kan iets vertellen en we luisteren naar elkaar. Zulke gesprekken zorgen vaak voor herkenning, en daarmee verbinding. Pasgeleden vertelde een meneer in de groep hoe hij na het overlijden van zijn vrouw had geleerd om eten te koken. De andere deelnemers juichten spontaan. De emotionele steun die je uit zo'n groep haalt, is onbetaalbaar. Iemand zei laatst: 'Wat wie dit moai, kin it nochris?'"

Als vrijwilliger haalt Janny zelf ook veel energie uit haar werk. "Zowel de huisbezoeken als de themagesprekken vind ik prachtig om te doen. Een goed gesprek is verrijkend. Ik hoop dat de ouderen in onze gemeente ingaan op de uitnodiging voor een huisbezoek of aansluiten bij een UPI-gesprek. En dat ze zich gehoord voelen!"

UP! Gesprekken

Soms loop je in je eentje na te denken over van alles en nog wat. Dan kan het fijn zijn om daar eens met leeftijdsgenoten over te praten. Dat kan bij de UP! themagesprekken van Stichting Sociaal Collectief.

Tijdens deze gesprekken hebben we het over onderwerpen waar je mee rond kunt lopen als je ouder wordt, zoals eenzaamheid, familie en spijt. Het zijn geen 'zware gesprekken'; we hebben het er gewoon eens over. Kom gerust langs. De koffie staat klaar. U bent van harte welkom bij het UP! gesprek op:

24 april 2023
UPI GESPREK IN WITMARSUM
Locatie: de Hoekstien,
Van Aylvaweg 37
Tijd: 10.00 - 11.30 uur

6 en 13 april 2023
UPI GESPREK IN BOLSWARD
Locatie: nog onbekend
Tijd: 14.00 - 15.30 uur

Aanmelden
Graag van tevoren aanmelden bij Margriet Groenveld van Stichting Sociaal Collectief.
Telefoonnummer: 06 - 11 77 79 30
Mail: m.groenveld@socofwf.nl

Meer weten?

Wilt u meer weten? Kijk dan op: stichtingsociaalcollectief.nl/sosjaal-en-sun. Of neem contact op met: Gerda Muller
Telefoonnummer: 06 - 25 71 71 56, of Magriet Groenveld
Telefoonnummer: 06 - 11 77 79 30.

STICHTING
SOCIAAL COLLECTIEF
DE VERBINDENDE FACTOR IN SOCIAAL WERK

ACTIVITEITEN VOOR OUDEREN IN DE GEMEENTE SÚDWEST-FRYSLÂN

Wat gaat u doen vandaag?

Dag!enDoen! helpt u op weg

Voor ouderen in onze gemeente die er best wel eens vaker uit willen, maar die niet weten wat er allemaal wordt georganiseerd is er Dag!enDoen!. Door een app te installeren op uw telefoon of tablet kunt u in één oogopslag zien wat er bij u in de buurt is te doen. Heeft u hier hulp bij nodig? Dat kan. De vrijwilligers van Dag!enDoen! helpen u graag. Ook kunt u hulp krijgen bij vervoer of iemand die een eerste keer met u mee gaat.

Mevrouw De Vries over Dag!enDoen!: "Ik wilde al langer eens wat meer ondernemen, want ik zat heel veel thuis en de dagen duurden lang. Maar ik had geen idee waar ik aan deel kon nemen. Als ik in een krantje zag staan dat er iets leuks was, vergat ik mij aan te melden en tegen de tijd dat de activiteit werd gehouden was ik dat al lang weer vergeten. Maar nu kijk ik iedere morgen even op de activiteitenagenda via Dag!enDoen!. Ik zie dan precies waar ik die dag naar toe kan gaan en ik druk op de knop om mij aan te melden en dan ga ik er naar toe. Zo handig. Ik kom nu veel andere mensen tegen, drink samen koffie of ga wandelen. Mijn dagen duren niet meer zo lang. Voor mij is Dag!enDoen! een uitkomst."

Graag meer weten of hulp nodig?

Bent u geïnteresseerd in de activiteiten die er voor ouderen in onze gemeente worden georganiseerd? Of wilt u graag hulp bij het aanmelden? Neem dan gerust contact op: Telefoonnummer: 06 - 2571 7171 of 06 - 1332 4355
Mail: dagendoen@socofwf.nl
Meer informatie is te vinden op: www.dagendoen-sudwestfryslan.nl.

Altijd een Stipepunt bij jou in de buurt!

Bij de Stipepunten in onze gemeente kunt u terecht voor vragen over mantelzorg, papierhulp en vrijwilligerswerk. Elke week zit er een team van enthousiaste vrijwilligers voor u klaar. Maak van tevoren even een afspraak bij het Stipepunt waar u langs wilt gaan.

STIPEPUNT SNEEK

Maandag van 13:00 - 16:00 uur
Locatie: Gonggrijpstraat 50
Donderdag van 10.00 - 12.30 uur (alleen papierwinkel)
Locatie: bibliotheek Sneek (Wijde Noorderhorne)

Mantelzorg, vrijwilligerswerk
Telefoon: 06 - 1130 1555
Papierwinkel
Telefoon: 06 - 5028 6430

STIPEPUNT BOLSWARD

Maandag van 14.15 - 17.00 uur
Donderdag van 10.30 - 13.30 uur
Locatie: Cultuurhistorisch Centrum de Tiid, Jongemastraat 2 (ingang via de bibliotheek)

Mantelzorg, vrijwilligerswerk
Telefoon: 06 - 4615 7152
Papierwinkel
Telefoon: 06 - 5207 1121

STIPEPUNT KOUDUM

Woensdag van 9.00-11.30 uur
Locatie: De Klink, Ds. L. Tinhoftstraat 1

Mantelzorg en vrijwilligerswerk
Telefoon: 06 - 1501 6844
Papierwinkel
Telefoon: 06 - 2118 7736

STIPEPUNT MAKKUM

Donderdag van 10.00 - 12.00 uur
Locatie: Plein 11 (Deelwinkel, ingang Achterdijkje)

Papierwinkel
Telefoon: 06 - 2569 0609

Het Mantelzorgcafé

6 maart 2023
Mantelzorgcafé in Bolsward
Locatie: In de serre, Nanne Reijnstraat 19B in Bolsward
Tijd: 10.00 - 12.00 uur

9 maart 2023
Mantelzorgcafé in Sneek
De Buurtvalk, Valkstraat 5 in Sneek
Tijd: 10.00 - 12.00 uur

14 maart 2023
Mantelzorgcafé Koudum/Workum
Locatie: Oer de Toer, Merk 7 in Workum.
Tijd: 14.00 - 16.00 uur

Aanmelden
Graag van tevoren aanmelden bij het Stipepunt in Sneek, Koudum of Bolsward.

Vanuit de Stipepunten wordt ook dit jaar weer een aantal keer het Mantelzorgcafé georganiseerd. Het Mantelzorgcafé is een plek waar u andere mantelzorgers kunt ontmoeten en ervaringen met elkaar kunt delen. Ben u mantelzorger? Dan bent u van harte welkom om een keertje langs te komen.

HET ALZHEIMER CAFÉ

Het Alzheimer Café is een ontmoetingsplek voor mensen met dementie en hun partners, familieleden en vrienden. Ook hulpverleners en andere belangstellenden zijn van harte welkom. U krijgt er informatie over dementie en kunt ideeën en ervaringen met elkaar delen. U bent van harte welkom in één van de Alzheimer Cafés in de gemeente.

Alzheimer Café Súdwest
7 maart 2023: Diagnose dementie, en nu?
4 april 2023: Theater van Verheldering
2 mei 2023: 'Muzikale reis terug in de tijd
6 juni 2023: Familiezorg

Locatie: De Klink, Ds. Tinhoftstraat 1, Koudum.

Alzheimer Café Sneek
21 maart 2023: De notaris en dementie
18 april 2023: Dementie en logopedie
16 mei 2023 : Theater van de verheldering
20 juni 2023: Het leven van en met mijn moeder Wil en Alzheimer

Locatie: Wijkgebouw De Schuttersheuvell, Harmen Sytstrastraat 8A, Sneek.

Het Alzheimer Café is van 19.30-21.00 uur. De zaal is open vanaf 19.00 uur. De toegang is gratis, net als het kopje koffie of thee.

Aanmelden en informatie
Graag aanmelden bij Gerda Muller van Stichting Sociaal Collectief.
Telefoonnummer: 06 - 2571 7156.
Mail: g.muller@alzheimervrijwilligers.nl.

STICHTING
SOCIAAL COLLECTIEF
DE VERBINDENDE FACTOR IN SOCIAAL WERK

Start samenwerking 'Gezond Ouder worden'

We weten het allemaal: voldoende blijven bewegen, gezond eten en mensen om je heen hebben bij wie je terecht kunt is zó belangrijk, juist als je wat ouder wordt. Dat je nog mee kunt doen met leuke activiteiten in de buurt, onder de mensen blijft en iets kunt betekenen voor een ander. Daarom zijn we in Súdwest-Fryslân samen met Stichting Sociaal Collectief en maar liefst 25 andere partijen van start gegaan met het programma Gezond Ouder Worden. Want gezond ouder worden willen we allemaal, maar is niet vanzelfsprekend.

Maken jullie al gebruik van onze sportsubsidies?

Gemeente Súdwest-Fryslân vindt het belangrijk dat iedereen met plezier kan sporten en bewegen. Van sporten en bewegen word je blij; het is goed voor je gezondheid én het brengt je in contact met andere mensen.

In onze gemeente zijn er ongeveer 400 sportverenigingen, van handboogschieten tot zeilen en van fierljeppen tot skeeleren. Deze verenigingen zijn er voor jong en voor oud. Voor mensen die gezond zijn of aan hun gezondheid werken en voor mensen met en zonder beperking.

Investeren in sportverenigingen
Iedereen moet de kans krijgen om te sporten en te bewegen, zowel binnen als buiten en liefst zo dicht mogelijk bij huis. Daarom investeren wij in onze sportverenigingen. Als sportvereniging kun je bijvoorbeeld subsidie krijgen voor het organiseren van sportevenementen of voor het opleiden of in dienst nemen van trainers. Maar er is ook geld beschikbaar voor gehandicapte teams of als je als vereniging nieuwe doelgroepen wilt aanspreken.

“Wij zijn erg blij dat we met behulp van de sportsubsidie onze trainers kwalitatief goede bijscholingen kunnen aanbieden”

Zo zijn er in 2022 elf verschillende sportopleidingen gesubsidieerd. Gymnastiekvereniging De Stânfries in IJlst vroeg subsidie aan voor een choreografie bijscholing. “Als vereniging vinden wij het belangrijk dat onze trainers zich blijven ontwikkelen”, vertelt Koos Nederhoed, voorzitter De Stânfries. “Daarom hebben zij deze cursus in Amsterdam gedaan om passende vloeroefeningen te maken voor onze turnsters. Wij zijn erg blij dat we met behulp van de sportsubsidie onze trainers

kwalitatief goede bijscholingen kunnen aanbieden.”

Wil je meer weten over de subsidiemogelijkheden in de gemeente Súdwest-Fryslân?
Scan dan de QR-code ▶

Wist je dat in 2022:

- 28 GEHANDICAPTENTEAMS gebruik hebben gemaakt van de subsidieregeling Gehandicapten Teams?
- 8 GYMNASIEKVERENIGINGEN gebruik hebben gemaakt van de regeling Sporttechnisch Kader Gymnastiek?
- We 9 SPORTTALENTEN hebben kunnen steunen vanuit de regeling Topsportfonds?

Sander de Haan en de Olympische Jeugd winterspelen

Sander de Haan (15) uit Sneek heeft in 2022 gebruik gemaakt van het Topsportfonds. Zijn grote droom is om naar de Olympische Jeugd winterspelen van 2024 te gaan. Deze droom zag ook de Bob en Slee Bond Nederland (BSBN). “Ondanks dat Sander pas een jaar zijn focus op het skeleton legt, straalt het talent ervan af”, aldus de BSBN.

De bond heeft Sander zijn slee en pak beschikbaar gesteld. Alle andere kosten, zoals een helm, schoenen en reiskosten zijn voor eigen rekening. Daarom hebben de ouders van Sander een beroep gedaan op het Topsportfonds. Nu heeft Sander gebruik mogen maken van de sportsubsidie, waardoor onder andere de reiskosten en andere materialen worden vergoed.

Met de BIGGREEN voorkom je kalkaanslag en geniet je van gefilterd drinkwater!

De Big Green is een simpele, maar effectieve manier van kalkpreventie waarbij mineralen zoals calcium en magnesium in het water blijven. Iets wat bij een traditionele ontharder niet het geval is. Hierdoor blijft de smaak van het gefilterde water gelijk terwijl de effectiviteit gelijk is aan een ontharder. De Big Green gebruikt geen zout, stroom of chemicaliën.

DE SIMPELE OPLOSSING TEGEN KALKAANSLAG
BIGGREEN
ZOUTVRIJE KALKPREVENTIE +

www.big-green.nl
Info 0299-321188

BIGGREEN VANAF
€ 765,-

FYSIOTHERAPIE

MANUELE THERAPIE

KAAK
FYSIOTHERAPIE

Ilja Hoen

- Hoofdpijn
- Nekpijn
- Tinnitus
- Kaakklemmen

Last van
pijnklachten?
Maak een
afspraak!

Harspit 3 | 8493 KB Terherne | ilja@fysiohoen.nl
Tel: 0566 - 727353 | www.fysiohoen.nl

“Kleinschalig en persoonlijk”

“Wij hadden huishoudelijke ondersteuning nodig en gelukkig was Nynke daar om te helpen. Ze voelde ons behoeftes goed aan en heeft ons enorm geholpen.”

WWW.NYNKEHELPT.NL

Bolswarderweg 1A • 8765 LR Tjerkwerd • 06 82 66 37 34

Uw verhuizing in vertrouwde handen!

**VERKENDE
VERHUIZERS**

HOEKSTRA
hoekstrasneek.nl/verhuizingen

#FACETOFACE PETER VAN LIERE

fotografie JELLY MELLEMA

tekst AMANDA DE VRIES

"TAXI RIJDEN
IS ZÓ VERSLAVEND"

"Tijdens mijn taxiriten ben ik soms psychiater, socioloog en maatschappelijk werker", zegt Peter van Liere. Peter rijdt sinds drie jaar op de taxi. Hij geniet enorm van zijn werk dat iedere keer weer anders is door de verschillende soorten klanten. Hij observeert, luistert en geeft soms vaderlijk advies of een standje aan dwarse scholieren. De verhalen van de vele senioren die Peter vervoert zijn indrukwekkend en soms ontroerend.

"Ieder jaar rond mei komen weer de verhalen over de Tweede Wereldoorlog."

Peter van Liere (58) woont samen met zijn vrouw Maria (55) in Makkum. Peter is een man met een groot hart, merken we vrijwel meteen als we bij hem aan de lange keukentafel zitten en hij alvast een tipje van de sluier oplicht over zijn werk als taxichauffeur. "Ik hou ervan om onder de mensen te zijn. Als ik iemand naar het ziekenhuis moet rijden voor een medische behandeling, dan verdiep ik mij in zo'n behandeling. Ik pas me makkelijk aan."

EEN PAK RAMMEL
IN ZUID-AFRIKA

Dat makkelijk aanpassen is waarschijnlijk goed te verklaren. De bij Hellevoetsluis geboren Peter van Liere verhuisde naar Beverwijk en vertrok op zijn achtste met zijn ouders en jonger zusje naar Zuid-Afrika. "Mijn vader deed de salarisadministratie voor een baggerbedrijf", legt hij uit. "Hij begon bij het Haringvliet, maar daarna vertrokken we dus vanuit Beverwijk naar Zuid-Afrika, Richardsbaai om precies te zijn. Daar kwamen we terecht in een Nederlandse enclave. Op school moesten we verplicht een uniform dragen en hielden ze ons met lijfstraffen in het gareel, als we bijvoorbeeld niet netjes in de rij stonden. Dan kregen we een pak rammel met een rietje."

Ik had allemaal vriendjes op school en in de enclave, maar toen ik twaalf jaar was raakte ik ze allemaal weer kwijt. We verhuisden terug naar Nederland, naar Castricum in Noord-Holland en daarna naar Oosterhout bij Breda. Of dat moeilijk voor me was? Ach, ik was gewend aan het ergens iets opbouwen en het daarna ook weer achter moeten laten."

HET MOOIE FRIESE
LANDSCHAP

Via de meao bestuurlijke richting belandde Peter bij het GAK in Rotterdam, waar hij uitvoerende was voor de Ziektewetuitkeringen. In Oosterhout ontmoette hij Maria, die

later zijn vrouw werd. Het stel ging in Breda wonen, waar Peter opnieuw een baan bij het GAK kreeg. "Na verloop van tijd kon Maria een mooie baan in Heerenveen krijgen, en ikzelf ging daar bij het GUO werken", vertelt Peter. "Zo zijn we in Friesland gekomen"; eerst woonden we een aantal jaren in Lippenduinen, maar we konden hier in Makkum een mooi stuk grond kopen. Nu wonen we hier alweer twintig jaar en het is hier magnifiek! We rijden allebei motor en genieten van het mooie Friese landschap; die vrijheid is ongekend."

RUSSISCH JONGETJE

"Mijn vrouw en ik hebben samen geen kinderen, maar doordat we ons al jaren inzetten voor Stichting Europa Kinderhulp hebben we hier 's zomers altijd kinderen over de vloer. Meestal zijn dat kinderen uit Frankrijk of Duitsland, maar komende zomer krijgen we Nederlandse kinderen te logeren. Het zijn allemaal kinderen uit kansarme gezinnen. Wij bieden ze hier drie weken vakantie en dat is iedere keer weer prachtig om te doen. We hebben hier alles; ze kunnen heerlijk buiten spelen of we gaan met ze naar het strand. Ik neem ze ook weleens even mee naar de taxicentrale. Je bouwt echt een band op met de kinderen, want soms komen ze jaar na jaar weer. We hebben zelfs een keer een Russisch jongetje gehad. Hij was heel stil en het praten ging met handen en voeten. Maar uiteindelijk begrijp je elkaar altijd."

ENORM AFWISSELEND

Na de verhuizing naar Friesland kreeg Peter, zoals eerder genoemd, een baan bij het GUO in Heerenveen. Het GUO ging later op in het huidige UWV in Leeuwarden, Peter beoordeelde en betaalde er WW-uitkeringen uit. Maar het werk paste steeds minder bij hem en hij besloot dat het tijd was voor wat anders. "Ik wilde de zorg in en volgde de opleiding leerling individuele gezondheidszorg", verklaart hij nader. "Dan volg je scholing en tegelijkertijd

werk je in de praktijk. Helaas stopte dit na één jaar. Ik haalde mijn taxipas en ging uiteindelijk vier dagen per week voor Taxicentrale Van der Bles in Makkum rijden. Ik ben hier helemaal op mijn plek. Ik zeg altijd: 'Het werk betaalt twee keer minder, maar het is drie keer zo leuk.' Ik weet niet met wie of wanneer ik precies ga rijden, het werk is daardoor geen dag hetzelfde. Het is enorm afwisselend."

MOOI GEBAA

"Ik rijd vaak mensen naar de dialyse of naar het RIF (Radiotherapeutisch Instituut Friesland, red.) in Leeuwarden. Soms vertellen klanten honderduit, maar ik heb ook een meneer die meestal na de behandeling stilzwijgend naast me in de taxi zit. Mijn eerste rit, drie jaar geleden, herinner ik me trouwens nog goed. Mijn navigatie en tablet deden het niet, ik moest naar Blauwhuis naar het Teatskehûs, waar ik een meneer moest ophalen. Het personeel zocht het hele huis door, maar die meneer was niet te vinden. Bleek dat hij in een straat achter het huis woonde. Daarna had ik een rit van Sneek naar Harlingen met twee dames op leeftijd. Ik kreeg na de rit twee euro fooi die ik zelf mocht houden van mijn baas. Dat vond ik zo'n mooi gebaar."

SMOORVERLIEFD

Naast de afwisseling in mensen en werktijden, is de afwisseling van auto's en busjes ook groot. Peter: "Soms rijd ik met een Caddy, een Citan, het gewone busje of een rolstoelbus. Ik vervoer mensen met een beperking naar de dagbesteding, kinderen naar de BSO, dronken lui die denken dat ze alles weten en senioren. Die laatste categorie vind ik eigenlijk het leukst. Ze hebben altijd wel iets te vertellen, zoals bijvoorbeeld het verhaal 'Duizend brieven', dat in het gelijknamige boekje van mij staat met diverse taxiverhalen. Een nette, oudere dame vertelde mij dat ze op haar 17e smoorverliefd was op een knappe, jonge vent die naar de

Oost, naar Indië, moest met de boot. Haar moeder was tegen de relatie. Toch trouwden ze. Met de handschoen en haar kersverse echtgenoot beloofde haar iedere dag een brief te schrijven. Dit deed hij trouw; de brieven zaten vol met liefdesverklaringen. Alle brieven werden bewaard in schoendozen, ze waren een kostbaar bezit. Toen de dame op leeftijd was en zij de romantische verhalen aan haar kleinkinderen vertelde, vroegen zij of ze een paar brieven mochten lezen. De dame vroeg haar moeder waar de schoendozen gebleven waren. 'Och die rommel, die heb ik verbrand', was het antwoord..."

OORLOG IN OEKRAÏNE

Elk jaar rond 4 en 5 mei merkt Peter dat zijn klanten op leeftijd verhalen over de Tweede Wereldoorlog vertellen. "Dan zeggen ze bijvoorbeeld: 'Ik lag als soldaat bij Kornwerderzand'. Of ze herinneren zich het gebrom van vliegtuigen waar broden uit werden gegooid. De oorlog in Oekraïne maakt ook veel los bij de oudere mensen. Ze maken zich vanzelfsprekend zorgen, maar vinden het ook erg dat de verhalen over de Tweede Wereldoorlog uitsterven, er zijn immers steeds minder overlevenden."

DANKBARE KLANTEN

Bij Van der Bles staat de klant altijd centraal, het is een sociale centrale, volgens Peter. "Daarom help ik klanten altijd met in- en uitstappen of breng ik de boodschappen naar binnen voor een honderdjarige", legt hij uit. "Het is belangrijk dat je een klik hebt met mensen en die heb ik eigenlijk altijd wel. Klanten zijn vaak heel dankbaar en vinden het fijn dat ik naar ze geluisterd heb. Aan stoppen denk ik nog lang niet, dit werk kan ik tot na mijn pensioen wel doen. Ik moet er ook niet aan denken om te stoppen. Taxi rijden is zo verslavend."

CDA'ER SJOERD GALEMA

“It Wetterskip weer teruggeven aan de burgers en de inwoners van de provincie”

Op 15 maart 2023 zijn de verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen. Burgwerder Sjoerd Galema is de lijsttrekker van de christendemocraten voor Wetterskip Fryslân. Samen met lijsttrekker Friso Douwstra van het CDA schuift Sjoerd Galema aan om met GrootBolsward/IJsselmeerkust te praten wat hen beweegt om mee te doen aan deze verkiezingen.

SJOERD, WAAROM AMBIEER JIJ EEN PLAATS IN HET BESTUUR VAN HET WATERSCHAP?

“Ik heb als boerenzoon uit de ‘Greidhoeke’ een hele historie met It Wetterskip. Toen ik nog klein was, waren de boeren verplicht om de polders te bemalen. De boeren bemaalden zélf de polders. Het was een kwestie van pompen of verzuipen. Wetterskip Fryslân ging alléén maar over de boezem. Ik weet mij nog te herinneren dat ik als jongetje met twee jerrycans dieselolie voorop op de transportfiets sjouwde naar ons Ford Dexta trekkertje dat midden in het land stond. Achter die trekker zat een centrifugaalpomp die in natte tijden hele dagen het water naar buiten pompte. Toen heb ik al geleerd dat water alleen maar van hoog naar laag wil lopen en niet andersom. In de politiek en het Waterschap kom je mensen tegen die geen notie hebben van hoe het in de praktijk gaat. Daar zit toch wel mijn echte drive om mij kandidaat te stellen voor het Wetterskipbestuur.”

Voor Galema is het gezien zijn achtergrond ook duidelijk dat landbouw en natuur hand in hand gaan. Verder vindt hij zich helemaal terug in de CDA-standpunten waarbij veiligheid voorop moet staan, voor boeren, burgers en bedrijven. Daarbij vindt de CDA'er dat inwoners en ondernemers de ruimte moeten krijgen voor eigen initiatieven en plannen. Uiteraard moet wat Galema betreft het waterbeheer betaalbaar blijven.

WAAROM ZIJN DE WATERSCHAPSVERKIEZINGEN BELANGRIJK, OOK VOOR DE INWONERS VAN BOLSWARD EN DE IJSSSELMEERKUST?

“Waterhuishouding is misschien nog wel meer een basisvoorziening dan alle andere thema's die in de politiek spelen. Want als je niet kunt pompen, en er geen veilige dijken zijn, dan verzuip je. En schoon water is uiteraard ook belangrijk; je zou anders binnen de kortste keren onder de bacteriën zitten. De taak van 'It Wetterskip' is heel overzichtelijk en belangrijk. Nogmaals, schoon water, veiligheid, die thema's zitten bij mij in de genen. Zo basaal is het. Ik denk dat wij in de komende vier jaar dat fenomeen, dat wij hier onder de zeespiegel leven, uit mogen venten in heel Friesland. Wij hebben ons eigen land gemaakt. Daar zou ik bijvoorbeeld de jeugd van Friesland mee kennis willen laten maken. Ik zou het toejuichen dat er elke dag klassen uit alle vormen van onderwijs het Woudagemaal bezoeken. Daar kunnen bestuurders de jeugd het belang van It Wetterskip meegeven. De kansen die water geeft, ik denk alleen maar aan schoon drinkwater maar ook aan waterrecreatie en zeker langs de IJsselmeerkust, zijn van wezenlijk belang. Maar ook het bewustzijn dat water soms een bedreiging kan vormen, dat wil ik onze inwoners duidelijk maken. Dat moet niet via ambtenaren maar via bestuurders die gewoon zelf uitleg geven.”

CDA lijsttrekker Friso Douwstra hoort aandachtig toe, wanneer gedreven beoogd Waterschapbestuurder Galema aan het woord is.

HOE KIJKT LIJSTTREKKER FRISO DOUWSTRA TEGEN IT WETTERSCHIP EN HAAR ACTIVITEITEN AAN?

“Ik ben het helemaal met Sjoerd eens als het gaat over het belang van het water. Zonder water kun je niet leven en wij hebben hier misschien wel de meest vruchtbare delta in de wereld. Hoe dat hier geregeld is, daar mogen we erg blij mee zijn. Je merkt zeker in de Súdwesthoek en aan de IJsselmeerkust dat de mensen die trots ook laten zien. Als ik Sjoerd dat verhaal over die twee jerrycans hoor vertellen, dan doet mij dat wat. De verantwoordelijkheid die hij en andere CDA'ers willen nemen, dat raakt mij. Het enthousiasme en de positiviteit van Sjoerd over It Wetterskip is bewonderenswaardig.”

OVER WATER GESPROKEN, HOE STAAT FRISO DOUWSTRA IN HET PROJECT WATERFRONT

“Als provinciaal bestuurder weet je veel, maar beslist niet alles. Daarom ben ik ook zo blij dat een man als Sjoerd mij belde of ik contact wilde opnemen met mensen die druk bezig zijn met het project Waterfront Bolsward. Daar hoorde ik uit eerste hand wat Waterfront Bolsward inhoudt. Bolsward is in die zin best gesloten naar de buitenwereld, je rijdt er vaak langs, wacht vaak voor de brug en je rijdt weer verder. Hoe mooi zou het zijn, dat de weg waar je eigenlijk alleen maar last van hebt door het lawaai, uitstoot en de brug die maar open staat, om zou kunnen draaien. Dat Bolsward je uitnodigt. Daarom moet die brug naar beneden, misschien moeten we er een aquaduct van maken. Ik ben daar zeer van gecharmeerd en volgens mij kun je er win-win van maken. Je haalt de buitenwereld meer in de stad, in Bolsward.”

HEB JIJ DAAR OOK IETS AAN TOE TE VOEGEN, SJOERD?

“Jazeker. Dan noem ik de nieuwe brede sluis van Kornwerderzand met name. De onderzoeken die nu nog lopen naar de sociaal-economische impact en kansen die er liggen, spreken boekdelen. Rond het IJsselmeer zit zoveel bedrijvigheid in de scheepsbouw die er om schreeuwen. De ondernemers uit ons gebied conformeren zich zelfs aan dat doel door er aan mee te willen betalen. Waar in Nederland gebeurt dat? Het moet vaak voor de helsdeuren vandaan komen in Den Haag, maar uiteindelijk realiseren wij dat hier zelf. Weet je wat ik dan wel even op wil merken? Het enige aquaduct dat er in Friesland ligt en aangelegd is door het Rijk, lekt. Ja, in de A7 bij Sneek. De overige aquaducten zijn nog wel goed! Ik heb dat overigens nog nergens gelezen; blijkbaar was het nog niemand opgevallen.”

TOT SLOT NOG EVEN TERUG NAAR IT WETTERSCHIP. EEN LAATSTE OPMERKING, SJOERD GALEMA?

“Wij willen de kennis van boeren en burgers over water gebruiken. We doen dit door direct contact en zonder onnodige bureaucratie!”

WIE IS SJOERD GALEMA?

Naam: Sjoerd Galema

Geboren: 25 november 1962

Relatie: Samenwonend met Irene de Groot

Vader: “Ik heb drie kinderen, en Ineke heeft er ook drie. Samen hebben we dus zes kinderen. En we hebben vijf kleinkinderen.”

Opleidingen

- RK Sint Maartenschool in Bolsward
- Franciscus Mavo in Bolsward
- Middelbare Landbouwschool in Sneek
- Opleidingen via 'Wageningen' in de food & agri sector
- Bestuurders leergang voor commissarissen en toezicht-houders bij Nijenrode

Maatschappelijke carrière:

Op jonge leeftijd boer geworden

Waarom het CDA?

“Heeft een warm hart voor de regio, voor de boeren en voor de mienskip op het platteland”

Wat is je politieke doel?

“It Wetterskip weer teruggeven aan de burgers en de inwoners van de provincie”

Adagium?

“Als je hard werkt, mag je ook hard plezier maken”

Friso Douwstra luistert aandachtig.

Overwaarde opnemen?

Kom bij ons langs
om door te nemen wat
de mogelijkheden zijn.

HYPOTHEEK
ADVIES van
Jitske & Jeltsje

Je vindt ons in:
Sneek & Bolsward

Meer weten?
Wij informeren je!

HYPOTHEEKCOACHES.NL

UW ALLROUNDSPORTZAAK

- sportkleding
- tennis
- voetbal
- kaatsen
- hardlopen
- wielrennen
- wintersport
- sportprijzen
- textiel
- bedrukking
- en nog veel meer...

SPORTHUIS A.P. VAN DER FEER thuis in *veel* sporten

DIJKSTRAAT 7-11 / 8701 KB BOLSWARD T. 0515 - 57 23 97 / APVDFEER.NL
Gratis parkeren op eigen terrein achter de winkel.

Tinnitus: een kleine piep met een grote impact

Veel mensen hebben last van oorsuizen. Zij horen geluiden zoals ruisen, piepen of fluiten, hoog of laag, hard of zacht, combinaties van geluiden, onafgebroken of bij vlagen. Maar behalve zichzelf kan niemand deze geluiden horen. Zij hebben tinnitus en staan daarin niet alleen, want deze klachten komen naar schatting bij ongeveer twee miljoen Nederlanders voor. Bij tien procent daarvan zelfs in die mate dat ze er last van hebben in hun dagelijkse functioneren en bij enkele tienduizenden mensen zijn de klachten zo erg dat dit mentale problemen veroorzaakt.

VEEL MOGELIJKE OORZAKEN

Ilja Hoen, allround fysiotherapeut met specialisaties in Manuele Fysiotherapie en Kaakfysiotherapie/ Orofaciaaltherapie, over deze aandoening: “Tinnitus is een zwaar onderschatte aandoening die het dagelijkse leven lelijk kan verstoren. De eerste gang van mensen, die met dit verschijnsel te maken hebben of krijgen, is begrijpelijkerwijs meestal via een doorverwijzing van de huisarts naar de KNO-arts. Het eerste onderzoek is gericht op het aantonen of uitsluiten van gehoorbeschadiging. Als er geen sprake is van een beschadiging, dan is een scala aan andere mogelijke oorzaken het onderzoeken waard. Denk aan blokkades van de nek en/of boven-

Ilja Hoen
rug, kaakklachten als bruxisme (kaakklappen of knarsetanden in de slaap – red.), stress, of een

overgevoeligheid voor bepaalde voedingsmiddelen, een te hoge spierspanning in het hoofd, nek en halsgebied, niet zelden veroorzaakt door spanning of een verkeerde (werk)houding.

Een vaak onderschatte oorzaak kan ook gezocht worden in een verstoorde werking van de tiende hersenzenuw, de nervus vagus. Deze zenuw heeft veel vertakkingen naar onder andere het oor, maar ook naar het hart, de maag en de darmen. De nervus vagus stuurt voortdurend informatie naar de hersenen over de toestand van de interne organen en het stressniveau en reguleert de balans tussen actie en rust van het menselijk lichaam.”

MANUELE THERAPIE MET SPECIALISATIE KAAKFYSIOTHERAPIE

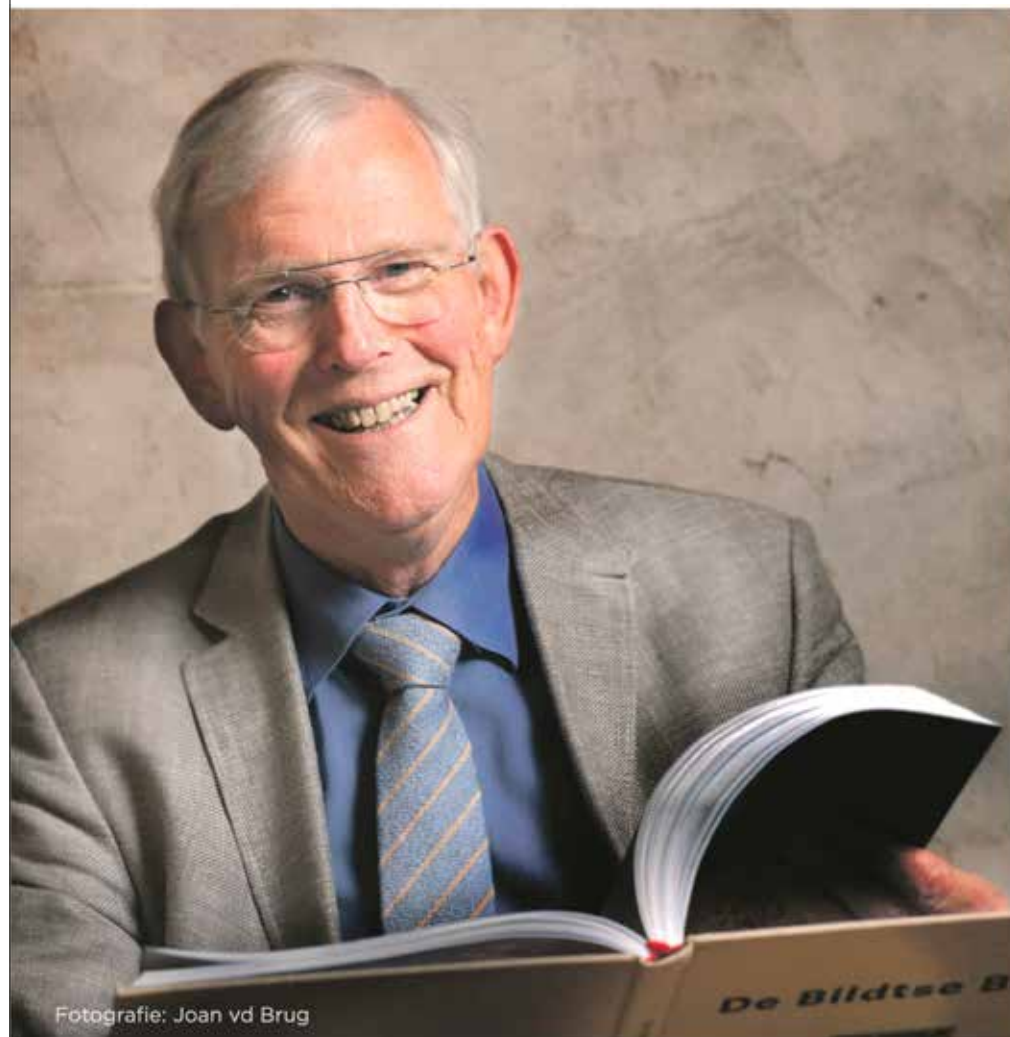
“Het is dus een zoektocht,” reageert Ilja Hoen, “want het is goed mogelijk dat het om een combinatie van meerdere oorzaken gaat. Als mensen met tinnitus bij mij komen, probeer ik systematisch oorzaken te achterhalen en daar waar nodig te behandelen. Dat

piepje in je oor kan heel veel impact hebben op je kwaliteit van leven. Blijf dus niet lopen met tinnitus-klachten; samen kunnen we kijken of er voor jou een oplossing is.”

Meer informatie over de specialisaties van fysiotherapeut Ilja Hoen en Tinnitus vind je op de website: www.fysiohoen.nl

‘De techniek is zo veranderd, ze kunnen nu alles tot op de millimeter nauwkeurig instellen.’

Foppe de Haan

Foppe de Haan is niet de oudste, maar wel de langste uit een gezin van 10 kinderen. ‘Ik krijg altijd leuke reacties op mijn naam, dan zeg ik: “Ik ben de enige echte Foppe de Haan uit Het Bildt”.’ Hij vertelt met gevoel voor jaartallen hoe hij van leerling brood- en banketbakker bij Bildts Bakkerij, naar de Bildtse Bank is gegaan om vervolgens terecht te komen bij gemeente Het Bildt waar hij 40 jaar heeft gewerkt. Inmiddels is hij gepensioneerd maar nog lang niet de persoon om achter de geraniums te gaan zitten.

‘Vanaf mijn 40ste kreeg ik beginnende doofheid, toen ben ik al een keer bij een KNO-arts geweest. Op advies van de audicien heb ik twee Oticon hoortoestellen genomen, zodat de klankverdeling in evenwicht was. Dat kan ik iedereen aanraden: Als je gehoorproblemen hebt, laat het tijdig meten en doe een proef met twee apparaten. Na 8 jaar, zo’n 40.000 uur zonder technische problemen, werd de klank wel erg dof.

Op advies van Martin Dijkstra van Hoorzorg Friesland heb ik nieuwe hoortoestellen met Wifi en Bluetooth aangeschaft, weer van Oticon. De techniek is inmiddels zo veranderd, ze kunnen nu alles tot op de millimeter nauwkeurig instellen, puur maatwerk. Ik hoor wel eens “ik doe ze uit, want de klank is te scherp”. Dan moet je teruggaan, ze kunnen alles zo perfect instellen. Wat ik mensen wil meegeven is dat je een gehoorapparaat niet moet dragen als een zonnebril. Ik doe de hoortoestellen ’s ochtends in en ’s avonds weer uit. Ik kan ook niet zonder.

Omdat mijn gehoor heel slecht is, heb ik nu ook een connectclip. Hiermee kan ik het geluid direct laten versterken in mijn oren. Dat is heel prettig want het geluid op mijn mobiel en computer kan niet harder. Door de clip kan ik alles heel goed verstaan. Ook als iemand zacht praat in gezelschap gebruik ik hem. Het is echt een hele mooie aanvulling op mijn hoortoestellen.’

EEN BIJDRAGE VAN DE TIJD

FOTO BOVEN: Gevelsteen weeshuis Bolsward.
FOTO LINKS: Kinderen voor het weeshuis in Bolsward in 1908. FOTO RECHTS: het rapport uit 1915.

TEKST HENK VAN DER VEER

VERHALEN UIT HET ARCHIEF, DEEL 1:

Tirannie in het weeshuis

Menig kind in Bolsward zal vroeger een schrikbeeld hebben gehad van het weeshuis in de Kerkstraat. Niet verwonderlijk, want het kon er behoorlijk streng aan toe gaan. Zo ook toen weesvader en weesmoeder Timmer de scepter zwaaiden, van 1910 tot 1923. In 1915 stelden de weesvoogden een onderzoek in, na aanhoudende klachten.

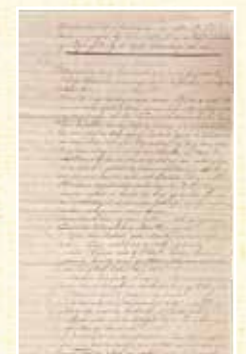
Het rapport daarvan is onderdeel van het archief van het weeshuis van Bolsward, dat wordt bewaard bij het Gemeentearchief Súdwest-Fryslân. In het onderzoeksrapport van april 1915 schetsen diverse weeskinderen het beeld van een onvriendelijk

en strikt echtpaar. Moeder Timmer had een opvliegend karakter. Een jongen beschreef hoe hij tijdens het ‘bonen dragen’ tegen moeder opmerkte dat de kinderen het vroeger beter hadden gehad in het weeshuis. Ze gaf hem een klap in zijn ge-

zicht. Zelf deed moeder bijna niets in het huishouden, zo vertelde een meisje dat Elisabeth heette. Ze zei dat moeder alleen kookte. In de middag lag ze in bed. Ondertussen knapten de kinderen het vuile werk op. Niet zelden van ’s ochtends vroeg tot ’s avonds laat. “Het werk was haar nooit naar ’t zin”, zo stelde Elisabeth. Zelfs zieke kinderen kregen geen medelijden van het echtpaar, zo beschreef een ander meisje. Zij lag ten tijde van het onderzoek al weken ziek in bed. Ze verklaarde lange tijd geen extra eten en medicijnen te hebben gekregen. Dit kind, Botje genaamd, onthulde daarnaast dat het haar broer was verboden om zijn zusje te bezoeken.

KATHOLIEKE KINDEREN

De furie van vader en moeder leek vooral te zijn gericht op de katholieke kinderen. Geregeld bespotten vader in het bijzijn van anderen het katholieke geloof. Zo riep hij eens kwaad tegen twee weesmeisjes die terugkwamen van een katholieke kerkdienst:

“Het is ’n schande welke preken daar gehouden worden!” Botje en een ander meisje kregen van moeder een ‘schoffering’, toen zij de katholieke kerk hadden bezocht. Een dienstbode verklaarde dat

moeder zich gruwelijk kwaad had gemaakt, toen deze ontdekte dat de dienstbode een doek en eau de cologne naar de zieke Botje had gebracht. Alle kinderen spraken negatief over de weesouders, behalve Akke, die systematisch door hen werd voortgetrokken. Akke kon het bij vader en moeder ‘nooit bederven’, zo vertelden de kinderen. Ze werd door hen geknepen ‘pop’ genoemd.

Waar de weeshuisvoogden misschien nog wel het meest van opkeken, was het feit dat vader en moeder er een gewoonte van maakten de vergaderingen in de voogdenzaal af te luisteren. Dit deden zij via de zolder, die boven de voogdenzaal lag. Diverse kinderen hadden vader op heterdaad betrapt, toen hij ‘zeer voorzichtig de trap opging, het luik opende en behoedzaam over de zolder sloop’. Op de desbetreffende zolder hing alleen een lamp, waardoor het hen al snel duidelijk was geworden dat vader waarschijnlijk niet van plan was het licht aan te steken. Ondanks het onderzoek van de weesvoogden heeft het bewind van vader en moeder Timmer nog tot 1923 voortgeduurd.

Us ynset!

Us lânskip, ús romte, ús goud!

Wij sjogge in tanimmende striid om de romte. Wy moatte hjir net fersmite wat ús unyk makket. De romte om ús hinne is in kearnkwaliteit en de basis foar in goede kwaliteit fan libben. Dêr moatte wy sunich mei omgean. Dêrom bliuwt de FNP ek kritysk tsjinoer in wyldgroei oan sinne- en wynparken.

Wenje wêrt wy wenje wolle!

Oprinnende rinte, te min huzen op de doarpen. It is foar in hiele generaasje hieltyd dreger in wente te besetten. De FNP hat in plan. Us oanfalsplan wenjen. Gjûn tsientûzenen wenningen yn de romte mei in Lelyline, mar wentebou nei aard, skaal en karakter yn ús doarpen en stêden. Foar ús jongerein en âlderein. Mei in goed berikber plattelân. Dêr stean wy foar.

Sûne grûn en skjin wetter achter feilige diken!

Dêr gean wy foar. Foar no, mar ek foar de kommende generaasje bewenners fan ús moaie provinsje. Op it mêd fan de enerzjytransysje gean wy foar lokaal eignerskip. De revenuen binne foar de mienskip en net foar de grutte jongens.

Foar de leefberens en in ryk ferieningslibben!

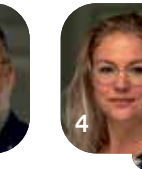
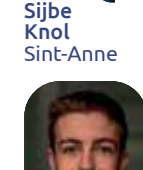
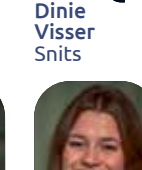
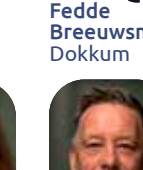
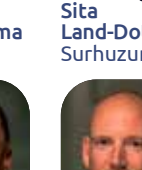
Yn Fryslân witte wy hoe wichtich de mienskip en in sterk ferieningslibben binne. Ek de kommende jierren wol de FNP dêr rom yn ynvestearje. It is it semint fan de mienskip. Sûnder in sterke struktuer fan frijwilligers kin de sport en kultuersektor net bestean.

Lees hier ons programma in drie talen: Frysk, Nederlands en English

Stim twa kear FNP!

Kandidaten Provinsjale Steaten

 1 Sjibe Knol Sint-Anne	 2 Dinie Visser Snits	 3 Fedde Breeuwsma Dokkum	 4 Sita Land-Dotinga Surhuzum	 5 Gerben van der Mei Tsjummearum
 6 Tjitte Hemstra Grins	 7 Nynke Hinke Rintjema Burgum	 8 Thom Feddema Raard	 9 Tsjard Hofstra Wommels	 10 Mirjam Bergsma Lippenhuzen
 11 Gerda de Vries De Jouwer	 12 Dieke van der Pol Frjentsjer	 13 Harm de Jong De Tynje	 14 Aant Jelle Soepboer Nijewier	 Kandidaat senator

Kandidaten Wetterskip

 1 Bert Vollema Tsjom	 2 Bram Bonnema Frjentsjer	 3 Tryntje Albada Twellingea	 4 Jan Pieter van der Velde Ryptsjerk	 5 Anneke Hylkema Aldegea (SWF)
---	---	--	---	---

Wat doe jij om gezond ouder te worden?

Bij Antonius zijn we er om voor mensen te zorgen op momenten dat ze ons nodig hebben. Zowel thuis als in het ziekenhuis. Het best denkbare scenario voor de mensen is dat ze Antonius helemaal niet nodig hebben. Want gezond oud worden, dat wil iedereen! Maar hoe doet iedereen dat? Om een antwoord te krijgen op die vraag, gingen we de werkvloer van het ziekenhuis van Antonius op om medewerkers van meerdere afdelingen en disciplines te vragen wat zij vanuit persoonlijk oogpunt allemaal doen om gezond oud te worden. Het resulteerde in een lading aan antwoorden en mogelijk zit er voor u als lezer nog een handige of leuke tip tussen.

“

Twee keer per week doe ik aan krachttraining in de sportschool. Mijn zoon is personal trainer en volgens hem is vooral krachttraining belangrijk als je ouder wordt.”

Roel Kloosterman, Projectmanager

“

Ik begin elke dag met twintig minuten sporten, maak twee keer per week een lange boswandeling en ga een keer in de week heerlijk ontspannen golfen. In het weekend drink ik een goed glas wijn met mijn dierbaren.”

Paul Zagwijn, manager facilitair bedrijf

“

Ik loop drie keer per week en doe regelmatig een paar kracht- en rekoefeningen. Ik houd mijn gewicht constant en één keer per jaar loop ik met een groepje vrienden een marathon. Verder eet ik afwisselend, matig ik in hoeveelheid en drink weinig alcohol. Ik neem genoeg rust en ben dan dus ook niet met mijn werk bezig, maar geniet van de natuur of andere leuke dingen.”

Marcel Kuin, Raad van Bestuur

“

Ik word gezond ouder door positief in het leven te staan.”

Ronald van der Meer, unitleider

“

We worden vroeg of laat allemaal getroffen door beperkingen. Gezond zijn betekent voor mij niet dat je niets mankeert, maar wel dat je met je beperkingen om kunt gaan. Wat overigens niet betekent dat het niet belangrijk is om ook te werken aan je fysieke gezondheid!”

Aart Veldhuizen, geestelijk verzorger

“

Ik probeer elke dag tienduizend stappen te zetten en daarbij zo gezond en gevarieerd mogelijk te eten. Ik mag graag wandelen en wielrennen, maar ik vind het net zo belangrijk om regelmatig gezellig met vrienden te borrelen. Mentale gezondheid vind ik ook heel belangrijk.”

Jan Rein Palland, ARBO-adviseur

“

's Ochtends, voordat ik begin met werken, mag ik graag zwemmen of aan krachttraining doen. Ik fiets en wandel ook graag. Ik voel me er goed door en blijf op gewicht. Ik vind ontspanning in mijn sociale contacten of gewoon lekker op de bank. Oudere patiënten op de poli adviseer ik om regelmatig te blijven bewegen.”

Alexandra Spijksma, verpleegkundig consulent geriatrie

“

Ik eet al sinds mijn zestiende vegetarisch en biologisch. Daarnaast vaar ik graag in mijn kajak en bezoek twee keer per week de sportschool om te werken aan mijn kracht en conditie. Ik wandel met de hond om na een drukke dag de zaakjes in mijn hoofd weer op een rijtje te zetten. In de winter neem ik in de ochtend een koud bad en ga ik op tijd naar bed.”

Pascal van Heesch, projectmanager

“

Ik probeer gezond te eten en dat betekent in mijn geval ook vegetarisch. Het doet mij persoonlijk goed om zinvol te werken, zowel bij Antonius als in mijn vrije tijd. In Japan hebben ze daarvoor een heel mooi woord: Ikigai. Oftewel: de zinvolle reden om 's ochtends uit je bed te komen.”

Meinita Bouwers-Miedema, voedingsassistente

“

Twee tot drie keer per week doe ik aan krachttraining; eten doe ik met een schuin oog op de 'schijf van vijf'. Dagelijks probeer ik tienduizend stappen te zetten en staand vergaderen doe ik ook steeds vaker. Ik probeer ook regelmatig afstand te nemen van mijn werk en er gewoon even lekker tussenuit te gaan.”

Sandra Timmermans, Raad van Bestuur

“

Vijf keer per week hardlopen, twee keer per week krachttraining, vegetarisch eten, weinig alcohol drinken, goed slapen en minder werken. En genieten van de liefde.”

Danila Schepens-de Kemp, radioloog

“

Maak het jezelf soms wat moeilijker in het leven. Bijvoorbeeld als je beweegt om af te vallen. Zorg dat je aan het einde van een bewegingssessie wat hijgt en rood bent. Kun je nog hele volzinnen praten zonder te zweten? Dan mag het de volgende keer wel ietsjes zwaarder.”

Maarten Joosten, cardioloog

“

Ik probeer door plantaardige voeding gezond te blijven en daarbij lekker fysiek bezig te zijn met mijn paard. Heerlijk om zo de gedachten te verzetten. Verder vind ik het belangrijk om het gezellig met elkaar te hebben op de werkvloer en positief in het leven te staan. Het glas is bij mij altijd halfvol.”

Mirjam Dudok-Smit, verpleegkundig specialist

ROLPEAL-MANAGER
THEUNIS WOUDA

“De sportiviteit van Workum verbeteren voelt heel goed”

Sporten is er bij de Workumer Theunis Wouda met de paplepel ingegoten en met jarenlange ervaring is hij dan ook van alle markten thuis. Voorheen was hij zelf meer op het sportveld te vinden, maar momenteel zet hij zich als bestuurder en kersverse manager van Sportcentrum Rolpeal juist in om ook het sporten voor anderen mogelijk te maken. Met het verbeteren van de sportiviteit van Workum en hiermee de socialisatie binnen het dorp ziet Theunis Wouda de toekomst rooskleurig voor zich.

Theunis Wouda: “Sporten is altijd de rode draad door mijn leven geweest. Zowel werk gerelateerd als hobbymatig; sporten staat bij mij altijd centraal. Dit is niet alleen omdat ik het leuk vind, maar ook omdat het fysiek en mentaal heel goed is.”

TRIATHLON WORKUM

Theunis Wouda was als kleine jongen al op het voetbalveld van Workum te vinden. “Ik heb jarenlang met veel plezier gevoetbald, maar toen ik bij de derde senioren van Workum speelde heb ik mijn kruisband gescheurd. In die tijd was ik in de zomermaanden veel aan het fietsen en hardlopen. Conditie was dan ook vaak het beste onderdeel van mijn voetbaltraining”, grapt hij. “Uiteindelijk raadde iemand mij aan om een keer een triatlon te volgen en ondanks dat zwemmen niet mijn favoriete onderdeel is, pakte ik dat er ook nog bij. Samen met een kameraad hield ik in mijn achterhoofd dat als we ons opgaven, we zelf ook een wedstrijd wilden organiseren. Komend jaar is alweer de tiende editie van Triathlon Workum. We mochten er even van proeven en toen kregen we de smaak te pakken.”

MULTI SPORTCHALLENGE

Het fanatieke zelf bewegen schiet er de laatste jaren nog wel eens bij in bij

Wouda. Dagelijks zet hij zich in om anderen kennis te laten met sporten en dat doet hij niet zonder resultaat. “Ik heb hiervoor in het bestuur van Plaatselijk Belang en Promotie Workum gezeten, van waaruit ik graag leuke dingen voor Workum wilde organiseren. Zo bedachten we tien jaar geleden de Welkom in Workum-weekenden, als een aftrap richting het hoofdseizoen in de zomer. Het idee was om in één weekend alle sporten en culturele onderwerpen van Workum te presenteren. Eigenlijk was het bedoeld voor het toerisme, maar ik denk dat de inwoners zelf het misschien nog wel leuker vonden.

Dit hebben we bijna tien jaar gedaan, maar door corona kwam dit stil te liggen. In het kader van ‘denken in oplossingen’ hebben we toen een multi-sportchallenge bedacht, waar iedereen zelf een uitdaging kon bedenken. Van daaruit hebben we gekeken naar hoe we de initiatieven weer met elkaar konden verbinden, want het verbinden van Workum voelt heel goed. In die coronaperiode hebben we echt iets neergezet met zijn allen; het was een vorm van steun zoeken.”

STICHTING ALS

Van een nood een deugd maken, dat was het uitgangspunt in de coronatijd. In samenwerking met vrijwilligers van

“Sporten staat bij mij altijd centraal”

THEUNIS WOUDA

Geboren: 26 september 1980.
Relatie: getrouwd en twee zonen van 10 en 8 jaar.

Opleiding

• Retail Management CHN/ NHL Stenden Leeuwarden

Maatschappelijke carrière:

- Bestuur voetbalvereniging.
- Plaatselijk Belang en Promotie Workum.
- Stichting buitensporten.
- Maarten van der Weijden Foundation.
- Rayonhoofd Elfstedentocht

Wat is je (sportieve) doel:

“Veel mensen, jong en oud in beweging krijgen en houden, door met elkaar te zorgen voor een breed en betaalbaar sportaanbod. En zelf wil ik in 2024 een hele triatlon volbrengen, maar dan moet er meer getraind worden.”

Motto:

“Mei elkaar, foar elkoar. Door verbinding op zowel het sportieve als het sociale vlak gaan we een mooie toekomst tegemoet.”

café Spoarsicht, die zich met Retro Radio richtten op een radio-uitzending, en de Maarten van der Weijden Foundation werd er in 2021 maar liefst zestienduizend euro opgehaald met een thuistriatlon, voor het goede doel. Wouda: “Het gevoel om verschillende aspecten bij elkaar te kunnen brengen en te organiseren vind ik het allerleukst, het geeft mij veel voldoening dat we dit op deze manier met elkaar kunnen doen.”

Even later stonden de door corona getroffen lokale ondernemers in het middelpunt van een doneeractie en voor dit jaar wordt er geld ingezameld voor stichting ALS. “Op 10 en 11 maart focussen we ons 24 uur lang op het geld inzamelen, waar ook Retro Radio weer aan bij zal dragen met een livestream. Door iedereen uit de dagen om zelf een sport-gerelateerde actie te bedenken, open we weer een mooi bedrag bij elkaar te mogen krijgen.”

FOTO: EVERT WOUTERSEN

“In de coronaperiode hebben we echt iets neergezet met zijn allen; het was een vorm van steun zoeken”

MANAGER

Na voornamelijk op vrijwillige basis gewerkt te hebben, nam Theunis Wouda in januari 2022 de baan aan als manager van Sportcentrum Rolpeal. Een kers op de spreekwoordelijke taart. “Ik merk dat ik nu in een fase kom waarin ik echt vooruit wil. Ik wil dingen uitvoeren die ik in mijn hoofd heb; die drive is er. Er is veel aanbod qua sport in Workum, dus ik denk dat het een gezamenlijk doel is om dit in stand te houden en te promoten. Ik hoop dat ik nog meer mensen in aanraking kan laten komen met sport, van elk niveau, van jong tot oud. Ik wil dat iedereen bewust wordt dat het belangrijk is om te sporten, zowel voor lichaam als geest. Ook het sociale gedeelte is erg belangrijk en daar richten we speciaal momenten voor in. Dit wordt mogelijk gemaakt door een schitterend sportcomplex waar veel mogelijk is, waar mensen naderhand ook een bakje koffie kunnen drinken in het sportcafé.”

ENERGIE

In het hart van Workum is er aan sportfaciliteiten geen gebrek. De drie basisschoon en het verzorgingshuis zitten op een steenworp afstand van Sportcentrum Rolpeal en op dit moment wordt er hard

gewerkt aan beachvolleybalvelden en mogelijk later nog een ASM-veld voor zowel jong als oud. Het buitensportterrein inclusief ijsbaan ligt een stukje verderop en is voorzien van een BMX/MTB-pad, een survivalbaan, een verharde baan voor bijvoorbeeld skeeleren, een skatebaan en een voetbalkooi. Wouda durft het zelf niet bijzonder te noemen, maar hij vindt het leuk dat hij zich zo kan inzetten voor de samenleving. “Het geeft mij veel energie. Als manager heb je natuurlijk je vaste taken, maar ik probeer altijd ruimte over te houden om nieuwe dingen op te pakken en te organiseren. De mix met cultuur en de sport kan ik goed combineren, waardoor ik mensen kan samenbrengen. Dit is echt waar ik het allemaal voor doe.”

Naast zijn drukke werkzaamheden is Wouda nog regelmatig op het voetbalveld te vinden als leider, trainer én scheidsrechter. “Ik vind het leuk om dit te organiseren en daar word ik heel enthousiast van. Iedere organisatie en sportvereniging is afhankelijk van vrijwilligers, dus op het moment dat er ook maar een beetje ruimte is, wil ik daar zelf ook aan bijdragen.”

groot bolsward-ijsselmeerkust

KIJK VOOR HET LAATSTE
(SPORT) NIEUWSUIT JE REGIO OP:

WWW.GROOTBOLSWARD-IJSSSELMEERKUST.NL

REDACTIETIP? REDACTIE@GROOTBOLSWARD-IJSSSELMEERKUST.NL

 mantel
zorgzaken.
Ontzorgt en brengt rust
T 0515 700 267 • E chantal@mantelzorgzaken.nl
www.mantelzorgzaken.nl

Een intensieve zorgvraag
is nooit eenvoudig...
De cliëntondersteuners van
Mantelzorgzaken helpen u op weg!

ADVIES EN ONDERSTEUNING NODIG?
INFORMEER DAN NAAR DE MOGELIJKHEDEN!

Chantal Hoevers Prins
Erkend mantelzorgmakelaar
en Co & Pgb specialist

Vrouw!

24, 25 & 26 maart '23

Een fantastische dag voor jou!

Voorjaar in je bol? Kom eindeloos shoppen, kletsen en genieten op Vrouw!. Van 24 t/m 26 maart 2023 doe jij inspiratie op bij de spetterende modeshow, laat je creatieve kant zien bij de vele workshops of 'shop till you drop' bij talloze té gekke winkels. Kortom: op Vrouw! vind je alles onder één dak!

VERDER DIT JAAR OP VROUW!

- ♥ Spetterende optredens en shows
- ♥ Ontdek dé voorjaarstrends bij de Vrouw! modeshow
- ♥ Live EnterTHEUNment door host Theun Plantinga
- ♥ Lezing: Nog maar 1 stukje taart verwijderd van een energiekeur leven! door JLH Cirkel
- ♥ Geniet van heerlijke versnaperingen, hapjes en drankjes
- ♥ Shop bij jouw favoriete webshops in real-life op het webshopplein
- ♥ Jamm Models Search voor alle leeftijden en maten: word jij ontdekt als model?
- ♥ Net moeder geworden of mommy-to-be? Neem een kijkje bij 't Lytse Hoekje!

Maak je vriendin, moeder, zus of dochter enthousiast en beleef een fantastische dag op Vrouw!

Koop nu online je tickets en gevulde Vrouw! shopper!

BEURSVROUW.NL

WTC Expo Leeuwarden | Stadionplein 1 | 8914BX

BOOT Holland

8 t/m 12 MAART 2023

Hier begint je watersportseizoen!

Wie van watersport houdt, kan op Boot Holland zijn hart ophalen. Het aanbod is gevarieerder dan ooit! Zo is de steiger dé aanlegplaats voor motorjachten en is er een groot aanbod aan sloepen en tenders. Een boot huren voor je vakantie doe je op het recreatieplein en voor watersport-accessoires, scheepsbenodigdheden en alles over elektrisch varen ben je bij Boot Holland aan het juiste adres!

Koop je tickets voor dé enige indoor watersportbeurs van Nederland voordelig via de **QR code** of **boot-holland.nl**

www.boot-holland.nl

WTC EXPO Leeuwarden

GYNAECOLOOG HENK OOSTERHOF

“Wij bieden vrouwen erkenning én herkenning voor hun overgangsklachten”

De overgang zorgt bij veel vrouwen voor een scala aan klachten. Depressies, hartkloppingen, spier- en gewrichtspijnen, de impact is groot. Niet alleen relaties lijden eronder, ook op de werkvloer spelen overgangsklachten vrouwen parten. Gynaecoloog Henk Oosterhof – actief lid van de Dutch Menopause Society - van Bergman Clinics | Vrouw Heerenveen, biedt vrouwen een luisterend oor en een behandeling op maat.

Feiten en cijfers over de overgang

- 34% van het ziekteverzuim bij vrouwen tussen de 45 en 60 komt door overgangsklachten.
- 30% van de 45+ vrouwen gaat minder uren werken of stopt helemaal.
- Het oestrogeengehalte bij vrouwen daalt 80% in tien jaar tijd.
- 80% heeft last van opvliegers, nachtzweten, een droge vagina en/of urineverlies.
- Gemiddeld duurt de overgang tien jaar. 15% van de vrouwen heeft na tien jaar nog steeds klachten.
- In België, Engeland, Duitsland en Frankrijk krijgt 25% tot 40% van de vrouwen hormoontherapie; in de VS is dat 60%. In Nederland slijkt slechts 5% hormonen tegen menopauzeklachten.

Bron: www.saarmagazine.nl/het-leven-is-geen-lolletje-cijfers-feiten-over-de-overgang
Meer informatie: www.vrouwenindeovergang.nl

De ontvangst in Bergman Clinics in Heerenveen is hartelijk. In de kliniek aan De Griend is even wachten niet erg, het haardvuur brandt, de nieuwste kranten en magazines lonken en de cappuccino smaakt voortreffelijk. Je waant je in een lounge van een comfortabel hotel. Gynaecoloog Henk Oosterhof gaat voor naar zijn spreekkamer, waar hij vertelt hoeveel impact de overgang op vrouwen heeft.

met roken en het drinken van alcohol. Overgewicht is ook een belangrijke factor voor overgangsklachten; daarom adviseren we eventueel overgewicht aan te pakken met bijvoorbeeld een mediterraan voedingspatroon. Dit betekent veel groente en fruit eten, noten en olijfolie en minder vlees en zuivel.” Vrouwen kunnen omtrent advies over gezond gewicht, voeding en overgang ook terecht bij Bergman Clinics.

dr. Henk Oosterhof, Gynaecoloog

KLACHTEN
“De overgang betekent het einde van de fertile levensfase. Gemiddeld zijn vrouwen 45 jaar wanneer de overgang begint. Hun cyclus wordt onregelmatig, ze slapen slecht, ze voelen zich down en kunnen last krijgen van cognitieve stoornissen. Deze fase kan wel zeven tot tien jaar duren; al die tijd menstrueren vrouwen soms nog. Ik zie de paniek en de angst als ze bij mij op het spreekuur komen. Ze weten niet wat er met ze aan de hand is; ze denken dat ze een burn-out hebben en kennen zichzelf niet meer terug. Wat wij bij Bergman Clinics | Vrouw allereerst doen, is vrouwen erkenning én herkenning bieden voor hun klachten. Dat is ongelooflijk belangrijk. Vrouwen worden hier gehoord, we nemen alle tijd voor hun verhaal en bespreken hun situatie. De emoties zijn soms hoog, er vloeien hier heel wat tranen.”

AANZIENLIJKE WINST
“Vaak zien we dat door deze adviezen te volgen, de kwaliteit van leven echt omhoog gaat”, gaat Oosterhof verder. “Mochten deze adviezen alleen niet genoeg zijn, dan kijken we of we hormonen kunnen inzetten. Hormoontherapie staat in Nederland nog steeds te boek als zou het risico op borstkanker verhogen, maar dit is slechts een licht verhoogd risico. Daar staat tegenover dat vrouwen op de langere termijn door hormoontherapie maar liefst dertig procent minder hart- en vaatziekten krijgen. Daarnaast beschermen hormonen ook tegen botontkalking. Dus waarom zou je het niet doen? De winst is aanzienlijk. Maar vrouwen beslissen natuurlijk zelf of ze wel of niet hormonen willen slikken. Gemiddeld zetten we hormoontherapie zo'n vijf tot zeven keer per jaar in. In sommige geval-

len geven we daarnaast nog antidepressiva als de cliënt gevoelig is voor depressies.”

MAATSCHAPPELIJK BELANG
Oosterhof merkt dat steeds vaker bedrijfsartsen vrouwelijke werknemers doorverwijzen naar Bergman Clinics | Vrouw. “Over het algemeen hebben we vrouwen door onze behandeling na een maand of drie weer op de rit en hebben ze weer meer werkvermo-

gen. Dat is natuurlijk van groot maatschappelijk belang! Want vrouwen werken soms minder door overgangsklachten of in een lagere functie. Eigenlijk zou elke huis- of bedrijfsarts bij klachten van vrouwen tussen de 45 en 60 jaar zich moeten afvragen: zit de overgang er niet achter?”

KWALITEIT EN COMFORT
“Bij Bergman Clinics | Vrouw bieden wij maatwerk; iedere vrouw is anders en soms is het puzzelen wat wel of niet werkt. Na de intake volgt er na zes weken een tweede consult en een aantal weken later evalueren we de behandeling. We zijn goed bereikbaar; de lijnen zijn kort en we bieden kwalitatief goede, specialistische medische zorg, waarbij we comfort en gastvrijheid ook zeer belangrijk vinden. Vrouwen hebben – net als in het ziekenhuis – alleen een verwijzing van de huis- of bedrijfsarts nodig en alle kosten vallen onder de ziektekostenverzekering.”

Dan besluit Henk Oosterhof lachend: “Ik heb ontzettend mooi en dankbaar werk en zet me met hart en ziel in voor mijn cliënten.”

BERGMAN CLINICS

Bergman Clinics bestaat uit een groot netwerk van 75 focusklinieken in Nederland en is gespecialiseerd in veelvoorkomende medische behandelingen. Bergman Clinics | Vrouw is een voor iedereen toegankelijk medisch specialistisch centrum, gericht op zorg voor vrouwen. Je kunt er terecht voor blaas- en bekkenbodemplakten, zoals urine-incontinentie, verzakking, abnormaal bloedverlies en baarmoederhalsonderzoek bij een afwijkend uitstrijkje.

Bergman Clinics | Vrouw werkt nauw samen met de academische ziekenhuizen UMC Utrecht, AMC Amsterdam en VU medisch centrum. Ook is het goed om te weten dat Bergman Clinics afspraken heeft met alle zorgverzekeraars, waardoor jouw behandeling gewoon 100% wordt vergoed na een verwijzing van de huisarts.

TEKST EN BEELD LOTTE VAN DER MEIJ

Met pensioen, wat ga je doen?

Eindelijk is het dan zover. Na jaren werkzaam geweest te zijn op de arbeidsmarkt is het tijd om te stoppen. Je gaat met pensioen. Ineens zijn de dagen van de weken op de kalender een blanco vel waar je de ruimte krijgt om deze naar eigen wens in te vullen. De één zit vol plannen, de ander vindt het lastig een invulling te geven, nu zijn of haar werk wegvalt. Sommige mensen kiezen ervoor om door te werken, de ander gaat reizen, oppassen, vrijwilligerswerk doen of allerlei hobbies oppakken en uitproberen. We vragen een aantal mensen naar hun invulling, hun plannen en hun ervaring sinds ze met pensioen zijn.

RENATE SMIT-BOSMA (1951)
ZEVEN JAAR MET PENSIOEN

“Parijs en een Beatles-trip naar Liverpool op de agenda”

Renate is geboren en opgegroeid in Hindeloopen. Ze is getrouwd met Anske en samen wonen ze al vijftig jaar in Sneek. Tot Renate met pensioen ging was zij werkzaam in het Antonius Ziekenhuis op de administratie van de afdeling Radiologie. Ze heeft altijd met plezier gewerkt. Toch vond ze het niet erg om te stoppen. Haar man ging twee jaar eerder met pensioen en heeft die tijd gebruikt om “zichzelf opnieuw uit te vinden”, zoals Renate het omschrijft. Vanaf het moment dat zij met pensioen ging zijn ze samen aan het genieten. Ze hebben allebei veel interesses waar ze hun dagen mee vullen, gedeeld en afzonderlijk. Waar Renate graag leest en de vinger aan de pols houdt bij verschillende familieleden, gaat Anske graag met de fiets op pad en houdt hij zich bezig met schrijven van poëzie.

“Zo hebben we elkaar ’s avonds ook nog wat te vertellen”, lacht Renate. Samen passen ze af en toe nog op de kleinkinderen. Grote plannen hebben ze niet. Ze houden van het maken van korte tripjes; voor nu staat Parijs en een Beatles-trip naar Liverpool op de agenda. Gezond blijven is één van de belangrijkste wensen.

THEO NIJHOLT (1950), NEGEN JAAR MET PENSIOEN

“Als vrijwilliger weten de mensen me altijd wel te vinden als er een klusje gedaan moet worden”

Theo woont in Joure, samen met zijn vrouw Hammie die ook gepensioneerd is. Zijn hele werkzame leven heeft Theo doorgebracht in de technische verwarmingsdienst-sector. Van monteur tot manager. De laatste 37,5 jaar bij hetzelfde bedrijf Energie Service Friesland. Theo is een energieke, actieve en dynamische man; om langzaam te wennen aan meer vrije tijd is hij eerst anderhalf jaar lang drie dagen gaan werken (pre-vut) voordat hij helemaal stopte in december 2013. Stil zit hij niet. Hij doet ontzettend veel vrijwilligerswerk, zoals bij de kerk en meewerken aan de organisatie van de ballonfeesten. Theo is in het begin van zijn pensioen veel mee geweest met luchtballonfeesten in het buitenland en ook bij een vriend in Portugal om daar werk te verrichten. Hij is behulpzaam. “Mensen weten me altijd te vinden als er een klus gedaan moet worden” vertelt hij lachend.

Samen met Hammie past hij op de kleinkinderen. Dit zorgde, naast dat het heel leuk is, vooral in het begin van hun pensioen voor structuur in de week. Ook Hammie verricht veel vrijwilligerswerk en zo doen ze ieder hun eigen ding, waardoor je nog steeds allebei met verhalen thuis komt. Ook houden ze ervan om samen reizen te maken met hun caravan. In de buurt, maar ook verdere reizen. Door eigen ervaringen en uit de omgeving weten ze dat het belangrijk is om zo fit en gezond mogelijk te blijven. “We sporten allebei nog in de sportschool. Maar niet tegelijk, hoor”, zegt Theo gekserend. “Op deze manier hopen we nog jaren samen te genieten.”

WIM BOT (1946), TWINTIG JAAR MET DE VUT, NOOIT MET PENSIOEN
EN **JOKE AKKERMAN (1950),** ZEVEN JAAR MET PENSIOEN

Wim: “Na drie dagen werd ik al onrustig”

Ik spreek het paar Joke en Wim in Joure; zij hebben sinds dertien jaar een ‘lat’-relatie. Al zijn ze toch vaak samen, of bij haar of bij hem, Wim heeft een huis in Groningen. Wim ging na jaren bij het arbeidsbureau gewerkt te hebben met de VUT op zijn 57e. “Na drie dagen werd ik al onrustig”, geeft Wim toe en hij besloot zich in te schrijven voor werk. “Ik werkte een blauwe maandag als patatbakker”, vertelt Wim lachend, “en daarnaast ook als hulpstukadoer en chauffeur.” Tegenwoordig brengt hij auto’s door heel Nederland naar de nieuwe eigenaar. Stilzitten kan Wim niet. Hij wil dit blijven doen zolang hij dit kan én leuk vindt. Het is flexibel werk waardoor hij veel vrijheid heeft.

Joke had planning-gerelateerd werk. Onder andere bij de vliegschool van Martinair en later bij gemeente De Fryske Marren op het afsprakenbureau. Toen Joke op de leeftijd kwam van 65,3 jaar, moest zij met pensioen volgens de cao. “Ik voelde me enorm afgeserveerd”, zegt Joke een beetje verontwaardigd. Ze heeft er een tijdje moeite mee gehad, maar gaandeweg lukte het haar steeds beter om te genieten van haar vrije tijd. Uiteindelijk waren het de oppasdagen op haar kleinkinderen die weer structuur gaven en haar veel blijheid brengen. Nu heeft Joke een druk sociaal leven, waarbij ze vaak, soms iets té vaak, op pad is.

Joke en Wim maken samen het liefst (verre) reizen. Zo zijn ze inmiddels al twee keer in Amerika en Australië geweest. Ook maken ze veel uitstapjes in Nederland. Lekker fietsen en in een hotel overnachten. Momenteel is Joke herstellende van een val waarbij ze haar schouder geblesseerd heeft en krijgt Wim twee nieuwe knieën. Daarna willen ze samen - “als we ‘refurbished’ zijn”, lacht Wim - weer gauw op reis. Australië staat alweer op de planning. Er is nog genoeg te zien.

Joke: “Ik voelde me enorm afgeserveerd”

2 DAGEN | 60 ARTIESTEN | 9 AREA'S | POP, DANCE, ROCK & ENTERTAINMENT

14 & 15 APRIL 2023

BREGE

POP FESTIVAL

DAVINA MICHELLE / SNELLE & DE LIEVE JONGENS BAND
SUZAN & FREEK / FLEMMING / SEFA
OUTSIDERS / THE DIRTY DADDIES / CH!PZ
JANNES / LA FUENTE / VANGRAIL / ABBA
FEVER
DRUKWERK / FREDDY MOREIRA / THE EUROS
HILLBILLY MOONSHINERS / JODY BERNAL

THE 90S ARE BACK DJ TEAM / STRAIGHT ON STAGE / JITIIZER / DE SUSKES / DJ DAANI
TEAM RUSH HOUR / DANNY PANADERO / BOUNTY HUNTERS / GAATZE BOSMA / FOLGAS
TUKKER FM DJ'S / PIETER SAHIETER / FEEST DJ SIPKE / ALL THA FOKK / BAKY TOWN
FEEST DJ MAARTEN / PRAIA DEL SOL / Q-MUSIC FOUTE UUR LIVE / AND MANY MORE

DE START VAN JOUW FESTIVALSEIZOEN
BREGEPOP FESTIVAL SCHARSTERBRUG (VLAKBIJ JOURE). TICKETS VIA WWW.BREGEPOP.NL

BIJ RONALD ROSENAU
ZIT ER MUZIEK IN DE VERF

Gitaren voor Herman Broods Wild Romance en Golden Earring

Hij is in loondienst begonnen als pottenbakker, had later ook een eigen pottenbakkerij, maar heeft ook twee cd-winkels gehad, maakt al een halve eeuw muziek, bouwde gitaren voor onder andere Cuby & The Blizzards en Golden Earring, was gitarist van de bekende Pub Street Blues Band, speelde in de band van vermaarde boogie woogie toetsenist Rob Hoeke en zit de laatste twintig jaar in de verf en aanverwante artikelen. Welkom bij het bepaald niet saaie leven van Ronald Rosenau.

Ronald Rosenau (68) heeft zowel in Bolsward als in Sneek een cd-winkel gehad. “Platenmaatschappijen hielden de prijzen kunstmatig hoog en richtten zich met hip hop, rap en soortgelijke stromingen vooral op de jeugd”, vertelt hij over die tijd. “Maar die had geen cent te makken. Kochten ze een cd, samen met tien lege cassettebandjes. Om er tien kopietjes van de te maken. En dat ging de hele dag zo door. Dat is de ondergang van de cd’s en muziekwinkels geweest. “Platenmaatschappijen hebben de cd’s zelf de nek omgedraaid. Ik weet nog dat er een nieuwe cd van Guns ‘N Roses uitkwam. Stonden er rijen mensen voor de deur te wachten tot we open gingen. Echt. Dat is nu niet meer voor te stellen. Ja, bij de Apple-store tegenwoordig.”

WOELIGE TIJD

De basis van zijn ondernemerschap lag in Workum, waar Ronald op achttienjarige leeftijd aan het werk ging bij een pottenbakkerij. “Ik had de mts elektro half afge maakt. Het was een woelige tijd”, zoekt hij naar de juiste woorden. Want Ronald was op die leeftijd al getrouwd en had ook al een kind. “Ik moest werken om mijn gezin te onderhouden en vond dat in Workum bij een aardewerkfabriek annex groothandel. Ik had het daar naar mijn zin. Mijn baas was veel weg en onderweg. Ik deed dan al zijn werk en had al gauw het idee om voor mezelf te beginnen.” Dat deed hij in 1980, in Bolsward. “Smoordruk, meteen vanaf het begin. Als muzik liefhebber kocht ik natuurlijk wel eens elpees. Bij Minkema en

“Ik heb nog nooit zo snel een pand gekocht. In een kwartier tijd was het van mij.”

Looper in Sneek, maar ook hier in Bolsward, drie deuren verder bij mijn buurman. Ik bestelde ook wel eens wat, maar was nooit zo tevreden over de levertijden. Ik dacht: ‘Weet je wat, ik begin ook een platenzaak’. Omdat het mijn buurman was, heb ik hem van mijn plannen verteld. Toen zei hij: ‘Dat komt mooi uit, je kunt mijn zaak wel kopen want ik begin een pizzeria’. Inderdaad, Ponte Vecchio.”

TIERELIER

“Dat was in 1982, de opkomst van de cd. Mijn vrouw deed de platenzaak, ik de pottenbakkerij. De cd-verkoop ging als een raket, booming. Ik was niet van plan om mijn leven lang in die pottenbakkerij te werken. Je zit met fijnstof en we gebruikten zeer giftige glazuren. Die platenzaak liep als een tierelier.” Dan lachend: “Ik dacht: weet je wat, ik begin nóg een platenzaak, maar

dan in Sneek.” Aan de Suupmarkt in Sneek kocht Ronald het pand van de Gebroeders Tjallema, drie directeurs van de Flexa fabriek. Hoe toevallig wil je het hebben, maar daarover later meer. Ronald: “Ook dat liep als een tierelier. Iedereen wilde zijn platencollectie vervangen door cd’s.” Terug naar de pottenbakkerij. Die deed hij van de hand. Dat wil zeggen, de inboedel. Zelf bleef het gezin Rosenau boven de zaak wonen. “Beneden stond leeg. Drie panden verder had ik de platenzaak, die stond boven leeg. Niet handig. Op een avond liep ik door de stad, langs een pand dat te koop stond, en zag ik de eigenaar zitten. Ik vroeg of hij het al kwijt was. Op zijn ‘nee’, heb ik een bod gedaan en had ik een pand aan de Dijkstraat, een veel betere locatie. Dus verhuisden we, boven wonen en beneden de platenzaak. Het was een lastige tijd voor onroerend goed, dus die andere twee

leegstaande panden had ik langer in bezit dan ik wilde. Maar die werden uiteindelijk toch verkocht.”

ROB HOEKE

Ondertussen zat Ronald Rosenau ook nog in de Pub Street Blues Band met vaak een paar optredens in de week. Dat liep nogal uit de hand toen in Loosdrecht het Jazz & Bluesfestival werd gewonnen. Onderdeel daarvan was een televisieoptreden. “Toen was het hek van de dam”, lacht hij. “We werden platgebeld. In die periode hebben we ook een elpee gemaakt.”

De opzet van het festival was het ontdekken van nieuw talent. Rob Hoeke die vier keer tweede werd, kreeg nationale en later internationale bekendheid door deelname aan dit festival. Producer Gerrit den Braber wilde met de kersverse winnaar het land in, had goede contacten bij de televisie en zag een mooie toekomst. Rosenau: “Maar we wilden helemaal niet commercieel. We hebben er veel plezier aan beleefd. Speelden overal en nergens. Prachtig. We bestonden al tien jaar, in haast dezelfde bezetting. Maar op een

gegeven moment liepen de interesses toch wat uiteen. Dat was de reden dat we uit elkaar gingen, jammer genoeg. Als laatste hebben we nog een elpee gemaakt van ons afscheidconcert in Het Bolwerk in Sneek.”

HAAGSE BEATNACH

Dat wil niet zeggen dat Rosenau geen gitaar meer vast zou houden, want op een gegeven moment ging de telefoon. “De manager van Rob Hoeke: of ik een eenmalig optreden met hen wilde doen als vervanger van de vaste gitarist. Ik kreeg een cassettebandje opgestuurd en we zijn een keer gaan oefenen in Amsterdam. Toen vroeg ik waar het optreden was. In Den Haag, op de Haagse Beatnach.” En zo stond Rosenau in de Houtruithallen met bekende bands als Sandy Coast, Cuby & The Blizzards, Shocking Blue, The Motions en Q65. “Ik stapte binnen en dacht: ‘Man, wat een ruimte’. Enorm, nog nooit gezien. Van het optreden werd ook nog een elpee gemaakt en er werd gefilmd. Ik ben nooit echt zenuwachtig maar die avond stond ik wel een beetje te trillen op mijn benen. Maar het ging best goed.

Ze vroegen me of ik vaker mee wilde en zo heb ik een jaartje met ze gespeeld. Belde de manager ‘s middags op of ik ‘s avonds wilde optreden. Bijvoorbeeld in Heerlen. Was voor mij haast niet te doen, joh.” Spelen is Rosenau altijd blijven doen. Met twee andere oorspronkelijke leden van de Pub Street Blues Band, later aangevuld met drie andere muzikanten en tegenwoordig zit hij samen met twee broers in de band Black & Blue.

VINTAGE GITAREN

De toename van het kopiëren en de verminderde verkoop van cd’s gingen hand in hand. Rosenau zag de bui hangen en deed de winkel in Sneek van de hand. Die in Bolsward werd door zijn intussen ex-vrouw gedreven. Inmiddels had hij een nieuwe hobby. Gek van muziek in het algemeen en van gitaren in het bijzonder, had hij het idee opgevat om ze zelf te gaan bouwen. Dat ging hem zo goed af dat hij van meestergitaarbouwer Anno Galema de opmerking kreeg dat hij het zelf niet beter had gekund. Rosenau kocht in Exmorra een huis met ruime werkplaats en ging aan de slag.

“Platenmaatschappijen hebben de cd’s zelf de nek omgedraaid”

“Ik heb de gitarist van Cuby & The Blizzards gevraagd of hij endorser voor mij wilde worden en na advertenties in Music Maker stond de telefoon roodgloeiend. Maar het was behoorlijk arbeidsintensief. Ik dacht: ‘Dit moet anders’. In die tijd waren vintage gitaren erg gewild. Oude gitaren met verzamelwaarde. Ik naar de bank en die zag er ook wel wat in. Dus ik met een bak geld naar Amerika, naar een hele grote vintagegitaarbeurs in Dallas. Ik heb daar een enorme bult gitaren gekocht en deze verscheept naar Nederland. Weer adverteren. Toen stond de telefoon helemaal roodgloeiend want er was toentertijd haast geen vintage gitaar te koop in Nederland. Ik kreeg allemaal bekende gitaristen aan de telefoon, onder andere van Herman Broods Wild Romance tot de Golden Earring.”

PARTIJHANDEL VERF

“Erg leuk allemaal,” zegt Roseanau, “maar ik denk nu: had ik ze maar gehouden, want de prijzen zijn gigantisch gestegen. Gitaren die ik - omgerekend - verkocht voor vijfduizend euro brengen nu acht keer zo veel op. Ik zat in Exmorra maar had eigenlijk een winkel nodig. Toen kon ik hier in Bolsward aan de Grote Dijk lakker een winkelpand kopen met drie verdiepingen. Ik ben drie jaar aan het verbouwen geweest. Beneden een gitaarwinkel, twee verdiepingen leeg. Zonde natuurlijk. Ik sprak met mijn accountant en die had een erg goed idee, vond ie zelf. Verf. En dan niet de reguliere verf maar partijhandel. Retourpartijen die fabrikanten terugkrijgen uit de winkels. Bijvoorbeeld omdat ze nieuwe etiketten kregen of omdat bepaalde collecties gesaneerd werden. Gitaren boven en beneden verf. Toen hebben we de hele benedenverdieping vol verf gegooid. Ik had wel wat geadverteerd natuurlijk: ‘verf tegen fabrieksprijzen’. Liep als een tierelier en wel zo dat ik meer beneden was dan boven.”

A1 LOCATIE

In ons verhaal zijn we intussen beland in de jaren 2000. Eind goed, al goed, zou je zeggen. Nou, nee. Want in de praktijk was de plek aan de Grote Dijk lakker niet de juiste. “Vooral de bevoorrading en het afhalen van verf leverde problemen op. Als er vrachtwagens kwamen lossen kon er niemand meer langs. En veel mensen durfden niet zo goed te parkeren, zo langs het water.” We schrijven 2003. Rosenau: “Ik hoorde dat het pand van de drukkerij aan de Nieuwmarkt te koop kwam.” Een A1 locatie met parkeren voor de deur. “Ik heb nog nooit zo snel een pand gekocht. In een kwartier tijd was het van mij”, lacht Ronald. “Veel ruimer opgezet, drie keer zo groot als het vorige pand. In het oude pand staat de begane grond leeg en achter woon ik nog steeds.

Op de eerste verdieping staan nog wat gitaren. Daar wil ik misschien in de toekomst nog wel iets mee gaan doen”, besluit hij met een knipoog.

“Ik met een bak geld naar Amerika, naar een hele grote vintagegitaarbeurs. Ik heb daar een enorme bult gitaren gekocht.”

Jildou Betsema

‘Als ervaringsdeskundige anderen helpen’

Jildou Betsema (29) geeft een stevige handdruk bij binnenkomst. Hier komt iemand binnen die heel erg in haar kracht staat, weer geloofd in zichzelf en dat aan alle kanten uitstraalt. Het dal was diep en soms is de weg nog hobbelig, maar het leven lacht haar weer toe. “Dit zijn de cadeautjes van herstel.”

Jildou is een snelle leerling én toch gaat het fout op de middelbare school. Ze wordt gepest en zet zich vanaf dat moment af tegen alles en iedereen. Op die middelbare school komt ze in aanraking met drugs en dat zorgt voor gedragsproblemen. Ze wordt al jong moeder en vindt ook weer haar weg terug naar school waar ze de opleiding ‘Helpende welzijn’ afrondt en haar rijbewijs haalt. Toch gaat het alsnog fout.

Neerwaartse spiraal

Jildou laat zich meerdere keren vrijwillig opnemen om uit de neerwaartse spiraal te komen. Op het moment dat zij zich realiseert dat verslaving een ziekte is, ziet zij kans zich daaraan te onttrekken. “Het Safe House in Amsterdam is echt een geweldige plek geweest en dat heeft mij heel veel goed gedaan”, zegt Jildou die al een paar jaar clean is.

Ervaringsdeskundige

Met hulp van het STAP-budget volgt ze nu de opleiding Ervaringsdeskundige. Bij Werkjouwder krijgt ze de gelegenheid om op locatie in Haskerhorne de werkzaamheden voor haar studie te doen. “Toen ik een uitkering aanvraag, was al snel duidelijk dat ik nog niet direct moest gaan solliciteren. Zo ben ik hier bij Werkjouwder terecht gekomen en krijg ik ondersteuning van mijn coach Tiny Noordmans.” “Bij Werkjouwder richten we ons op activiteiten met als doel de deelnemer in beweging te krijgen, te ontwikkelen en weer mee te laten doen in de maatschappij”, legt Tiny uit.

Rooskleurige toekomst

Jildou weet dat ze nog een weg te gaan heeft, maar wil de kansen die ze krijgt met beide handen aanpakken. “Inmiddels begeleid ik twee vrouwen bij hun herstel en dat is ongelooflijk dankbaar werk. Verder heb ik een aanbod gekregen om deel te nemen aan een werk-/leertraject in een detox-kliniek waarbij ik nog twee opleidingen kan volgen. Er wordt onderzocht of hier toestemming voor gegeven kan worden vanuit de gemeente.”

Jildou is blij dat ze hulp gevraagd heeft. “Het helpt mij in mijn ontwikkeling.”

HANS KEMPERMAN, EEN LEVEN LANG
TUSSEN DE MENSELIJKE RESTEN

“Het is me in mijn kop geslagen”

Als prosector anatomie was Hans Kemperman (76) uit Terherne onder andere betrokken bij de vliegcrampen van PanAM, van Surinam Airways, bij de Bijlmerramp en kreeg hij landelijke bekendheid als kroongetuige in de hoofdenaffaire van Brandpunt. Zijn werkzaamheden bestonden voornamelijk uit het balsemen van lichamen en het helpen identificeren van (lichaamsdelen van) overledenen. Later deed hij ook snelwegruimingen en grafruimingen. Meer dan vijftigduizend stoffelijke overschotten gingen door zijn handen. “Ik werd heel eigen met de doden”, zegt hij, en: “Als de nabestaanden huilden, had ik mijn werk goed gedaan.”

Een leven lang tussen de menselijke resten...

Dat is hem op zijn zachtst gezegd niet in de koude kleren gaan zitten. En wel zo dat hij lange tijd niet meer kon functioneren en zijn vaste baan eraan gaf. Zelfs nu hij met pensioen is, hebben al die ontledingen hem zo in de war gebracht dat hij PTSS heeft en onder behandeling is van psychologen. Wij zochten Hans Kemperman op in Terherne waar hij in zijn atelier aan het water anatomische preparaten boetseert.

STOFFELIJKE OVERSCHOTTEN MEE NAAR HONG KONG

“Door de vliegcrampen ben ik uit mijn vak geraakt. Ik was tijdelijk uitgeschakeld, geestelijk”, vertelt Kemperman. “Toen heb ik een doorstart gemaakt en ben ik in 1994 voor mezelf begonnen. Wel in dezelfde branche. Tot mijn pensioen heb ik eigenlijk alles vol gemaakt.” Een belangrijk onderdeel van zijn werkzaamheden bestond uit het ruimen en opschonen van begrafaalplaatsen waarvan de grafrechten verlopen waren. Vooral de laatste twaalf jaar van zijn loopbaan werkte hij veel voor het Gerechdelijk Laboratorium en voor lokale politiediensten. Hoofdzakelijk in het zuiden van het land.

Een leuke herinnering heeft hij aan een Chinese restauranthouder. “Die wilde de stoffelijke overschotten van zijn overleden familieleden meenemen naar Hong Kong. Ik heb er 24 opgegraven. Door heel Nederland. Ik moest op een gegeven moment het eindbedrag bij hem ophalen. Was iets van een halve ton. Afgesproken in zijn restaurant. Ik tellen, hij zat aan een andere tafel te eten. Was het teveel. Ik nog eens tellen. Weer teveel en wel duizend euro. Ik dat tegen hem zeggen. Bleek dat ie me op de proef had gesteld. ‘We delen het verschil’ zei hij.

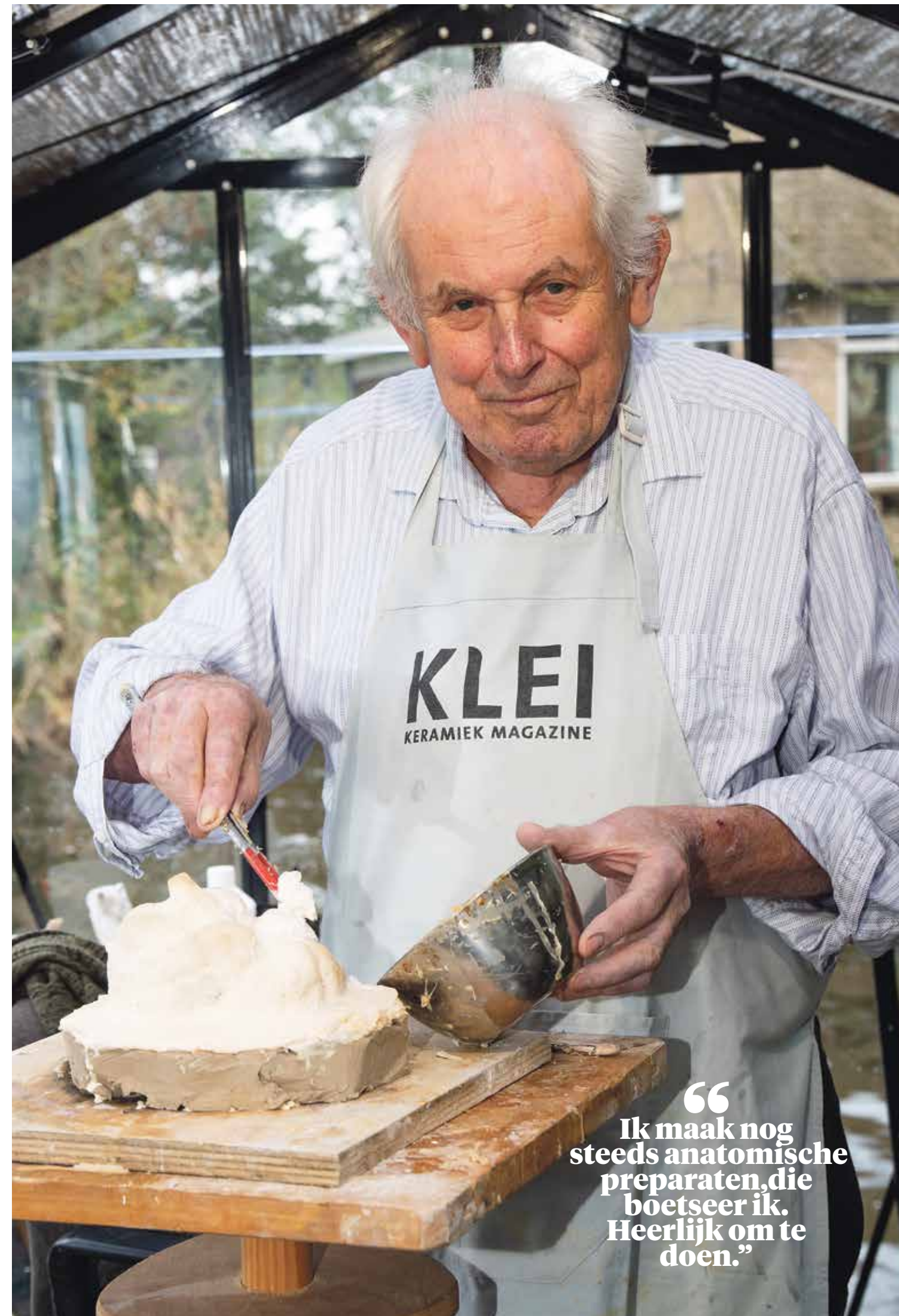
Vanuit mijn woonplaats Woerden werd ik er bij grote ongelukken altijd bij geroepen. Voor de KLPD deed ik alle grote snelwegruimingen. Stoffelijke resten ruimen onder toezicht van de politie. Maar ze belden me ook bij springers. Als iemand voor de trein was gesprongen, dan liep ik langs de spoorlijn, haalde ik alle brokstukken op. Ik heb het meegemaakt met een optrekkende trein in Woerden dat er een Mini tussen de wielen zat. Dan ging ik als enige in die Mini het stoffelijk overschot bergen. Ik werd heel eigen met de doden.”

THE ELEPHANT MAN

“Ik heb iemand gehad die dezelfde ziekte had als The Elephant Man met de vraag of ik die wilde opknappen. Dat heb ik met bevende handen gedaan. Of een springer die op de neus van de trein terecht was gekomen. Daar was een zak met aardappelen van over. Dan was ik een hele dag in mijn uppie zo’n overledene aan het fatsoeneren. Bij de identificatie en confrontatie stond ik in een andere kamer te luisteren. Als de nabestaanden huilden, had ik mijn werk goed gedaan.

Door mijn werk heb ik de hele wereld gezien. Ik heb van ’72 tot ’80 als consulent op de Nederlandse Antillen advies mogen geven. Vaak ook in Suriname geweest. Dat was mijn band ook toen met die vliegcramp. Daarvoor was ik bij de ramp op Tenerife. Bijna zeshonderd doden. Dat was een thuiswedstrijd, mocht ik elk weekend naar huis. Dat was in Suriname niet. Daar heb ik vier weken gezeten. We mochten helemaal geen contact hebben met thuis. Alleen op zondag even naar huis bellen. Dan stond je net zo hard te grienen als de rest. Dat is later in mijn kop geslagen. Ik loop nog steeds bij de psychologen. Ik heb elke twee eken een behandeling.”

“Dan trek je aan het lijk en hoor je de laatste zucht. En bij weekenddiensten ben je altijd alleen, hè. Dat zijn enge dingen.”

“Ik maak nog steeds anatomische preparaten, die boetseer ik. Heerlijk om te doen.”

“SPIEREN ZIEN TREKKEN”

Dan zegt hij, aangedaan: ‘Als je jong bent, verplaats je je gevoelens. Je ziet een geboorte- en een einddatum en denkt: ‘Dat is nog ver van me weg’. Maar nu is het heel dichtbij. Dat is niet gemakkelijk. Ik ben zo dicht bij de dood geweest, ik heb de spieren zien trekken. Dat je nog de laatste zenuwshock ziet. Dan krijg jij van je meerdere de opdracht het lijk zo vers mogelijk te conserveren, want dan is er veel mee te doen. Ze zijn dan al dood natuurlijk, maar je krijgt ze warm binnen. Dan trek je aan het lijk en hoor je de laatste zucht. En bij weekenddiensten ben

je altijd alleen, hè. Dat zijn enge dingen. Ik had af en toe wel uittredingsgevoelens, dan zag ik mezelf en dacht ik: ‘Ik moet hier weg, dit komt me te na’.

De mensen die dat niet voelen, zijn vieze mensen. Met zulke mensen wil ik niet praten. Dat ze tegen je zeggen van: ‘Joh, dat is toch een dooie, haal die hersens er even uit’. Want ik werkte ook voor de Hersenstichting. Als vrijwilliger.”

ACHTER IN EEN AUTO BEROOFD
Bhopal was zijn meest aangrijpende ervaring, vertelt Hans Kemperman. In 1984

ontsnapte veertig ton methylisocynaat uit een bestrijdingsmiddelenfabriek, hetgeen duizenden mensen het leven kostte. “Het was een zootje. Grote bulldozers die mensen op een hoop veegden, kerosine eroverheen en de fik er in. Aangrijpend. Enorm aangrijpend. Ik was daar voor mijn werk toen het gebeurde. Ik kocht voor alle universiteiten de skeletten in. Dan kwam je op de meest gevaarlijke plekken. Ik ben achter in een auto beroofd van alles wat ik aan en bij me had. Op mijn onderbroek na. Ik maakte in die tijd ook radiopresentaties voor de VPRO, RVU en KRO. Dan ging je echt ondergronds. Ik ben echt

bang geweest. In achterbuurten gedacht: ‘Sraks steken ze een mes in mijn donder’. Dat waren reizen die onder je huid gingen zitten. Dan liep je daar in Calcutta, twee koppen groter dan de deinende massa links en rechts naast je. In hun ogen was je een witte kakkerlak. Nu ik daarop terugkijk denk ik: ‘Jeetje, jongen, dat je dat allemaal geflikt hebt’. Ik ben achttien keer in India geweest. Ik was een jonge hond, zag het gevaar niet, maar ik zou het nu niet meer doen.”

‘WIJ ZOEKEN JOU’

Als jonge jongen begonnen in het Tropeninstituut in Amsterdam kwam Hans Kemperman via het Zoologisch Museum terecht bij het Landesmuseum für Naturkunde in Münster waar hij de preparatorium opleiding volgde. “Daar kwam ik in een heel hard regime. Niet gewoon een vogelpreparateurje; we maakten hele grote objecten. Voor de verkoop aan andere musea. Ik was pas zeventien en werd daar in het diepe gegooit. In ’66 heb ik daar mijn eind-examen gedaan, staatsexamen. Toen kreeg ik bij de universiteit van Bochum een baan aangeboden als hoofd zoologische collectie en moest ik ook voor alle lesmateriaal zorgen. Werd er op een geven moment op mijn deur geklopt door iemand die zich voorstelde als mijn collega. Hij was van de medische faculteit en zei: ‘Ik krijg morgen mijn eerste lijk; heb jij snijgereedschap?’ Eigenlijk diezelfde dag ben ik hem gaan helpen met het balsemen van dat lijk. Dat pakte me wel, dat vond ik erg interessant.

Ik heb een tijdlang stage gelopen bij het Gerechdelijk Laboratorium in Düsseldorf: sectie verrichten, helpen ontleden, schedels uit hoofden halen van doodgeschoten mensen. Je had in die tijd de IRA die aanslagen pleegde op Engelse legerkampen in Duitsland. Moest ik schedels weer in elkaar zetten zodat die als bewijs konden dienen in de recht-bank. Eens in de maand mocht ik naar huis. Op een keer zat er tegenover me een man die me steeds aanstaarde. Hij vroeg me waarom ik medische boeken las. Ik vertelde dat ik de studie vergelijkende anatomie deed in Bochum. Hij gaf zijn kaartje: professor Moll van de Rotterdamse universiteit, afdeling ontledkunde. ‘Wij zoeken jou’, zei hij. Zo ben ik in Nederland terecht gekomen. Dat heb ik gedaan tot mijn vertrek in 1994.”

ANATOMISCHE PREPARATEN BOETSEREN

“Mensen kunnen zich dat niet voorstellen. De aantallen overledenen die ik in mijn handen heb gehad. Dat durf ik niet te vertellen, hoeveel dat er zijn. Ik kreeg er gemiddeld drie per dag en dat een loopbaan lang. Of ik achteraf misschien voor iets anders had moeten kiezen? Ik ben in dit werk gegroeid. Heel anders dan bijvoorbeeld een begrafenisondernemer. Die nemen het vaak over van hun vader of moeder. Er is niet gevraagd of ik het wilde. Toen ik in Duitsland woonde heb ik tussendoor in Essen nog de kunst-academie gedaan. Ik maak nog steeds anatomische preparaten, die boetseer ik. Heerlijk om te doen.”

K.V. WESTERGO INTRODUCEERT PEUTERKORFBAL

“Leren samenspelen en rekening houden met elkaar”

In mei 2022 bedachten Mirna Feddema en Anouk Quarré voor hun Korfbalvereniging Westergo in Bolsward iets nieuws. Zou het niet leuk zijn om naast het kleuterkorfbal ook peuterkorfbal te introduceren? Samen met Grietje Bonnema laten ze peuters en kleuters uit Bolsward kennismaken met de bal.

Grietje Bonnema is al jaren bekend in de korfbalwereld en was meer dan dertig jaar een vaste waarde in de jeugdcommissie. Ze werkt in het onderwijs en geeft les aan kleuters: “Ik ben praktisch ingesteld en doe veel vrijwilligerswerk”, vertelt ze. “Ik heb vroeger oudere jeugdteams getraind maar ben van mening dat een jongvolwassene meer geschikt is voor het trainen van de wat oudere kinderen. Die persoon moet toch het goede voorbeeld geven. Met jonge kinderen is dat anders. Zij maken er niet zo’n punt van wie er voor ze staat. Laatst kwam tijdens een training een kleuter naar me toe die met me wilde trouwen.”

GROOT SUCCES

Mirna Feddema begon op haar zesde al met korfbal en heeft onder andere bij K.V. Westergo gespeeld. Inmiddels heeft ze een zoon van tweeën en speelt ze zelf geen korfbal meer. Mirna: “We nemen hem graag mee naar het korfbalveld om hem een beetje kennis te laten maken. Op een gegeven moment kreeg ik het idee om naast kleuterkorfbal ook peuterkorfbal op te zetten. Vorig jaar heb ik samen met Anouk een pilot gedraaid om te kijken of er genoeg belangstelling voor was en of het idee wat wij in ons hoofd hadden werkte. Toen dat een groot succes bleek te zijn hebben we het initiatief doorgezet en is het balletje gaan rollen.”

Anouk Quarré is sinds vijf en een half jaar betrokken bij K.V. Westergo en is mede-oprichter van het peuterkorfbal in Bolsward. Ze werkt op de kinderafdeling in het ziekenhuis en vindt kinderen helemaal geweldig: “Toen Mirna mij vorig jaar vroeg of ik samen met haar peuterkorfbal zou willen beginnen bij Westergo, wist ik het: dat vind ik leuk. We ‘trainen’ de peuters en kleuters om de week op vrijdagmiddag van

Tijdens de peuterlessen wordt de bal langzaam geïntroduceerd.

kwart over vier tot vijf uur, apart van elkaar. We laten ze vooral lekker spelen en razen en proberen ze wat balgevoel aan te leren.”

PITTENZAKJES, HOEPELS EN BALLONNEN

Korfbal voor kinderen van vier en vijf jaar bestaat al langer in Nederland. Ook bij K.V. Westergo kunnen kleuters al een poos terecht. Toch is dit type training bij veel mensen nog vrij onbekend. Grietje omschrijft haar kleuterkorfbaltrainingen als volgt: “De kleuters zijn op een spelende manier met de bal bezig. Van tevoren bedenk ik een training en bereid die vervolgens voor. Ook kies ik ervoor om spelletjes zonder bal te doen en train ik bepaalde spiergroepen met ze. Zo oefenen de kleuters bijvoorbeeld met evenwicht bewaren door op banken te lopen die op de kop staan en oefenen we gooibewegingen door ze pittenzakjes door hoepels te laten gooien.”

Anouk: “Tijdens de peuterlessen wordt de bal langzaam geïntroduceerd. Wij gebruiken vaak ballonnen om de twee- en driejarigen te leren vangen. Een bal komt snel op je af, waardoor ballonnen verantwoord zijn. Mirna en ik zetten voor de training wat dingen klaar en laten ze vooral lekker hun gang gaan waardoor ze leren samenspelen en rekening houden met elkaar. Ouders en pakes en beppes van de kleintjes zijn altijd aanwezig om toe te kijken. Dat is fijn, omdat we merken dat de meeste peuters weleens de kat uit de boom willen kijken. Dan gaan ouders vaak even bij de oefeningen zitten waardoor het voor het kindje makkelijker en vertrouwd wordt.”

Vlnr.: Grietje Bonnema, Anouk Quarré en Mirna Feddema.

VOOR DE ONTWIKKELING ALLEEN MAAR POSITIEF

K.V. Westergo is één van de weinige korfbalverenigingen in Friesland die twee- en driejarigen kennis laat maken met elementen van het korfbal. “Het lijkt mij zeer positief voor de ontwikkeling van de peuters”, meent Anouk. “Sommige jongens en meisjes gaan niet naar een peuteropvang en komen niet veel in aanraking met andere kinderen. Hier komen ze dat wel. Tijdens het spelen met de verschillende materialen gebruiken de peuters automatisch allerlei spiergroepen, wat weer goed is voor de motorische ontwikkeling.”

“De nadruk ligt bij de peuters niet zozeer op het korfbal”, legt Mirna uit. “Dat hoeft ook nog niet. Wel gebruiken we tijdens de trainingen een zogenaamde ‘welpenkorf’. Dat is een grote lage korf. Mede hierdoor zit het korfbalelement er wel een beetje in. We hopen dat de kleintjes over een paar jaar doorstromen naar het kleuterkorfbal, zich bij Grietje verder ontwikkelen en zo op een speelse manier plezier krijgen in korfbal.”

Rond april gaan zowel de peuters als de kleuters weer naar buiten om op het korfbalveld te ‘trainen’.

'S WERELDS SNELSTE SCHAATSSHOW

8 MAART 2023**ELFSTEDENHAL LEEUWARDEN****KOOP NU
JE TICKETS!****DEZILVERENBAL.NL****V O L V O**
VAN DER SCHAAF

RINTJE RITSMA TERUG OP HET IJS “It gevoel is hiel wichtich”

Plotseling stond hij deze winter naast het ijs met een stopwatch in de hand. Of op schaatsen het nationale Team Pursuit naar de overwinning te schreeuwen. Rintje Ritsma. De Lemster ijskoning van de negentiger jaren is gevraagd om coach te zijn van de achtervolgingsploegen en de Mass-starters. Rintje Ritsma is verslaafd aan de schaatssport, dus hij zei ja.

“Maar dat is nog best lastig”, zegt Rintje. Hij moet zijn tijd herindelen. Als we hem spreken is hij bijvoorbeeld net terug uit Malta, waar opnames moesten worden gemaakt van zijn ambassadeur-schap van Van Dal Mannenmode. Zijn dat mooie kleren? “Ik ha net oars mear oan....”

GROTE JONGENS

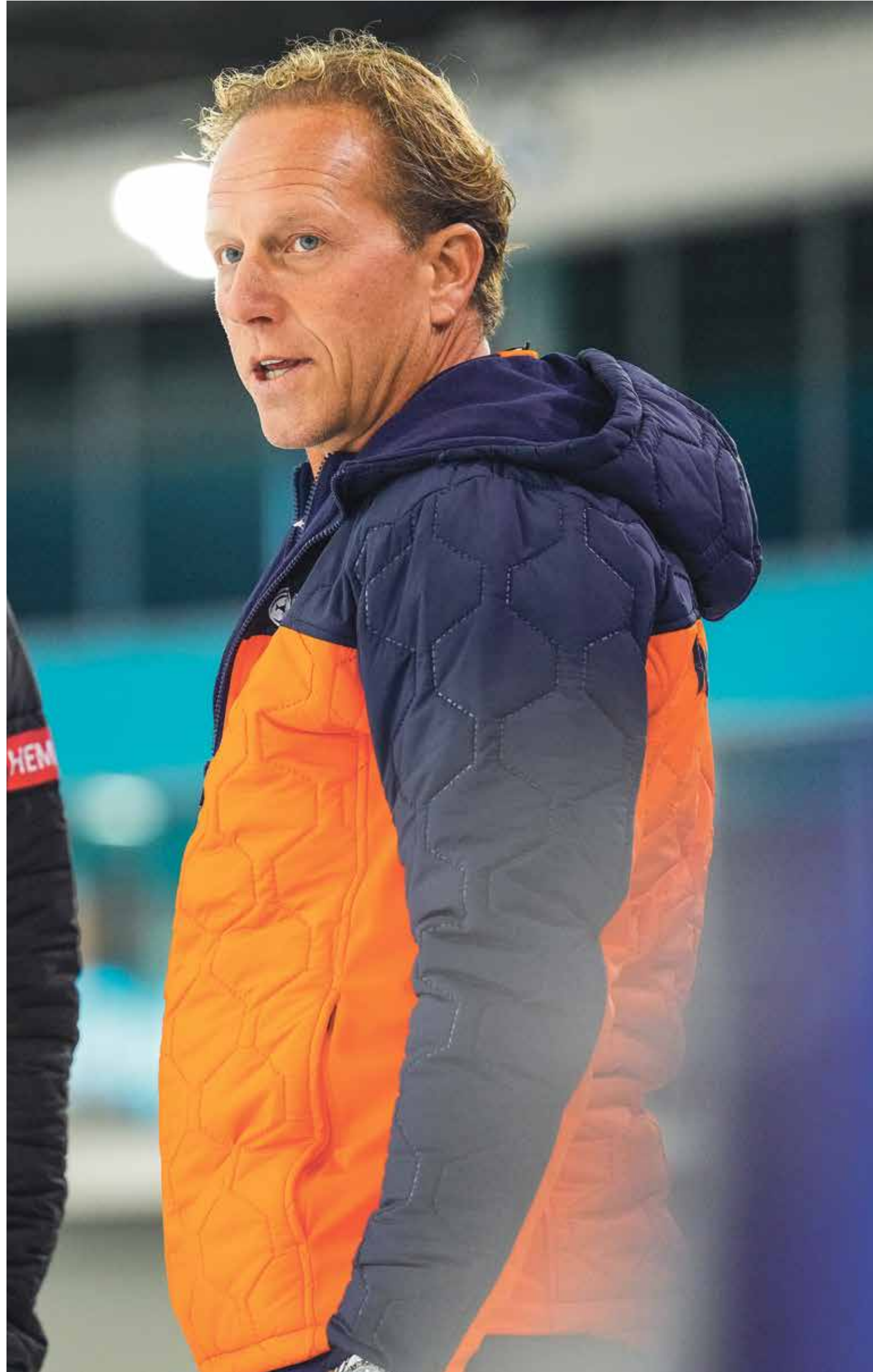
Hij verschijnt op de sociale media voor het aanpakken. Dat doet hij ook voor Datona Gereedschappen uit Haulerwijk. Hij vertelt daarin aan nog niet heel handige mensen hoe ze remblokken van hun auto kunnen vervangen. Nederland is gek op sleutelen, en het Haulerwijkster bedrijf strooit de gereedschappen over het gehele land uit. En het mannenmodebedrijf heeft onlangs de 39ste eigen vestiging geopend. Rintje Ritsma is ambassadeur voor grote jongens.

Daarnaast heeft Rintje nog een uitgebreide serie hobby's. Hij mag zelf graag sleutelen, reed ook

motor, maar zijn grote liefde is het windsurfen. “As it waait, machtich!”, zegt de nu 52-jarige Lemster. Sterker, hij vertelt dat hij tijdens zijn schaatscarrière wel eens een training oversloeg als het hard begon te waaien. Dat beschouwen de huidige schaatstrainers nu als onmogelijk.

EIGEN WEG

Rintje heeft echter altijd zijn eigen weg uitgestippeld. Hij heeft zijn lichaam nooit extreem belast, zodat hij veel langer mee kon dan zijn voorgangers Hilbert van der Duim, Hein Vergeer, Ben van der Burg en Falko Zandstra. Die werden elk wel twee keer wereldkampioen, maar daarna waren de prestaties minder. Rintje Ritsma werd vier keer wereldkampioen en zes keer kampioen van Europa all round en haalde zes olympische medailles. Ritsma brak ook pas in 1990 door, toen Ab Krook hem als laatste man selecteerde voor de nationale kernploeg. Het was “wikkerdewik”. “As hy dat net dien hie, wie ik wierskynlik net troch-

“Aanst bin ik sechstich en dan hoecht it net mear”

brutsen.” Krook dacht echter dat, als de technische gebreken van die sterke Lemster jongen konden worden verbeterd, hij best een hele goede schaatser zou kunnen worden. Hij kreeg zijn gelijk. Ritsma had een carrière van zo'n twintig jaar aan de top van de wereld in het schaatsen. En dat is lang.

Het maakte hem wel tot beeldbepalende figuur in de Nederlandse samenleving. Vandaar de ambassadeur-schappen. En het was ook logisch dat de NOS-televisie hem tot analyticus maakte bij de grote toernooien. Hij maakt die analyses nu voor zichzelf. En voor de schaatsers die hij nu begeleidt.

LASTIG

Het woord 'lastig' dat Rintje gebruikt geldt dus ook die coachfunctie zelf. Hij heeft de zaak nota bene zelf indertijd in het honderd gegooit door uit de kernploeg te stappen en een eigen commerciële ploeg te beginnen. Daar zijn er nu meer van, en als je dan een team van de beste schaatsers moet samenstellen moet je net die ene dag vinden dat er gezamenlijk getraind kan worden. Commerciële ploegen gaan hun eigen gang. Net als Ritsma indertijd.

We praten vóór de Worldcupwedstrijden in Polen. Daar wil hij in wat trainingen schaven aan de nieuwe orde in de teamschaatsen: het elkaar in de sokken rijden en ook duwen. Anders win je niet. En Ritsma wil nu wéér winnen.

Topschaatsers rijden met een transpondertje, daarmee kun je de inspanningsdata aflezen. Ritsma vergelijkt die met dat andere gegeven wat hij heel belangrijk vindt: het gevoel. De coach kijkt naar een schaatser en heeft daar 'een gevoel' bij. “It gevoel is hiel wichtich.” Hij duikt weer even in zijn rijke schaatsverleden, toen hij in 1994 overtuigend Europees kampioen werd

in Hamar. Rintje Ritsma versloeg er Johan Olov Koss, Falko Zandstra en Ids Postma. “Mar ik wist fan tefoaren al dat ik winne soe. Hearlik gevoel.”

GENIETEN

Rintje Ritsma heeft zijn hele leven ingericht op 'gevoel'. Dat wil ik graag doen. Dat doet hij dan ook. Druk met zijn functies, maar ook tijd nemen om te ontspannen. “Ik mei bygelyks graach lekker ite”, bekent hij. Zo bouwde hij indertijd zijn schaatsleven op: met rust; door te ontspannen en te genieten. Dus doet hij nu allemaal leuke dingen tussen zijn werk door. “Want aanst bin ik sechstich en dan hoecht it net mear.”

zakelijke & agrarische

Verzekeringen en Advies. Buitengewoon dichtbij!

Tjepko Jansen VERZEKERINGEN

Haitsma Assurantiën

Tjepko Jansen
06 - 211 443 76

Peter Haitsma
06 - 825 881 90

PARTNERS VAN

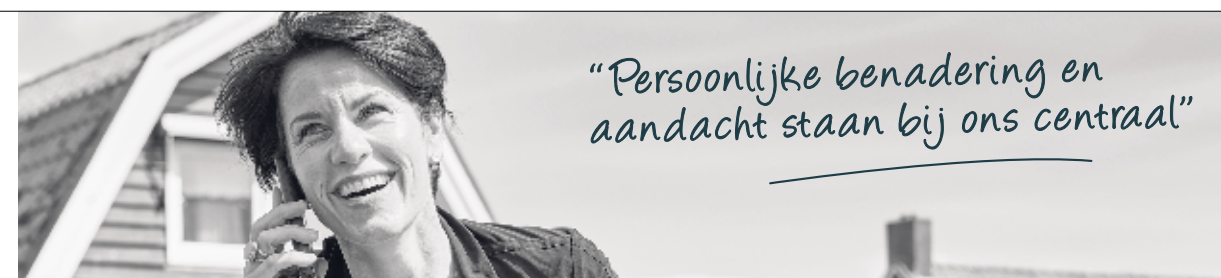

VAN LELYVELD
MAKELAARDIJ

VERKOPEN

TAXEREN

AANKOPEN

“Persoonlijke benadering en
 aandacht staan bij ons centraal”

0515-521041

VANLELYVELDMAKELAARDIJ.NL

Jong van geest

KORAALORKEST HYMNE
WIL VITALISEREN

Koraalorkest Hymne in Sneek bestaat alweer twintig jaar en hoewel van de twintig leden van dit koperblazersorkest zich een aantal met recht senior mag noemen, blijft het orkest jong van geest. Om dat jeugdige elan te kunnen behouden is het orkest naarstig op zoek naar nieuwe jonge leden. Wie zijn de muzikale enthousiastelingen van Hymne? Waar en hoe vaak repeteert het orkest?

We schoven op een vroege maandagavond ('repetysje jûn') aan in één van de zaaltjes van het Adveno-gebouw in Sneek, aan de Korte Vreugde 22. Daar hadden we een gesprek met Jabik (Jaap) van der Bij (81), Jikke Daems-Jelsma (75) en Anneke Posthuma-Los (70) over dit bijzondere orkest.

GESCHIEDENIS IN EEN NOTENDOP
Omdat Jabik sinds de oprichting van Hymne, op 23 december 2003, al deel uitmaakt van het orkest, blikken we met hem even terug over hoe het allemaal begon. Jabik van der Bij haalt herinneringen op. "Hymne sette útein mei in oprop fan dirigent Jan Brens, dy't frege oft der ek minsken wiene dy't der nocht oan hiene om ien kear wyks wat mear draaglike, harmoanyske muzyk te spyljen. Dat kaam yn ferskillende kranten en fan praat kaam praat, dat we hiene al gau in groep fan tritich muzikanten. It wiene allegear minsken dy't gjin nocht mear hiene om allinne te oefnen foar konkoersen en puntestrideraasje. Us orkest waard doe wol 'brassband plus' neamd omdat der oan ús orkest trije saksofoans en inkelde trompetten taheakke

waard. Koartsein, der kaam aardich wat flecht op'e koai. It repertwaar bestie út wurken fan 'klassiekers' as Bach, Händel, Mozart en bewurkings fan modernere komponisten lykas C. Franck. Jan Brens makke sels ek hiel wat bewurkings foar Hymne."

GEEN CONCOURSAMBITIE
"Wij zijn dan wel een klein korps dat niet naar concoursen gaat, maar we hebben heus wel ambitie", zegt een enthousiaste Jikke Daems. "Wij willen heel graag optreden met koren en mooie concerten geven; gedragen muziek maar ook zeker 'flotte stikjes' die bij ons passen. We hebben ongeveer zes optredens per jaar, waaronder als afsluiting altijd een tuinconcert bij één van onze leden in Exmorra. Dat is heel sfeervol. Prachtig."

Na twee coronajaren waarin er weinig gezamenlijk gerepeteerd werd is ook wel duidelijk geworden dat Hymne een belangrijk onderdeel van het sociale leven van de groepsleden is. Toch zijn er in de loop van de jaren leden door natuurlijk verloop afgevallen. "En at je in grut ynstrumint bespylje, dan ferget soks wol in protte lucht", weet Van der Bij uit eigen ervaring.

"HYMNE PAST GEWOON BIJ MIJ!"
Anneke Posthuma die inmiddels twaalf jaar lid is: "Ik vind het heerlijk om muziek te maken en dat kan bij Hymne. Ik ervaar het

Meedoen?

Wie meer wil weten kan op de website van het koraalorkest Hymne terecht. Opgeven voor de meespeelavond kan ook via Anneke Posthuma-Los (06 23 44 52 88) of Jikke Daems-Jelsma (06-3065 0248). Het speelseizoen bij Hymne duurt van september tot en met eind mei.

als een gemoedelijk gezelschap. Ik ben laat begonnen met het spelen op een instrument; ik was geloof ik al 55 jaar. Mijn eerste riedeltjes speelde ik bij Ere Zij God in Hommerts. Roelof Bakker, die dirigent bij EZG was geweest, kwam mij later weer tegen. Hij was toen dirigent bij Hymne en zag wel dat ik beter op mijn plaats zou zijn bij Hymne dan bij EZG. Roelof nodigde mij dan ook uit om er te gaan spelen. Bij Hymne gaat het toch wat meer om de klank, stemming en hoe er

wordt gespeeld. Niet te veel snelle stukken en dat soort dingen. Ik ben op de uitnodiging ingegaan en heb in de loop van de jaren heel wat geleerd. Hymne past gewoon bij mij, overigens niets ten nadele van het korps uit Hommerts."

DIRIGENT
Uiteraard is een dirigent voor een groot deel bepalend voor een korps. Hij moet aanvoelen wat een groep muzikaal aankan. Lekker met een groep spelen is belangrijk en als je dan ook nog iets leert is dat helemaal mooi. Wat dat betreft is Hymne altijd blij geweest met de dirigenten die voor het orkest gestaan hebben. Sinds september 2022 staat Willem Flisijn voor het korps. Muzikaal leider Flisijn is niet alleen zeer enthousiast maar arrangeert en bewerkt veel muziek voor Hymne. Het blijft dus niet alleen bij spelen van koralen. "Wij spylje allehande stikken", zegt Van der Bij nogmaals.

MEESPEELAVOND
Het drietal waar we op deze avond mee praten mag dan 70+ zijn, dat zegt absoluut niets over hoe ze in het leven staan. Net als alle andere orkestleden genieten ook zij met volle teugen van het spelen bij Hymne en de optredens die gedaan worden. Toch zou het trio het bijzonder op prijs stellen wanneer er dit jaar een tiental jongere leden de groep kwamen versterken. Om te vitaliseren is een ambitieus plan bedacht.

Jikke Daems: "Ja, wij zoeken enthousiaste muzikanten die graag net als ons musiceren in een groep en in het bezit van een instrument zijn. Maar het niet bezitten van een instrument mag geen belemmering zijn om je aan te melden. Op 27 maart aanstaande is er een meespeel- en repetitieavond met koffie en wat lekkers. We beginnen de avond met een presentatie en er wordt uitgelegd wat onze doelstelling is. Natuurlijk is het de bedoeling dat er ook wordt gemusiceerd. Volgens ons een unieke kans om mee te spelen met dit toffe orkest. En nu komt de bonus: Tot 1 januari 2024 kunnen nieuwe leden zonder contributie te betalen proberen of Hymne iets voor hen is. Als je geen instrument hebt, maar wel kunt spelen, dan huurt Hymne een instrument, als het mogelijk is."

Vlnr.:
Jikke Daems,
Jabik van der
Bij en Anneke
Posthuma.

2^E EDITIE 'T GALA VAN SÚDWEST IN VOORBEREIDING

Wat is volgens jou de mooiste straat van Súdwest-Fryslân?

Súdwest-Fryslân heeft de meest prachtige straten, steegjes, lanen, dijken en hofjes. Van Bolsward tot Sibrandabuorren, langs de Zwette, en van Longerhouw tot de IJsselmeerkust. De Waterpoort, de gezellige terrasjes en de mooiste doorkijkjes. Enkele prachtige voorbeelden vind je op deze pagina.

Gedicht

DEZE STRAAT

Vanmorgen is deze straat mijn gedicht.
De zon, die haar verlicht,
laat ik welhaast helemaal
buiten beschouwing.
Nee, dan het onkruid dat tussen de tegels groeit,
tot tegen de bebouwing,
of het bruine gras langs het ongebruikte spoor.
Een stilte, met meeuwenkoor,
verdrongen langs een park gelegen.
Een verhuishwagen komt gehaast voorbij.
Dekveren in de wind.
En ik.

Roel van Rijswijk

Of je nu je hele leven al in deze regio woont of er juist net bent komen wonen, er is vast een straat, een steeg of een dijk die iets meer voor je betekent dan de doorsneestraat waar je je auto parkeert voor weer een verjaardag. Misschien is het de straat waar je thuiskomt na een dag hard werken of is het de straat waar je wieg stond en waar je ouders nog steeds wonen. Wellicht is het de steeg waar je voor het eerst verliefd werd, de straat waar je favoriete café zit of het hofje waar je grootouders wonen. De plek die bijzonder is voor jou, de plek waar herinneringen liggen of waar je nieuwe herinneringen maakt.

Deze favoriete plek, die bijzondere straat verdient wat extra aandacht, vinden wij. Aandacht voor de straat, de herinneringen die er liggen maar ook aandacht voor wat het betekent voor jou en alle anderen in Súdwest. Deel daarom je favoriete straat met ons!

GEEF JE FAVORIETE STRAAT OP!
De organisatie van 't Gala 2023 is samen

met Ying Media, uitgever van onder andere GrootSneek en GrootBolsward-IJsselmeerkust op zoek naar de mooiste straat van Súdwest-Fryslân. De straat die blijft, de

steeg die bijzonder is door gewoon te blijven, de zeedijk met al zijn herinneringen. Dé straat waar jij zo van houdt. Natuurlijk zoeken we naar een winnaar, maar tege-

lijk laten we je ook even stilstaan bij jouw straat, je buurt, de straat waar je vuurwerk afstak of waar je voor het eerst verliefd werd. Er is zoveel moois te ontdekken.

WAT MOET JE DOEN?

Stuur vóór 15 maart een mail met een goede foto (of meerdere foto's) plus een motivatie van je meest bijzondere en favoriete straat in Súdwest-Fryslân naar info@yingmedia.nl.

Wie weet vind je jouw straat dan wel terug in de volgende editie van GrootSneek en GrootBolsward-IJsselmeerkust. En daar stopt het nog niet, want een speciale jury zal zich ook nog eens gaan buigen over alle inzendingen. De straat die als winnaar uit de bus komt krijgt een heel speciaal plekje in de show van 't Gala 2023 in oktober in Theater Sneek. Waar wacht je dus op?!

Met het sturen van beeldmateriaal stem je ermee in dat Ying Media en 't Gala de foto's (en video's) mogen gebruiken in haar communicatie.

't Gala 2023

't Gala is het grootste muziekspektakel van Súdwest-Fryslân. Tijdens 't Gala wordt het beste uit onze gemeente gepresenteerd. Ontroerende liedjes, stevige beats, scheurende gitaren, een vette bigband en veel humor, het komt allemaal voorbij tijdens een avond waar je bij moet zijn geweest. 't Gala is bedoeld voor iedereen die van muziek houdt.

De tweede editie van dit festival wordt gehouden op 7 en 8 oktober 2023 in Theater Sneek en staat in het teken van 'De straat'. De avond staat onder leiding van Anne Oosterhaven. Speciaal voor deze tweede editie van dit muziekfeest is weer een topselectie aan musici samengesteld die garant staan voor een wervelende show. in. Zet de data dus alvast in je agenda!

GrootSneek en GrootBolsward-IJsselmeerkust hebben zich als vaste mediapartner verbonden aan dit evenement en berichten maandelijks over de nieuwste ontwikkelingen.

FIETSEN EN WANDELEN
IN DE WEEKENDEN VAN MAART

Pontjes in maart in de vaart

Een pontjesroute wandelen of fietsen kan dit jaar al in maart. Het is dan mogelijk om elk weekend met vijf verschillende pontjes 'oer te stekken'. Rondom de pontjes wordt een groot aantal inspirerende belevenissen georganiseerd. Ga bijvoorbeeld op pad met een local in het Nationaal Landschap. Maak een culinaire wandeltocht bij Rufus aan het Water. Krijg gratis ontbijtkoek bij de chocolademelksalon van Margje24. Stempel een Opfrieser Bierenburg bij elkaar. Ga schatzoeken door bij elk pontje aan geocaching te doen. Of krijg gratis bloemzaadjes bij een overtocht. Genoeg redenen om in maart een overtocht te maken met een pontje. Ontdek snel alle routes en tips!

VOOR IN JE AGENDA!

Belevenissen rondom de pontjes

4 EN 5 MAART GRATIS BLOEMZAADJES

Vaar in dit weekeinde mee met een pontje en krijg een zakje bloemzaadjes om het voorjaar verder mee in te luiden.

5 MAART TASTING TOUR

Neem op zondag 5 maart tussen 13.00 en 18.00 uur deel aan de Tasting Tour. Daarmee ontdek je Terherne stap voor stap, hap voor hap en slok voor slok! Je bezoekt vijf restaurants en geniet van vijf drankjes en vijf gerechten. Op twee locaties word je ook nog eens getrakteerd op livemuziek. Kaarten bestel je bij restaurant SALT in Terherne.

5 MAART SPELLETJESMIDDAG

Houd je van spelletjes? Dan zijn D'Ald Herberch in Gaastmeer en Helder in Boornzwaag zondagmiddag 5 maart dé plek waar je moet zijn. Hier kun je kosteloos meedoen aan een spelletjesmiddag. Speel Pim-Pam-Pet of een van de bordspellen. Klets ondertussen gezellig bij en drink een lekker kopje koffie, thee of warme chocolademelk.

18 MAART CULINAIRE WANDELTOCHT BIJ RUFUS

Geniet van een heerlijke lunch naar keuze in het café van Rufus aan het Water in Broek. Vervolgens ga je samen met Rufus een wandeltocht maken door het natuurgebied van de Blokslootpolder. Na afloop staat er koffie en gebak voor je klaar. Je betaalt alleen voor de lunch, de koffie en het gebak. De wandeltocht is kosteloos. Er kunnen maximaal 20 personen mee, vol is vol! **Aanmelden kan via www.rufus.nl/object/culinaire-wandeltocht.**

ELKE ZATERDAG PALING PROEVEN

In Gaastmeer kun je elke zaterdag terecht bij lokale visserman Andries van Netten aan de Jan Jelles Hofstrjitte 4. Je kunt een kijkje nemen bij het palingroken en natuurlijk ook proeven. Vol energie en gezonde omega-3 vetzuren vervolg je daarna je route.

ELK WEEKEND OP STAP MET EEN LOCAL

De fietstocht Brekkenroute gaat van Oudega naar Workum en via It Heidenskip en Gaastmeer weer terug. Wil je meer horen over de waterwegen, de natuur en de Elfstedenstad Workum? Dan kun je meefietsen met local Klaas Haringa. In het natuurgebied De Wolvetinte bij It Heidenskip staat Fouke de Vries op aanvraag voor je klaar om met je op pad te gaan. **Reserveer Klaas of Fouke gratis via www.nationaallandschap.frl/ambassadeurs.**

ELK WEEKEND GEOCACHING

Moet je even wachten op een pontje, dan hoeft je je niet te vervelen! Bij alle pontjes is namelijk een cache verstopt. Vind jij de schat? Je kunt deze bekijken, ruilen of aanvullen met een eigen voorwerp. Natuurlijk log je je bezoek in het logboek. Bij elke geocache krijg je een tip van de schat bij het volgende pontje.

ELK WEEKEND GENIETEN VAN STREEKPRODUCTEN

Direct naast de pontjes vind je verschillende restaurants waar je geniet van verschillende

streekproducten en even lekker opwarmt. Restaurants Rufus in Broek, Helder in Boornzwaag, D'Ald Herberch in Gaastmeer, It Polderhûs in De Veenhoop en le-Sicht in Oudega zijn geopend. Bij Margje24 in Workum haal je heerlijke, warme chocolademelk. Je krijgt er zelfs gratis ontbijtkoek bij!

ELK WEEKEND STEMPELEN VOOR GRATIS BIERENBURG

Elke overtocht met een pontje is een stempel waard. Met een volle stempelkaart kun je bij een lokale uitspanning genieten van een gratis heerlijke Opfrieser Bierenburg van Kâld Kletske en Sonnema. Let op! Voor een volle stempelkaart moet je ook mee met pont Hooிடammen-Veenhoop in Smallingerland. En daar is niks mis mee, want ook die tocht is genieten.

LEUK! E-CHOPPER OF FATBIKE

Met een e-chopper of fatbike die je in Makkum kunt huren beleef je de pontjesroutes op wel een hele stoere manier! Je huurt er nu een e-chopper met korting met de code 'pontjesmaart' op de website **www.echoppertrip.nl**.

Welke pontjes varen?

1. RUFUS AAN HET WATER
Bloksleat 8, Broek
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur

2. DE WOUDFENNEN
Wielenlaan 19, Boornzwaag
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur

3. LANGWARDER FEART
Pontdyk, Langweer
Dagelijks. Op zat. en zon.
van 09.00 tot 21.00 uur

**4. PONT IT OERSET -
GAASTMEER-
IT HEIDENSKIP**
Yntemapolder 4, Gaastmeer
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur

**5. PONT DROECH
OER DE FEART -
GAASTMEER-
NIJHUIZUM**
Keapwei 2, Gaastmeer
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur

TIP!
**Ook in Zuidoost Friesland
vaart er al een pontje: de
Hooிடammen in de Veenhoop
– Smallingerland.**

**HOOIDAMMEN-
DE VEENHOOP**
Hooிடammen 1, Oudega
(Smallingerland)
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur.

Pontjesroutes

TIP! Check voor je vertrek de openingstijden van de pontjes en de horeca en neem kleingeld mee voor de overtocht.

PONTJE-FIETSRONDJE RONDOM WORKUM 22,5 KILOMETER

Vanuit het lieflijke dorp Gaastmeer fiets je naar Elfstedenstad Workum en weer terug. Je maakt onderweg gebruik van twee pontjes. Warm op bij D'Ald Herberch in Gaastmeer of bij Margje 24 in Workum met warme chocolademelk met gratis ontbijtkoek. Proef onderweg paling van visser Andries van Netten in Gaastmeer. Bezoek in Workum het Jopie Huisman Museum. **www.waterlandvanfriesland.nl/pontjefietsrondjeworkum**

DRIE PONTJES FIETSRONDJE SNEEK 49 KILOMETER

Een rondje om de Snitser Mar is in elk seizoen leuk om te doen en onderweg maak je gebruik van drie pontjes! Onderweg stap je af bij onder meer SALT of 't Schippershuis in Terherne, Rufus aan het water in Broek, Brasserie AnderS in Langweer, Bakkerij Langweer, Restaurant Noflik By Zwiġt & Bosma in Langweer of de horeca in Sneek. Op 5 maart kun je meedoen aan de Tasting Tour in Terherne. **www.waterlandvanfriesland.nl/pontjessneek**

PONTJE-WANDELROUNDJE KOP BLOKSLEAT 4-10 KILOMETER

Dit wandelgebied ligt tussen Sneek en Joure en is bijzonder waterrijk. Je steekt om die reden twee keer het water over met het pontje Rufus bij Broek. Opwarmen doe je bij Rufus aan het Water. **www.waterlandvanfriesland.nl/pontjewandelrondjebloksleat**

PONTJE-FIETSRONDJE LANGWARDER WIELEN 12 KILOMETER

Met deze tocht fiets je rond de Langwarder Wielen. Onderweg maak je gebruik van twee veerpontjes en een groot aantal bruggen. In Langweer kun je bij Brasserie AnderS, restaurant Noflik By Zwiġt & Bosma of Bakkerij Langweer even uitrusten met een warm drankje en iets lekkers. **www.waterlandvanfriesland.nl/pontjefietsrondjelangweer**

PONTJE-FIETSRONDJE ALDEGEASTER BREKKEN 14,5 KILOMETER

Met deze fietstocht langs de Aldegeaster Brekken steek je over met veerpontje Droech oer de Feart. Onderweg fiets je langs Margje 24. Dit is eigenlijk een ijssalon, maar in deze periode is het een chocolademelksalon met twintig (!) smaken chocolademelk. Je kunt ook even afstappen bij D'Ald Herberch in Gaastmeer. **www.waterlandvanfriesland.nl/pontjefietsrondjebrekken**

PONTJE-FIETSRROUTE WIND IN DE RUG 41 KILOMETER

In Elfstedenstad Workum stap je op je fiets. Meestal heb je hier zuidwestenwind in de rug. Op die manier rijd je heerlijk ontspannen naar treinstation Mantgum. Daar pak je de Arriva-trein terug naar Workum. Onderweg geniet je van iets lekkers bij Margje 24 in Workum, Stadsherberg Het Wapen in IJlst of bij de horeca in Workum of Sneek. **www.waterlandvanfriesland.nl/windinderug**

**Bekijk alle pontjesroutes op
www.waterlandvanfriesland.nl/pontjes**

PROGRAMMA MAART

TÜÖTTENZAAL

Za. 04-03	De Verleiders Door de bank genomen, 10 jaar later (Try-Out)
Zo. 05-03	Oxygen - a Jennifer Romen Production Delusion
Za. 11-03	De regels van Floor Naar de boeken van Marjon Hoffman
Do. 16-03	The Simon & Garfunkel Story The International Hit Show Uitverkocht
Vr. 17-03	René van Meurs 2636
Vr. 24-03	Motel West Coast One of These Nights
Zo. 26-03	Familie Flöz Dr. Nest
Vr. 31-03	Brel door Olivier Laurent

THEATERSNEEK.NL

HETBOLWERK.NL

BOLWERKZAAL

Vr. 03-03	Kentucky Snake Oil Lewinski
Za. 04-03	Vannstein
Za. 11-03	80's Verantwoord
Zo. 12-03	The Kilkennys Celtic Celebrations
Zo. 12-03	Ben Poole & Guy Smeets Seated Sunday Lewinski
Vr. 17-03	Knock Out Comedy Crew Lewinski
Za. 18-03	Rob Tognoni
Zo. 19-03	Rootsriders + DJ René CD 50 jaar Bob Marley's Catch A Fire
Vr. 24-03	Voodoo Room A night of Hendrix, Clapton & Cream
Za. 25-03	De Jonge Boschfazant & Meindert Talma 'Schandalig'
Za. 25-03	Bohemian Betyars
Zo. 26-03	Mario Goossens - Drumpraat On Tour bekend van Triggerfinger en Sloper
Zo. 02-04	Scrum + NNB Celtic Celebrations

NOORDERKERKZAAL

Vr. 03-03	Klein Amsterdam Producties Professor S. (8+)
Za. 04-03	Radomir Vasiljevic and his Barkan Orchestra
Zo. 05-03	Johan Goossens Kleine Pijntjes
Za. 11-03	Wart Kamps AWKWART
Zo. 19-03	Topzondag m.m.v. Wouter Harbers 'Wereldreis'
Za. 25-03	Céline Janssen Opera voor dummies
Za. 01-04	Gurbe Douwstra Frisicana IV _ Wanted... Alive

CKS

Volop muziek dit voorjaar bij Atrium

Ieder voorjaar laat de muzikafdeling van Atrium weer volop van zich horen. Zo organiseert Atrium het Súdwest Festival en de Bas & Gitaardag. Een andere lentetraditie is Atrium Live: de voorspelavonden met talentvolle leerlingen. Voor kinderen die aan het begin staan en nog hun eerste noten moeten spelen, is er de Instrumenten Doe-dag.

FOTO: RON VAN HAL

ZATERDAG 11 MAART GRATIS INSTRUMENTEN UITPROBEREN

De jaarlijkse Instrumenten Doe-dag op de leslocatie in Sneek is voor kinderen in groep 5, 6, 7 of 8 van de basisschool. Zij kunnen kiezen uit twee gratis proeflessen van een half uur. Er wordt in kleine groepjes lesgegeven. Deelnemers kunnen zich aanmelden voor het ochtenddeel (9.30-12.00 uur) of middagdeel (12.30-15.00 uur).

Meer informatie en opgave:
kunstencentrumatrium.nl/doedag.

ZONDAG 19 MAART SÚDWEST FESTIVAL

Het Súdwest Festival, met akoestische kamermuziek en klassieke muziek, vindt plaats bij Kultuurhús De Klameare in Workum. Groepen uit heel Súdwest treden op: Mienskipskorkest Warkum, De Notenbrijbekken, Accordeon Orkest Sneek, Noord NL Jeugd Gitaarensemble, Atrium Gitaarensemble, saxofoonensembles Saxemble en Saxofonissimo, Blokfluitensemble Atrium, Lyts Kanaän Saxofoonkwartet, Atrium-djembégroep, Trio Plamure, popkoren Local Vocal en Allround, shantymusiek Tusken Wâl en Skip, gemengd koor Sjongsum, musicalkoor MusicAlive en 16 Tinten Grijs.

Aanvang: 13.00 uur. Vrij entree, een vrijwillige bijdrage is welkom.

FOTO: RON VAN HAL

ZONDAG 23 APRIL BAS & GITAARDAG

Atrium en Bolwerk organiseren samen de Bas & Gitaardag. Dit jaar is er speciaal aandacht voor de Indorock. Op het programma staan onder meer livemuziek van The Crazy Rockers ft. Rinus Gerritsen en Erwin Java (met introductie van Leo Blokhuis), de film 'Behind the Music: Rinus Gerritsen over 60 jaar Golden Earring', een gitaarmarkt en workshops.

Locaties: het Atrium, Het Bolwerk en Noorderkerkzaal. Meer informatie en kaarten: hetbolwerk.nl.

FOTO: JERROLD MALLEE PHOTOGRAPHY

HELE VOORJAAR ATRIUM LIVE

Tijdens een voorspelavond treden leerlingen op en staan een of twee instrumenten centraal. De twintig edities van Atrium Live zijn gratis toegankelijk. De meeste zijn in het Atrium, Het Bolwerk of de Noorderkerkzaal. Daarnaast is er een Atrium Live in Koudum. Zondag 19 maart is er een speciale Live-editie: 29 harpisten spelen delen van 'De Notenkraker', vergezeld door dansers en een verhalenverteller.

De eerste Atrium Live is op 14 maart; 28 juni de laatste. Alle data en locaties staan op kunstencentrumatrium.nl/live.

BOLWERK IN IERSE SFEREN MET The Kilkennys ZONDAG 12 MAART 2023

In het kader van Celtic Celebrations komen The Kilkennys uit Ierland langs in Het Bolwerk. De Ierse folkband is geïnspireerd door grote namen als The Dubliners en The Clancy Boys.

De vier mannen uit Kilkenny geven de traditionele Ierse muziek een nieuwe twist, zodat klassieke folksongs en ballades alle leeftijden aanspreken. De nummers zijn altijd vrolijk en opgetogen. Neem hun vertolkingen van klassiekers als 'The Spanish Lady', 'Tell Me Ma' en 'Whisky in the Jar'. De band zette in de beginjaren menig pub op stelten. Alle uithoeken van Ierland worden al vanaf 1998 bezocht. Daarna vormden Ierse festivals in Europa en de Verenigde Staten een springplank naar het internationale toneel.

ZO 12 MAART // 15.00 UUR // € 22,50
(€ 20,-VVK)

'Delusion' EEN VISUEEL HOOGSTANDJE VAN JENNIFER ROMEN EN OXYGEN IN THEATER SNEEK

'Delusion' is de eerste avondvullende dansvoorstelling van de jonge choreograaf Jennifer Romen en haar dansgezelschap Oxygen. Jennifer Romen introduceert met deze voorstelling een nieuwe kunstvorm in het theater die voor zowel de reguliere als de nieuwe generatie theaterbezoekers verrassend is.

Jennifer Romen wil zich als nieuwkomer graag verder ontplooiën als choreograaf. Naast haar dansgezelschap heeft Romen haar Academy of Dance opgericht, een broedplaats voor nieuw talent dat kan doorstromen naar haar dansgezelschap. "Ik zie zoveel talent rondlopen. Vroeger heb ik veel uit mezelf moeten halen omdat ik die begeleiding niet heb gehad. Daarom heb ik de Academy of Dance opgezet zodat zij zich met de juiste begeleiding optimaal kunnen ontwikkelen", vertelt ze.

Van Jennifer Romen, geboren en getogen in Maastricht, kun je gerust stellen dat ze daarmee haar eigen pad volgt. Ze won 'Dance as One' op SBS6 en de Golden Buzzer in de Franse variant van 'Got Talent'. Ze kreeg een staande ovatie van Jennifer Lopez in NBC's 'World of Dance' in de Verenigde Staten. Romen: "Het idee van een theatertour speelde al langer. Het voelt ook echt alsof al het werk van de afgelopen jaren samenkomt."

In de voorstelling 'Delusion' wordt het publiek in drie delen meegenomen in het leven van een adolescent die volwassen wordt. De show weet iedereen door dans, visuele illusies en lichtspel continu op het verkeerde been te zetten. "En of je nu oud of jong bent, wel of niet van dans houdt, 'Delusion' doet wat met je", aldus de enthousiaste Romen.

ZO 5 MAART // 14:30 UUR // € 21,50 // RESERVERINGEN
VIA THEATERSNEEK.NL // 0515-431400

**VRIJDAG 3 MAART
BIERPROEVERIJ
SNEEK**
VARIA
Iedere eerste vrijdag van de maand
bij Stadsbrouwerij Sneek.
WWW.STADSBROUWERIJSNEEK.NL

**VR. 3 EN ZA. 4 MAART
PRIUWKE DAGEN
LANGWEER**
CULINAIR
Proeverijdagen met zeven gerechtjes
bij zeven restaurants.
[WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/
PRIUWKEDAGEN](http://WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/PRIUWKEDAGEN)

**ZATERDAG 4 MAART
LIVE CULTUUR SWF
KUBAARD**
MUZIEK/THEATER
Met muziektheater van Rockin & Talkin 66-77
en muziek van Jurjen & Hans.
WWW.PROP-THEATERCOLLECTIEF.NL

**AMSTERDAMS KLEINKUNST FESTIVAL
MAKKUM**
THEATER
3 talentvolle cabaretiers strijden
om de Wim Sonneveld-prijs 2023.
WWW.CULTUREELPODIUMMAKKUM.NL

**SEPTEMBERPOP APRÈS SKI
WORKUM**
MUZIEK
Muziekfeest in après ski thema.
WWW.SEPTEMBERPOP.NL

**ZA. 4 EN ZO. 5 MAART
PONTJES VAREN WEER
FRIESLAND**
FIETSEN/WANDELEN
Wandel- of fietstocht met
oversteek pontjes.
[WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/
PONTJESMAART](http://WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/PONTJESMAART)

**ZONDAG 5 MAART
EENDORACHT MAAKT MACHT
OUDEGA (SWF)**
MUZIEK
Try-out van het 125-jarige EMM met als
gast de brassband Amsterdam Brass.
WWW.EMMOUDEGA.NL

**TASTING TOUR
TERHERNE**
CULINAIR
Culinaire tocht langs 5 horecabedrijven.
WWW.PAVILJOENSALT.NL

WATERLAND

VAN FRIESLAND

**VRIJDAG 10 MAART
PUBQUIZ
LANGWEER**
VARIA
Gezellige pubquiz in Noflik by Zwigt & Bosma.
WWW.NOFLIKLANGWAR.COM

**ZATERDAG 11 MAART
LIVE CULTUUR SWF
EASTERWIERRUM**
MUZIEK/THEATER
Met muziektheater van Rockin & Talkin 66-77.
WWW.PROP-THEATERCOLLECTIEF.NL

**ZA. 11 T/M ZO. 19 MAART
VOORJAARSKERMIS
SNEEK**
KERMIS
Gezellige voorjaarskermis
op het Martiniplein.
WWW.SNEEK.NL

**ZONDAG 12 MAART
LENTE WANDELTOCHT
LANGWEER**
WANDELTOCHT
Lente Lange Afstandswandeltocht van
10, 15, 21 & 30 km voor het goede doel.
WWW.ASUGO.NL

**WOENSDAG 15 MAART
HUGO BORST
BALK**
LEZING
Over zijn ervaringen met
zorginstanties vanwege zijn
dementerende moeder.
WWW.NUTGAASTERLAN-SLEAT.NL

**VRIJDAG 17 MAART
VOORJAARSBINGO
HEEG**
VARIA
Speel mee met 8 rondes bingo.
WWW.ITHEECHHUS.NL

**LIVE CULTUUR SWF
MAKKUM**
MUZIEK/THEATER
Met muziek van Jurjen & Hans.
WWW.PROP-THEATERCOLLECTIEF.NL

**ZATERDAG 18 MAART
KLETTERTHEI KONSERT
BOLSWARD**
MUZIEK
Muzikale ode aan 5 jaar 11Fountains.
WWW.KLETTERTHEI-KONSERT.FRL

**ZATERDAG 18 MAART
TOCHT DOOR BLOKSLOOTPOLDER
BROEK**
WANDELTOCHT
Tocht door de Blokslootpolder
naar de uitkijktoren met lunch/taartje
bij Rufus.
WWW.RUFUS.NL

**VAART
SNEEK**
MUZIEK
Met liedjes die ergens over gaan,
die er toe doen en waar het publiek
iets aan heeft.
WWW.LEWINSKI.NL

**LIVE CULTUUR SWF
WOUDSEND**
THEATER/MUZIEK
Met 's middags kindertheater
'Chipskoning' en 's avonds muziek
van Beats & Booze.
WWW.PROP-THEATERCOLLECTIEF.NL

**CROSSDUATHLON
WORKUM**
SPORTEVENEMENT
Als duo hardlopen, fietsen en hardlopen.
WWW.TRIATHLONWORKUM.NL

**ZONDAG 19 MAART
BRITTA MARIA
BALK**
MUZIEK
Theaterconcert met opzwepende
Franse chansons.
WWW.PODIUMGORTER.NL

**4-US+
SANDFIRDEN**
MUZIEK
Optreden van koor in het kerkje
van Sanfûrd.
WWW.SANFURD.NL

**SÚDWEST FESTIVAL
WORKUM**
MUZIEK
Jaarlijks muziekfestival voor ensembles,
orkesten, koren en andere muzikale
gezelschappen.
WWW.KUNSTENCENTRUMATRIUM.NL

**MAANDAG 20 MAART
BOOM CHICAGO
SNEEK**
CABARET
Comedians Stacey en Terrance van
begaande Boom Chicago Amsterdam
Comedy Club.
WWW.THEATERAANHETWATER.NL

**VRIJDAG 24 MAART
IN DE SCHADUW VAN REMBRANDT
BALK**
THEATER
Solo toneel van Julika Marijn over de tweede
vrouw van Rembrandt: Geertje Dirck.
WWW.NUTGAASTERLAN-SLEAT.NL

**LIVE CULTUUR SWF
MAKKUM**
MUZIEK
Met muziek van Mario Kramer.
WWW.PROP-THEATERCOLLECTIEF.NL

**ZATERDAG 25 MAART
BOLSWARD LIVE
BOLSWARD**
MUZIEK
Muzikaal talent uit Bolsward verzorgt
een avondvullend programma.
WWW.BOLSWARD.NL

**SIMMERTIJD
MAKKUM**
WANDELTOCHT
Avondwandeling met Durkje Hoeksema en
'Vadertje Tiid' door Makkum.
WWW.FACEBOOK.COM/PAND1738.NL

**ZA. 25 EN ZO. 26 MAART
HSFCON
SNEEK**
CONVENTIE
Jaarlijkse conventie voor liefhebbers van
Science Fiction, Fantasy en Horror.
WWW.HSFCON.NL

**ZATERDAG 1 APRIL
AYMAR TORRES TRIO
SNEEK**
MUZIEK
Maak een muzikale reis door Latijns-Amerika.
WWW.LEWINSKI.NL

**ZONDAG 2 APRIL
MATTHÄUS PASSION
JOURS**
MUZIEK
Uitvoering door NSK en NKK
o.l.v. Jan Vermaning.
WWW.PASSIEVOORDEKUNST.NL

**DI. 4 EN WO. 5 APRIL
MATTHÄUS PASSION
BOLSWARD**
MUZIEK
Uitvoering door Oratoriumvereniging
Bolsward o.l.v. Pauli Yap.
WWW.OVB-BOLSWARD.NL

MUZYK

MUZIEK

LIVE CULTUUR SÚDWEST

Prop Theatecollectief en Stichting It Podium
organiseren in verschillende dorpsuizen in de
gemeente Súdwest-Fryslân live muziek en theater.
De artiesten Rockin & Talkin 66-77, Jurjen & Hans,
Mario Kramer, Beats & Booze en Chipskoning
verzorgen voor jong en oud diverse optredens. In
maart zijn de dorpen Easterwierrum, Kubaard,
Makkum, Woudsend en Gauw nog aan de beurt.
De precieze data en voorstellingen staan op de
website vermeld.

WWW.PROP-THEATERCOLLECTIEF.NL

KUIERJE

WANDELEN

LENTE AFSTANDSWANDELTOCHT

Snuif het voorjaar op tijdens de Lente Lange
Afstandswandeltocht vanuit Langweer. Op zondag
12 maart kun je meedoen aan deze begeleide
wandeltocht met wandelafstanden van 10, 15, 21
en 30 kilometer. Tijdens de wandeltocht maak je
gebruik van een wandelapp op je smartphone die
je op mooie en verrassende plekjes brengt in en om
Langweer. De opbrengst komt ten goede aan de
toegankelijke sportieve activiteiten voor kinderen
van Stichting Spotlights. Zo wandel je voor jezelf
en het goede doel.

WWW.ASUGO.NL

FOTO: GOUWENAAR

MARTINIKERK IN BOLSWARD

KLETTERTHEI KONSERT

Als ode aan vijf jaar 11Fountains in Friesland wordt
op zaterdag 18 maart een 'kletterjend' muzikaal
programma ten gehore gebracht door NASKA Brass
United o.l.v. Jan Vermaning en concertorganist
Eeuwe Zijlstra. Met werken van o.a. Händel en
Britten, en met nieuw werk, maar ook met een
nieuw gecomponeerd stuk 'De Fontainen'. Alles
in het thema 'Wetter'. 'Wetterdüns' is er door
dansgroep Attitude van Kunstencentrum Atrium.
Dit concert in de Martinikerk in Bolsward wordt
geopend door gedeputeerde Sietske Poepjes.
Reserveer je ticket via:

WWW.KLETTERTHEI-KONSERT.FRL

LENTE LANGE AFSTANDSWANDELTOCHT

SIMMERTIJD AVONDWANDELING

Tijdens de Simmertijd avondwandeling op zaterdag
25 maart met Durkje Hoeksema en 'Vadertje Tiid'
beleef je Makkum op een bijzondere manier. Je
wordt rondgeleid door de schilderachtige steegjes
van dit IJsselmeerdorp. Makkum is een 'vlecke'
met stadse uitstraling. In vervlogen tijden waren
de steegjes het bolwerk van de arbeiders. Ontdek
met deze wandeling wat er nu nog terug te vinden
is van die tijd. Pand 1738 verzorgt onderweg een
aantal culinaire stops. Aanmelden voor deze
wandeling kan bij Pand 1738.

WWW.PAND1738.NL

MATTHÄUS PASSION

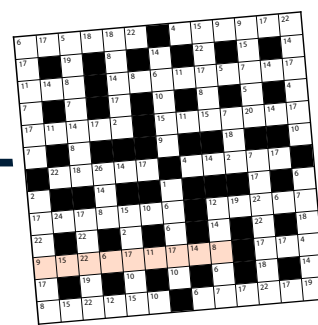
Op zondag 2 april wordt voor de tweede maal
de Matthäus Passion opgevoerd in de Hobbe
van Baerdtkerk in Joure. Onder leiding van Jan
Vermaning zullen het Nationaal Symfonisch
Kamerorkest, het Nederlandse Kamerkoor en
diverse solisten dit wereldberoemde werk vertolken.
In tegenstelling tot veel bekende uitvoeringen,
zal deze Matthäus Passion een intiem karakter
hebben. Voorafgaand aan het concert houdt
dirigent Jan Vermaning op woensdag 29 maart
een lezing waar je tijdens de uitvoering van de
Matthäus op kunt letten.

WWW.PASSIEVOORDEKUNST.NL

OOK JOUW EVENEMENT HIER?

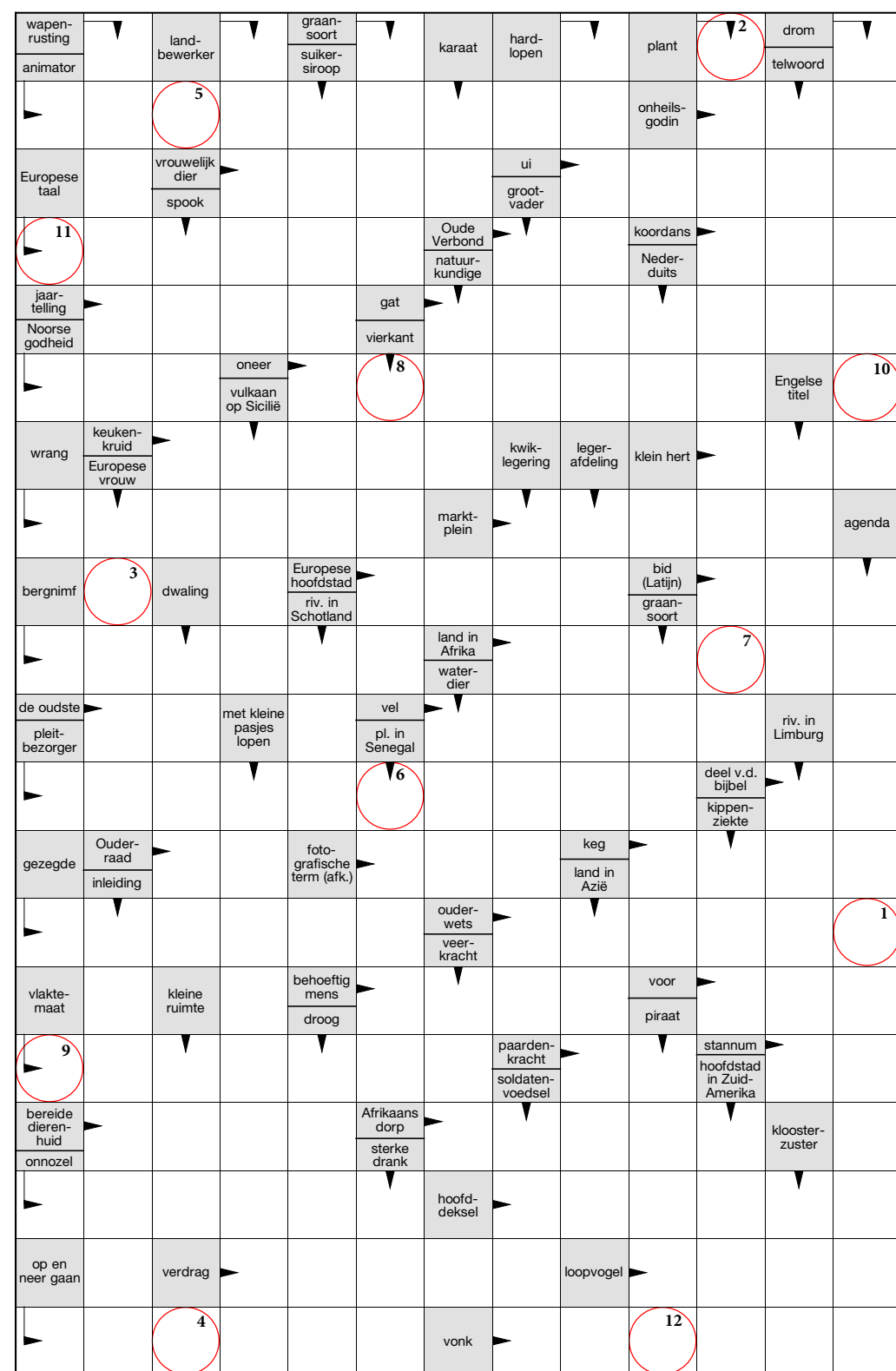
Plaats jouw evenement gratis in onze
Uitagenda. Je kunt je evenement aanmelden
op onze website.

[WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/
UITAGENDA](http://WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/UITAGENDA)

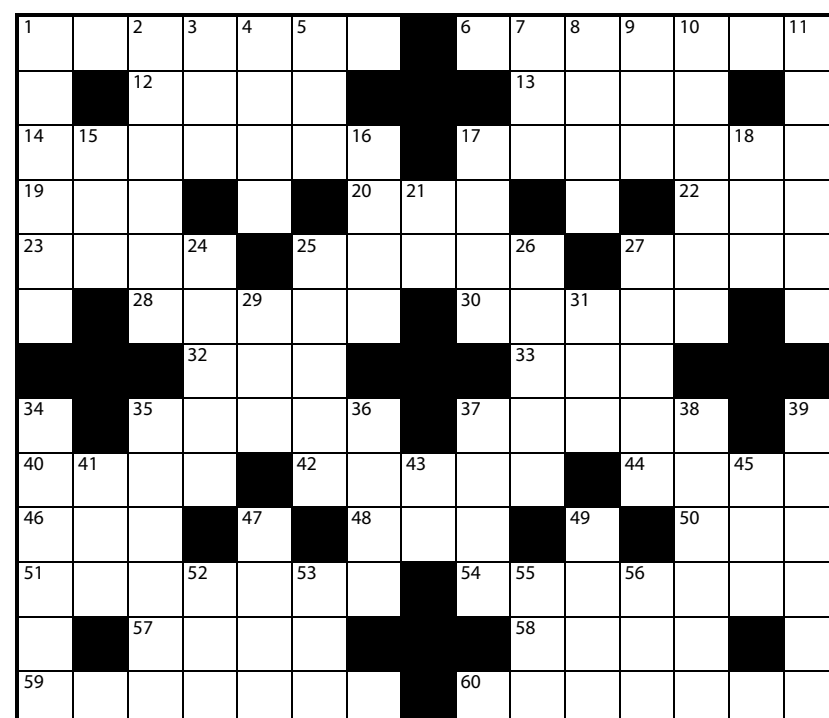
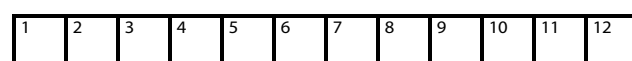

Puzzelpagina nr. 03

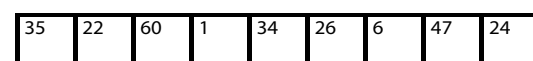
Puzzel en win! Iedere maand is er een leuk prijsje te winnen door uw oplossing via de email of met traditionele post op te sturen. U kunt dit sturen naar: info@grootbolsward-ijssemeer kust.nl o.v.v. **PUZZELOPLOSSING NR 03-2023** - tot uiterlijk 29 maart 2023. Wij wensen u veel puzzel plezier!

©www.puzzelpro.nl

©www.puzzelpro.nl

Breng letters uit de puzzel over naar de hokjes met het corresponderende nummer.

Horizontaal: 1 telwoord 6 draaiing 12 manier van lopen 13 uitgestorven vogel 14 leerkracht 17 aanbouw 19 doctoranda 20 pausennaam 22 water in Utrecht 23 watervogel 25 hard werken 27 ver (in samenst.) 28 keukenkruid 30 situatie 32 één en ander 33 gebogen been 35 spelletje 37 hard metaal 40 deel v.h. been 42 niet helemaal 44 duizend gram 46 boomscheut 48 sneeuwschoen 50 afgelegen 51 ongelukkige bestemming 54 koude valwind 57 lang vrouwenkleed 58 brandstof 59 ongeveer 60 eenstemmig.

Verticaal: 1 deel v.e. woning 2 kuststrook 3 brandgang 4 Europese taal 5 pl. in Gelderland 7 lofdicht 8 losse draad 9 gravin van Holland 10 schouwspel 11 eindtoets 15 roem 16 sneeuwvoertuig 17 naad 18 duinvallei 21 Economische Zaken 24 voorgeschreven voedsel 25 reisdeken 26 marterachtig dier 27 rookgerei 29 vogeigenschap 31 over 34 insgelijks 35 kofglas 36 droogoven 37 intelligent 38 soort uniform 39 scheepsborrel 41 oostnoordoost 43 Europees Kampioenschap 45 bijbelse vrouw 47 kerkelijk gewaad 49 deel v.e. open haard 52 schraal 53 domoor 55 elektrisch geladen deeltje 56 blauwwit metaal.

PUZZEL MEE & WIN!
WAARDEBON
t.w.v. € 25,00

Te besteden bij Groencentrum Witmarsum

STUUR UW ANTWOORDEN VAN PUZZEL 03 VÓÓR 29 MAART 2023
PER EMAIL NAAR: [INFO@GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL](mailto:info@grootbolsward-ijssemeer kust.nl) OF NAAR:
GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST, ZWARTEWEG 4, 8603 AA SNEEK
EN VERMELD HIERBIJ UW ADRES.

WINNAAR PUZZEL GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST 02-2023

R. Overwijk - Bolsward heeft de waardebon t.w.v. € 25,00 gewonnen.
Deze waardebon is aangeboden door en te besteden bij Groencentrum Witmarsum.

OPLOSSING EDITIE 02-2023: **Zweedse puzzel:** Wereldwinkel // **Sudoku:** 36895

COLOFON

GrootBolsward-Ijssemeer kust is een maandelijks uitgave van Ying Media en wordt huis-aan-huis verspreid in Bolsward en alle dorpen en steden langs de Ijssemeer kust in een straal van ca. 10 km.

Oplage: 22.000 exemplaren.

UITGEVER
Ying Media BV
Zwarteweg 4, 8603 AA Sneek
Telefoon 0515 745005
E-mail info@yingmedia.nl

REDACTIETIPS?
info@grootbolsward-ijssemeer kust.nl

REDACTIE COÖRDINATOR
Marianne Bouwman

EINDREDACTIE
Henk de Vries

REDACTIE
Henk van der Veer,
Richard de Jonge, Eelke Lok,
Lotte van der Meij, Wim
Walda, Isa Wessels, Wieger
Fokkema.

VORMGEVING
Frans van Dam (blijdd.nl)

FOTOGRAFIE
Jelly Mellema, Ricardo Veen,
Douwe Bijlsma/Gewoon dwaan.

VERKOOP
Mieke Alferink, Ying Mellema,
Marianne Bouwman, Geert
Jorritsma, Henjo van der Klok

DRUK
Mediahuis Noord,
Leeuwarden

VERSPREIDING
FRL Verspreidingen, Leeuwarden

Niets uit deze uitgave mag worden
gekopieerd zonder voorafgaande
toestemming van de uitgever. De
gegevens in deze krant zijn met zorg
samengesteld. Ten aanzien van de
juistheid van de inhoud hiervan kan echter
geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

VERBOUWINGS OPRUIMING

27 februari t/m 5 maart 2023

Deze week actieprijsen voor een
deel van onze fietsen, kleding,
skates en accessoires.

Kom langs en profiteer!

SCHAATSEN
SKEELERS &
FIETSEN

www.haicobouma.nl

Haico Bouma Oudehaske Hasker Utgongen 7 - 8465 SJ Oudehaske - 0513 - 677 234

stichting

Palludara

Wordt uw zoon of dochter bijna 4 jaar?
Noteer dan deze datum alvast in de
agenda en kom sfeer proeven op
één van onze scholen!

8

4

De basisscholen van Palludara staan voor christelijk kwalitatief onderwijs.
Elke school heeft een eigen stijl en sfeer. Samen leggen we het accent op
verbinding, eigenaarschap en respect. Loop eens binnen tijdens ons

OPEN HUIS

WOENSDAG 22 MAART

Kijk op www.palludara.nl/open-huis voor meer info. Een persoonlijke afspraak op een ander moment is ook mogelijk! Neem hiervoor telefonisch contact op met de betreffende school.

★ Onderwijsvorm **Perspectief 10-14** heeft een voorlichtingsavond voor ouders op **dinsdag 7 maart**;
CBS De Bron in Bolsward heeft Open Huis op **woensdag 8 maart**;
Mienskipsskoalle De Legeaën in Sibrandabuorren heeft Open Huis op **donderdag 23 maart**.

Graag tot ziens, u bent van harte welkom!

Bolsward: De Bron, **Heeg:** It Wrâldfinster, **Hommerts:** Van Haersma Buma School, **Nijland:** De Earste Trimen,
Oppenhuizen: It Harspit, **Oudega swf:** IKC Klaver Fjouwer, **Scharnegoutum:** Op 'e Hichte, **Sibrandabuorren:**
Mienskipsskoalle De Legeaën, **Sneek:** Simon Havingaschool, IKC Johannes Post, IKC Juliana, Koningin
Wilhelminaschool, De Vuurvlinder, **Perspectief 10-14,** **Woudsend:** Meester v.d. Brugschool, **IJlst:** De Twine.

Met een open blik kijk je verder!